

Vlaamse Regering

Kabinet van Ben Weyts, Viceminister-president
van de Vlaamse Regering en Vlaams minister
van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn
T 02 552 67 00
kabinet.weyts@vlaanderen.be

Meneer Luc Jansegers
Voorzitter
Vlaamse Onderwijsraad
Koning Albert-II laan 15 bus 590
1000 Brussel

vragen naar/e-mail
programmadedcreet@vlaanderen.be

telefoonnummer

datum
9/10/2026

Betreft: Voorontwerp van programmadedcreet bij de begrotingsopmaak 2027

Geachte Voorzitter,

In haar zitting van 9 oktober 2026 keurde de Vlaamse Regering bovenvermeld voorontwerp van programmadedcreet principieel goed.

Mag ik u, namens de Vlaamse Regering, verzoeken het bijgevoegde voorontwerp van programmadedcreet met de begeleidende memorie van toelichting voor spoedadvies aan de Raad voor te leggen.

De definitieve goedkeuring van het ontwerp van programmadedcreet is gepland op 23 oktober 2026.

Deze adviesaanvraag en de bijhorende stukken worden u per mail toegestuurd via info@vlor.be en ter attentie van mevrouw Leen Van Heurck via leen.vanheurck@vlor.be.

Voor inhoudelijke vragen kan u contact opnemen met de personen uit de lijst in bijlage.

Met vriendelijke groeten

Ben Weyts
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van
Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Deze nota betreft de principiële goedkeuring van het voorontwerp Decreet Programmadecreet bij de begrotingsopmaak 2027 en de bijhorende Memorie van Toelichting.

////////////////////////////////////
Pagina 1 van 15

1. Aanpassing oprichtingsbepalingen Vlaams Klimaatfonds (Wijziging van hoofdstuk 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012)
2. Indexatie huurprijssubsidie
3. Decreet Integraal Waterbeleid (decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018)
4. Opheffing van het Grindfonds
5. Prijsaanpassing visverlof
6. Decreet Integraal Waterbeleid (decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018) wat de verhoging van het heffingsstarief voor oppervlaktewaterlozers betreft

Voor het beleidsdomein Onderwijs en Vorming:

1. Toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek
2. Decretale verankering van de subsidie die diverse organisaties ontvangen voor het uitvoeren van opdrachten en initiatieven ter ondersteuning van de onderwijs- of leerloopbaanbegeleiding van lerenden en ter versterking van STEM in onderwijs en vorming.
3. Rechtsgrond toekenning subsidies aan het tewerkstellingsfonds-VOV
4. Wijziging middelen engagementsverklaring lerarenopleiding hogescholen en universiteiten
5. Budgetverhoging materiaalintensieve studierichtingen en aanpassing voor zevende leerjaren
6. Schrappen van het subsidiebedrag voor rijdende kleuterschool Vlaanderen

Voor het beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie:

1. Wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij
2. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018
3. Opheffing van de vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen voor de onthaalouders
4. Stopzetting doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring
5. Opheffing van het stelsel van de opleidingscheques voor werknemers.
6. Aanpassing GDPR-bepalingen dienstencheques
7. Stopzetting overgangsmaatregel Vlaamse Ondersteuningspremie
8. Aanpassing Tijdelijkewerkervaringsdecreet
9. Opheffing van het stelsel Vlaams opleidingsverlof.

Voor het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

1. Wijzigingen aan het Groeipakketdecreet van 2018
2. Afschaffing forfaits toestelfinanciering ziekenhuizen

A. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De artikelen die in het voorontwerp van decreet worden opgenomen, werden uitvoerig besproken in IKW's op 2 oktober, 6 oktober en 8 oktober 2026.

2.1

Het programmadecreet is een normatief decreet en bevat de maatregelen die nodig zijn om de begroting uitvoerbaar te maken. De maatregelen houden rechtstreeks verband met de begroting.

3. BSI IM

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het advies van de Inspectie van Financiën werd voor alle artikelen afzonderlijk verleend.
De ontvangen adviezen bevinden zich in bijlage.

Opmerkingen bij de adviezen van de Inspectie van Financiën:

Hoofdstuk 2. Financiën en Begroting

Afdeling 1: Wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wat betreft de wijziging van het verlaagd tarief voor de aankoop van de enige eigen woning

Inspectie Financiën beargumenteert dat in de voorliggende fiche P1 wordt gesteld dat “de budgettaire impact van de verhoging van het tarief wordt geraamd op +230 miljoen euro. Deze raming is gebaseerd op de belastbare grondslag van 2025 gecorrigeerd voor het effect van de overflow 2025.” Gegeven de algehele volatiliteit van de woningmarkt kan deze raming slechts als ruw en onzeker bestempeld worden.

Onder verwijzing naar bovenstaande opmerking verleent de Inspectie van Financiën een gunstig advies m.b.t. de voorgelegde decreetsbepaling.

Replik:

De Vlaamse Regering neemt akte van het advies.

Afdeling 2: Wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies onder verwijzing naar de opmerkingen aangaande de budgettaire doelmatigheid.

Deze opmerkingen werden door de Inspectie van Financiën als volgt geformuleerd:

De budgettaire impact van de hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting wordt thans geactualiseerd geraamd op basis van een simulatiemodel van het departement Financiën en Begroting op basis van het voertuigenpark 2025 op een minderontvangst van 335 miljoen EUR.

De Inspectie van Financiën herinnert eraan dat de gelijklopende verlagingen van het tarief in de jaarlijkse verkeersbelasting met ongeveer 30% voor oldtimers en lichte vrachtvoertuigen vanuit budgettaire doelmatigheid sterk in vraag gesteld kunnen worden, wat betreft de oldtimers hun CO₂-uitstoot gezien hun leeftijd en wat betreft de lichte vrachtvoertuigen gezien de fiscale aftrekbaarheid van het wegenvignet. Het niet voorzien van deze gelijklopende verlagingen zou de minderontvangst met 33 miljoen EUR beperken tot 302 miljoen EUR.

Replik:

De Vlaamse Regering neemt akte van het advies. In uitvoering van het begrotingsakkoord wordt de budgettaire impact van dit dossier gemonitord en op regelmatige basis gerapporteerd aan de Vlaamse Regering.

Afdeling 3: invoering wegenvignet

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies onder verwijzing naar de opmerkingen aangaande de budgettaire doelmatigheid die werden gegeven bij de hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting (zie boven).

Afdeling 4: Niet-indexering van het instandhoudingsforfait van de ziekenhuizen en werkingsmiddelen

De vervanging van artikel 55 van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025 past in de besparingen op de eigen werking die vooropgesteld zijn bij de Septemberverklaring.

De uitzondering die eerder voorzien was voor het instandhoudingsforfait geldt niet langer voor het begrotingsjaar 2027. Dit heeft een rechtstreeks verband met de begroting 2027 en houdt verband met het besparingspakket zoals vastgesteld in de Septemberverklaring. Zonder wijziging blijft het instandhoudingsforfait in 2027 uitgezonderd van de niet-indexering van niet-loongebonden werkingsmiddelen. Door de uitzondering voor 2027 op te heffen, wordt de indexaanpassing voor dat jaar niet verrekend. De budgettaire impact is gelijk aan de indexbijstelling die zonder deze wijziging op het instandhoudingsforfait voor 2027 zou worden toegepast. De maatregel vermindert in 2027 de ESR-uitgaven van de Vlaamse overheid met het bedrag van de niet-toegepaste indexaanpassing op het instandhoudingsforfait. Dit bedrag wordt geraamd op 7.400 keuro voor 2027 en volgende jaren. De definitieve ESR-impact is gelijk aan de definitieve budgettaire impact en zal worden aangevuld na de geactualiseerde indexberekening.

Onder verwijzing naar bovenstaande opmerkingen aangaande de budgettaire aspecten verleent de Inspectie van Financiën een gunstig advies m.b.t. de voorgelegde decreetsbepaling.

Hoofdstuk 3: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1: Wijziging Fonds Bestuursrechtscolleges

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies aan het voorstel mits rekening wordt gehouden met volgende opmerking:

Het is onduidelijk wat verstaan dient te worden onder 'inkomsten gegenereerd uit activiteiten van de Dienst van de bestuursrechtscolleges die verband houden met de maatschappelijke rol van de dienst'. Tevens is het onduidelijk over welke sommen hierbij gesproken wordt. De fiche dient dit te verduidelijken.

De Inspectie van Financiën adviseert dat het OBVR de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid beïnvloedt.

Repliek:

Deze opmerking werd verwerkt in de Memorie van Toelichting.

Afdeling 3: Toegang tot maatregelenregister voor landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies mits rekening wordt gehouden met volgende opmerking: het is niet duidelijk waarom het decreet dient aangepast te worden voor de landmeter-vastgoedmakelaars. Immers, het bestaande decreet voorziet reeds in de toegang voor vastgoedmakelaars, en een landmeter-vastgoedmakelaar valt in principe onder de categorie vastgoedmakelaars voor zij/haar activiteiten gelinkt aan deze activiteit. Dit wordt best toegelicht in de nota VR.

Repliek:

Er werd bijkomend bij de toelichting bij het relevante artikel aangestipt dat de "landmeters-vastgoedmakelaars" in de huidige stand van de regelgeving geen toegang hebben tot het maatregelenregister.

Afdeling 5: Financiering lokale besturen: aanpassingen algemene financieringsstromen

De Inspectie van Financiën geeft een gunstig advies over fiche 'Financiering lokale besturen: aanpassingen algemene financieringsstromen'.

De voorgestelde wijzigingen verlagen voor de begrotingsjaren 2027, 2028 en 2029 de groeivoet van het Vlaams Gemeentefonds, van de aanvullende dotatie voor de centrumsteden en van de werkingssubsidie open ruimte, van 3,5% naar respectievelijk 1%, 1,25% en 2%. De index van de fusiewaarborg wordt tot datzelfde percentage beperkt en de geplande structurele verhoging van de werkingssubsidie open ruimte daalt.

IF verleent gunstig advies maar beveelt evenwel aan dat de budgettaire impact wordt geraamd (huidig voorgelegd dossier bevat geen raming).

Afdeling 6: Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies over de voorgelegde fiche.

De correctiefactor, die kan vastgesteld worden door de Vlaamse Regering, laat toe de afgesproken besparing te realiseren. IF wijst er evenwel op dat het schrappen van de vaste percentages de berekening eenvoudiger kan maken maar kan, afhankelijk van de federale ramingen, tot een hogere dotatie leiden. De correctiefactor, die de Vlaamse Regering kan vaststellen, laat toe die stijging op te vangen en de beoogde besparing van 38 mio euro te realiseren.

Afdeling 7: Wijziging van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017

Inhoudelijk heeft de IF geen bemerkingen m.b.t. de voorgestelde wijzigingen waarbij in een aantal artikelen het woord "rechthebbende(n)" wordt gewijzigd in "erfgenaam of erfgenamen" maar voor de IF is er geen rechtstreekse band met de maatregelen die worden genomen in het kader van de BO 2027 en zijn de aanpassingen niet strikt noodzakelijk voor de uitvoering van de begroting BO2027. De onderdelen "Band met de begroting/budgettaire impact voor de Vlaamse overheid" en "ESR toets" zijn dan ook niet ingevuld in de fiche. Men had deze aanpassing reeds eerder kunnen doorvoeren buiten het programmadecreet om.

Replik:

De lopende procedures veroorzaken momenteel een rechtsonzekere situatie die potentieel bijkomende uitgaven voor de Vlaamse overheid met zich meebrengt. Een snelle decretale verduidelijking vanaf begrotingsjaar 2027 is noodzakelijk om deze budgettaire risico's te beperken. Om die reden wordt de wijziging opgenomen in het programmadecreet dat samen met de begroting 2027 wordt behandeld.

Hoodstuk 4: Openbare Werken

Afdeling 1: Aanpassing drempelbedrag Verkeersveiligheidsfonds n.a.v. het begrotingsakkoord bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2026 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 april 2014 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van overtredingen inzake het wegverkeer, wat betreft de verhoging van de bedragen.

Het voorstel geeft uitvoering aan het begrotingsakkoord horende bij het OBVR tot wijziging van het KB van 19 april 2014 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van overtredingen inzake het wegverkeer, wat betreft de verhoging van de bedragen.

De maatregel heeft geen invloed op het totale bedrag van de ontvangsten uit verkeersboetes, maar wijzigt de verdeling ervan. Toegepast op de BO27-raming van 169.849.341 euro aan inkomsten uit verkeersboetes wordt 7.209.770 euro minder toegewezen aan het Verkeersveiligheidsfonds en eenzelfde bedrag meer aan de algemene ontvangsten.

In de voorstellen voor de BO 2027 werden de uitgavenkredieten van het VVF verminderd om het fonds in evenwicht te houden gelet op de dalende inkomsten (zie hoger). IF verleent een gunstig

advies op voorwaarde dat deze voorgestelde kredietvermindering effectief wordt opgenomen in de finale begroting 2027.

Hoofdstuk 5: Omgeving

Afdeling 2: Indexatie huurprijssubsidie

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies mits rekening wordt gehouden met volgende opmerking:

Aangezien de huurprijssubsidie de vroegere huursubsidie voor ingehuurde sociale woningen vervangt en de budgettaire middelen overeenkomstig worden verschoven, kan gesteld worden dat de voorgestelde wijziging van het programmadecreet niet tot een bijkomende budgettaire impact leidt.

Afdeling 6: Decreet Integraal Waterbeleid (decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018) wat de verhoging van het heffingstarief voor oppervlaktewaterlozers betreft

De Inspectie van Financiën levert een gunstig advies, met verwijzing naar volgende opmerking: in de raming die is overgemaakt wordt vertrokken van een gelijkblijvende vuilvracht, en wordt er dus geen rekening gehouden met de in de fiche aangehaalde mogelijke 'versterking van de economische prikkel om de vuilvracht van het geloosde afvalwater verder te beperken'. Dit kan dus eventueel nog een impact hebben op de (toekomstige) meerinkomsten ten gevolge de tariefverhoging.

Hoofdstuk 6: Onderwijs en Vorming

Afdeling 1. Toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

IF verleent een gunstig advies voor het behoud van de aanvullende NT2-middelen op hetzelfde niveau als bij BA 2026. In ondergeschikte orde merkt IF op dat de effectieve inzet van de middelen mogelijk wordt onderschat en dat een besparing op onderbenutte middelen niet volledig als een reële besparing kan worden beschouwd.

Afdeling 2. Decretale verankering van de subsidie die diverse organisaties ontvangen voor het uitvoeren van opdrachten en initiatieven ter ondersteuning van de onderwijs- of leerloopbaanbegeleiding van lerenden en ter versterking van STEM in onderwijs en vorming.

Gelet op het ontbreken van een budgettaire impact en rekening houdend met de opmerking van IF in advies 2026001064 over het creëren van een materiële rechtsgrond, verleent IF een gunstig advies over de voorgestelde bepalingen. IF merkt evenwel op dat deze bepalingen niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de begroting 2027. Gelet op hun permanente normatieve karakter lijkt opname in een programmadecreet dan ook minder aangewezen.

Afdeling 4. Wijziging middelen engagementsverklaring lerarenopleiding hogescholen en universiteiten

IF verleent een gunstig advies voor de vermindering van het totale sokkelbedrag dat aan de 15 hogescholen wordt toegekend met 372.000 euro, wat neerkomt op een vermindering van 24.800 euro per hogeschool.

Afdeling 5. Budgetverhoging materiaalintensieve studierichtingen en aanpassing voor zevende leerjaren

Gelet op het voorgaande verleent IF een gunstig advies om het werkingsbudget van scholen voor het voltijds (buiten)gewoon secundair, de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs en de centra

voor de vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen met 5 mio euro te verhogen. IF wijst er wel op dat zij niet beschikt over zowel een globaal overzicht van de invulling van het uitbreidingsbeleid (55 mio euro) in 2027 als over eventuele besparingen of herschikkingen binnen het uitbreidingsbeleid naar aanleiding van het begrotingsakkoord BO 2027.

Afdeling 6. Schrappen van het subsidiebedrag voor rijdende kleuterschool Vlaanderen

De aangehaalde motivering van een te zware decretale procedure alsook de onderliggende beleidsargumentatie (3.2) onderbouwen voldoende dat het concreet bedrag in het decreet geschrapt mag worden. Ze motiveren echter niet waarom het maximumbedrag nergens meer vastgelegd dient te worden. Derhalve kan IF een gunstig advies verlenen mits het maximumbedrag in een BVR vastgelegd wordt

Hoofdstuk 7: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Afdeling 1. Wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij

De Inspectie van Financiën levert een gunstig advies, met verwijzing naar volgende opmerking:

De retributies die betrekking hebben op de taken van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij inzake controle, toezicht en handhaving en die ingevoerd worden na 1 januari 2027 en de ontvangen rechtsplegingsvergoedingen in gerechtelijke dossiers inzake controle, toezicht en handhaving worden geïnd via het bovenvermelde hernoemde "Fonds controle, toezicht en handhaving landbouw en visserij".

De bijkomende retributies zullen worden ontvangen op het begrotingsartikel TGO-9TJXTAC-OW. Bij BO 2027 werden deze ontvangsten reeds PM vermeld in de begrotingsfiche van dit artikel gezien er nog geen concreet zicht is op deze bijkomende ontvangsten. Bij voorlegging van de nodige sectorale regelgeving zou er hier meer duidelijkheid rond verstrekt worden. Het betreft o.a. retributies voor importcontroles in de biologische sector en voor importcontroles in de visserijsector.

Afdeling 2: Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018

De Inspectie van Financiën levert een gunstig advies, met verwijzing naar volgende opmerking:

De retributies die betrekking hebben op de taken van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij inzake controle, toezicht en handhaving en die ingevoerd worden na 1 januari 2027 en de ontvangen rechtsplegingsvergoedingen in gerechtelijke dossiers inzake controle, toezicht en handhaving worden geïnd via het bovenvermelde hernoemde "Fonds controle, toezicht en handhaving landbouw en visserij".

De bijkomende retributies zullen worden ontvangen op het begrotingsartikel TGO-9TJXTAC-OW. Bij BO 2027 werden deze ontvangsten reeds PM vermeld in de begrotingsfiche van dit artikel gezien er nog geen concreet zicht is op deze bijkomende ontvangsten. Bij voorlegging van de nodige sectorale regelgeving zou er hier meer duidelijkheid rond verstrekt worden. Het betreft o.a. retributies voor importcontroles in de biologische sector en voor importcontroles in de visserijsector.

Afdeling 5. Opheffing van het stelsel van de opleidingscheques voor werknemers.

De Inspectie van Financiën verleent een voorwaardelijk gunstig advies aan de fiche m.b.t. het voorstel van opheffing van het stelsel van de opleidingscheques voor werknemers mits inzake het budgettaire luik wordt verduidelijkt waar de verschillen zitten met de ramingen bij BO2027.

Repliek:

De Inspectie Financiën vraagt voor extra duiding bij waarom de raming vanuit een ander uitgangspunt vertrekt dan bij BO2027. Dit is omdat in 2024 de regelgeving werd bijgesteld om de opleidingscheques zelf te laten uitgeven door het departement WEWIS. Toen werd vastgelegd dat een opleidingscheque ten laatste negentig dagen (3 maanden) na de start van de opleiding kon aangevraagd worden. Voordien was hier geen einddatum voor bepaald waardoor werknemers op het einde van het schooljaar nog opleidingscheques konden aanvragen voor een opleiding die in september gestart was. Daardoor worden nog meer opleidingscheques aangevraagd in de periode september – december. Dit effect was nog niet gekend in mei toen de raming werd gemaakt. Pas sinds september 2026 zijn gegevens van het vorige schooljaar beschikbaar waarin dit effect duidelijk wordt.

Afdeling 8. Aanpassing Tijdelijkewerkervaringsdecreet

De inspectie Financiën merkt op dat in de fiches RP van de Tebi BO2027 bij VDAB (begroting - AJDZBI) een bedrag voorzien was van 30 miljoen euro. Waarom wordt dan verwezen naar een besparing van 9.350.000 euro in de nota aan de IF? Is het verschil te verklaren door de compensatie? Op welk artikel wordt dit aangerekend? Dit is niet duidelijk op basis van de toelichting bij de begroting VDAB?

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies mits de besparing wordt verduidelijkt.

Hoofdstuk 8: Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1; Wijzigingen aan het Groeipakketdecreet van 2018

Gelet dat de voorgelegde fiche uitvoering geeft aan de gemaakte afspraken in het kader van de begrotingsopmaak 2027 (3.2.1) verleent de Inspectie van Financiën een gunstig advies aan de voorgelegde fiche, mits:

- In de fiche toegelicht wordt waarom de overgangsregeling wat betreft de beperking van het startbedrag geboorte in overeenstemming is met het gelijkheidsbeginsel (3.1.2);
- De verantwoording voor het beperken van het startbedrag geboorte aangevuld wordt met een verantwoording waarom koppels die nog niet samen een kind hebben, maar waarvan minstens één van de partners reeds een kind heeft, toch recht hebben op het volledige startbedrag (3.1.3);
- Verduidelijkt wordt of men voor de uitzondering op de verlaging van de leeftijdsgrens beoogt gebruik te maken van de bestaande notie van behartenswaardigheid, dan wel beoogt hiervoor een nieuw BVR op te maken (3.1.4);
- Gelet op de onzekerheid van de ramingen, in een nauwgezette monitoring voorzien wordt bij volgende begrotingsrondes (3.2.2);

Wat betreft het gebruiken van een groter dan verwachte besparing voor het financieren van de implementatiekosten van de voorgestelde maatregelen dient de Inspectie van Financiën een ongunstig advies te verstrekken, gezien dit in feite neerkomt op de herverdeling van open-end kredieten naar gelimiteerde werkings- en investeringskredieten (3.2.6). Bijkomend is het niet uit te sluiten dat deze groter dan verwachte besparing in realiteit voortkomt uit een dubbeltelling (3.2.3), en heeft men de budgettaire impact ingevolge de uitzondering voor behartenswaardige situaties niet gebudgetteerd (3.2.5). Deze implementatiekosten zullen dan ook moeten worden gefinancierd binnen de reguliere (niet open-end) kredieten binnen het beleidsdomein Welzijn.

Verder formuleert IF nog volgende bemerkingen:

- De toelichting waarom de vooropgestelde maatregelen in overeenstemming zijn met het standstill-beginsel blijft behoorlijk algemeen en maakt abstractie van JOKERadviezen waarin gesteld wordt dat er voor bepaalde groepen wel degelijk een significante impact zou kunnen

zijn. Het argument dat de besparing op het Groeipakket proportioneel is ten opzichte van de totale inspanning op het niveau van de Vlaamse Overheid maakt abstractie van de impact van de vooropgestelde maatregelen op kruissnelheid, en lijkt in elk geval slechts beperkt pertinent (3.1.1);

- De overgangsregeling wat betreft de beperking van het startbedrag geboorte zou een impact kunnen hebben op de uitvoering 2026 (3.2.4);
- De uitzondering op de verlaging van de leeftijdsgrens omwille van behartenswaardige situaties heeft een budgettaire impact. De grootte ervan hangt sterk af van hoe stringent de voorwaarden terzake zullen zijn (3.2.5);
- Het is niet duidelijk wat de grootte is van de kosten om de vooropgestelde maatregelen te implementeren (3.2.7)

Repliek:

De gevraagde toelichting door Inspectie van Financiën werd toegevoegd aan de memorie van toelichting.

Afdeling 2: Afschaffing forfaits toestelfinanciering ziekenhuizen

De Inspectie van Financiën verleent een gunstig advies. IF wijst er daarbij evenwel op dat in principe een BVR zou volstaan om de besparing te realiseren en dat nog een bepaling zou moeten worden toegevoegd om de toestelfinanciering op basis van federale regelgeving te schrappen.

B. ESR-TOETS

Hoofdstuk 3: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 4: Wijziging van het Fonds Werking Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

De ESR-impact is neutraal: alleen de werkelijk gerealiseerde ontvangsten uit de volumekortingen kunnen worden gebruikt om de aangegeven uitgaven te financieren

Afdeling 6: Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

De dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdragen was al opgenomen in de begroting. De voorgestelde aanpassingen zorgen voor een transparantere regeling en leiden niet tot een meerkost op de begroting voor 2027. De impact op de komende jaren is afhankelijk van federale beslissingen rond de wettelijke basisbijdragen en de responsabiliseringscoëfficiënt.

Het inschrijven van de bevoegdheid voor de regering om een correctiefactor te bepalen maakt het mogelijk om de afgesproken vermindering met 38 miljoen euro door te voeren.

Hoofdstuk 5: Omgeving

Afdeling 6: Decreet Integraal Waterbeleid (decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018) wat de verhoging van het heffingstarief voor oppervlaktewaterlozers betreft)

De verhoging van het heffingstarief voor oppervlaktewaterlozers, leidt tot een verhoging van de inkomsten voor begrotingsjaar 2027 met ongeveer 18 Meuro. Deze verhoging van inkomsten zet zich ook de volgende begrotingsjaren door, met mogelijks kleine schommelingen (aantal dossiers oppervlaktewaterlozers, indexering van het basistarief, totaal volume geloosd afvalwater...).

Hoofdstuk 7: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Voorontwerp van Decreet Programmadecreet bij de begrotingsopmaak 2027

Dit decreet wordt voorgesteld door alle leden van de Vlaamse Regering;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel. 1. Dit decreet regelt een gewest- en gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Financiën en Begroting

Afdeling 1. Wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wat betreft de wijziging van het verlaagd tarief voor de aankoop van de enige eigen woning

Art. 2. In artikel 2.9.4.2.11, §1, eerste lid, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, ingevoegd bij het decreet van 18 mei 2018 en gewijzigd bij de decreten 20 december 2024 en 19 december 2025, wordt het percentage "2%" vervangen door het percentage "3%".

Afdeling 2. Wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting

Art. 3. In artikel 2.2.4.0.1 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2/3 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§2/3. Voor de personenauto's, de auto's voor dubbel gebruik en de minibussen die na 31 december 2026 worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid en vanaf het aanslagjaar 2027 voor alle andere personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en de minibussen op voorwaarde dat de belastingplichtige ervoor kiest volgens de procedure vermeld in artikel 5.0.0.0.21, wordt de belasting berekend volgens de volgende formule: verkeersbelasting = (basisbedrag * vergroeningsfactor) + cc_correctie + NO_x_correctie, waarbij:

1° basisbedrag: basisbelasting op basis van het maximaal toegestane totaalgewicht, afgekort MTT, vermeld in de volgende tabel:

MTT in kg	basisbedrag in euro
MTT ≤ 1300	27
MTT 1301 - 1400	33
MTT 1401 - 1500	40
MTT 1501 - 1600	41
MTT 1601 - 1700	43
MTT 1701 - 1800	52
MTT 1801 - 1900	66
MTT 1901 - 2000	82
MTT 2001 - 2100	94
MTT 2101 - 2200	108
MTT 2201 - 2300	115
MTT 2301 - 2500	137
MTT 2501 - 2600	156
MTT 2601 - 3100	159
MTT > 3100	217

2° vergroeningsfactor: correctie op basis van de CO₂-uitstoot van het voertuig, die wordt gemeten tijdens de homologatie ervan volgens de Europese regelgeving die geldt op het moment van de eerste inschrijving in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid of in een vergelijkbare instelling binnen de EER, vermeld in de volgende tabel:

voertuigen voor het eerst ingeschreven na 31 december 2020		voertuigen voor het eerst ingeschreven tot en met 31 december 2020	
uitstootklasse	vergroeningsfactor	uitstootklasse	vergroeningsfactor
≤ 25	1,00	≤ 25	1,31
26 - 50	1,04	26 - 50	1,32
51 - 175	1,84	51 - 75	2,04
176 - 200	2,87	76 - 115	2,37
201 - 225	3,61	116 - 140	2,54
226 - 250	5,60	141 - 145	2,98
251 - 275	10,68	146 - 150	3,13
276 - 350	15,66	151 - 175	3,51
351 - 375	18,15	176 - 200	4,48
376 - 400	19,56	201 - 225	5,76
> 400	26,98	226 - 250	7,86
		251 - 275	10,35
		276 - 300	13,38
		> 300	23,52

3° cc_correctie: correctie op basis van de cilinderinhoud, vermeld in de volgende tabel:

Cilinderinhoud in cc	basisbedrag in euro
0 - 2400	0
2401 - 2600	500
2601 - 2800	750
2801 - 3000	1000
3001 - 3250	1500
3251 - 3500	2000
3501 - 3750	2500
3751 - 4000	3000
4001 - 4250	3500
4251 - 4500	4000
4501 - 4750	4500
4751 - 5000	5000
5001 - 6000	6000
> 6000	7000

4° NO_x_correctie: correctie in functie van de euronorm van het voertuig, waarvan de motor geheel of gedeeltelijk wordt aangedreven op diesel, vermeld in de volgende tabel:

euronorm	vermeerdering in euro
euro 6 en hoger	0
euro 5	100
euro 4	150
euro 3 en lager	200

In afwijking van artikel 2.2.4.0.2, § 2, bedraagt de belasting die wordt berekend conform het eerste lid, minimaal 31 euro.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de voertuigen, die na 31 december 2026 ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid of bij een vergelijkbare instelling binnen de Europese Economische Ruimte of een andere staat en nadien in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid, en waarbij aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1° het voertuig werd vóór 13 juli 2026 besteld;

2° een kopie van de bestelbon wordt aan de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie bezorgd voor 15 januari 2027, samen met een formulier, afgeleverd door deze entiteit, dat wordt ondertekend door de betrokken belastingplichtige, en dat minstens de volgende gegevens bevat:

a) hetzij het identificatienummer uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, hetzij het ondernemingsnummer dat bekend is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, hetzij het identificatienummer, vermeld in artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, van de persoon op wiens naam het voertuig ingeschreven werd of zal worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid;

b) de voornamen, de achternaam en het domicilieadres van de natuurlijke persoon of de naam, de rechtsvorm en het adres van de maatschappelijke zetel van de rechtspersoon op wiens naam het voertuig ingeschreven werd of zal ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid.

Deze paragraaf is alleen van toepassing op voertuigen van natuurlijke personen en van andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten.”

2° aan paragraaf 3 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid bedraagt de belasting 17,22 euro per 500 kg maximaal toegestane totaalgewicht voor voertuigen van natuurlijke personen en van andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten."

3° in paragraaf 3/1, eerste lid, en paragraaf 3/2, eerste lid, wordt het bedrag "19,32 euro" vervangen door het bedrag "17,22 euro".

Art. 4. In artikel 2.2.4.0.2, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015, 16 juni 2017, 2 april 2021, 9 december 2022 en 3 april 2026, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de zinsnede "§2/2," en de zinsnede "§3" wordt de zinsnede "§2/3," ingevoegd;

2° in punt 1° wordt het bedrag "90,90 euro" vervangen door het bedrag "67,01 euro";

3° aan punt 1° wordt de zinsnede "en voor de wegvoertuigen die worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid na 31 december 2026, die ingeschreven zijn onder één van de kentekenplaten bedoeld in artikel 4, § 2, van het ministerieel besluit van 23 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen en die voldoen aan de hieraan gekoppelde voorwaarden;" toegevoegd.

Art. 5. Artikel 2.2.4.0.3 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015, 16 juni 2017, 9 december 2022, 19 december 2025 en 3 april 2026, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2.2.4.0.3. De volgende belastingen en bedragen zijn gekoppeld aan de schommelingen van het algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk:

- 1° de belastingen vermeld in artikel 2.2.4.0.1, § 2, als die betrekking hebben op voertuigen van natuurlijke personen en van andere rechtspersonen dan vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel, met leasingactiviteiten;
- 2° de belastingen vermeld in artikel 2.2.4.0.1, §2/3, §3, tweede lid, §3/1, eerste lid, §3/2, eerste lid, en §4;
- 3° de minimumbelastingen vermeld in artikel 2.2.4.0.1, § 2/1, tweede lid, §2/3, tweede lid, §3/1, tweede lid, §3/2, derde lid, en §5;
- 4° de belasting vermeld in artikel 2.2.4.0.1, § 7;
- 5° de belasting vermeld in artikel 2.2.4.0.1, §9;
- 6° de belasting vermeld in artikel 2.2.4.0.2, § 1, en de minimumbelasting vermeld in artikel 2.2.4.0.2, § 2;
- 7° het bedrag vermeld in artikel 2.2.5.0.4, eerste lid.

De bedragen, vermeld in het eerste lid, worden op 1 juli van elk jaar aangepast op grond van de schommelingen van het algemeen indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk, dat wordt vastgesteld tussen de maand mei van het vorige jaar en de maand mei van het lopende jaar. De aangepaste belastingbedragen kunnen met maximaal 0,11 euro worden verlaagd om een veelvoud van twaalf te vormen.

Voor de toepassing van de indexatie, vermeld in het eerste lid, gelden de volgende basisbedragen:

1° de bedragen die van toepassing waren op 1 juli 2013:

- a) voor de bedragen, vermeld in artikel 2.2.4.0.1, met uitzondering van:

- 1) de bedragen, vermeld in paragraaf 2/1, en paragraaf 3, eerste lid, van dat artikel, als het voertuigen betreft van natuurlijke personen of rechtspersonen, met uitzondering van vennootschappen, autonome overheidsbedrijven en verenigingen zonder winstgevend doel met leasingactiviteiten;
- 2) de bedragen, vermeld in paragraaf §3/1 en 3/2 van dat artikel;
- b) voor de bedragen, vermeld in artikel 2.2.4.0.2, §1, eerste lid, 2°, en §2;

2° voor de bedragen vermeld in artikel 2.2.4.0.1, §2/1, tweede lid, en artikel 2.2.5.0.4: de bedragen die gelden alsof ze van toepassing waren op 1 juli 2015;

3° voor de bedragen vermeld in artikel 2.2.4.0.1, §3/1, eerste en tweede lid, en §3/2, eerste en derde lid: de bedragen die gelden alsof ze van toepassing waren op 1 juli 2017;

4° voor het bedrag vermeld in artikel 2.2.4.0.2, §1, eerste lid, 1°: het bedrag dat gold alsof het van toepassing was op 1 juli 2027;

5° Voor het bedrag vermeld in artikel 2.2.4.0.1, §9: het bedrag dat gold alsof het van toepassing was op 1 juli 2025;

6° Voor de bedragen vermeld in artikel 2.2.4.0.1, §2/3, §3, tweede lid, de bedragen die gelden alsof ze van toepassing waren op 1 juli 2027.”.

Art. 6. In paragraaf 2, van artikel 2.2.4.0.5 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 2 april 2021, wordt tussen het eerste en tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De opbrengst van de opdecim, vermeld in het eerste lid, is vanaf aanslagjaar 2027 per gemeente niet lager dan de opbrengst van de opdecim die voor die gemeente voor aanslagjaar 2026 werd toegekend.”.

Art. 7. In artikel 2.2.4.0.7 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015 en gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2023 en 3 april 2026, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt tussen de zinsnede “artikel 2.2.4.0.1, § 2/1, eerste lid, 1°,” en de zinsnede “artikel 2.2.4.0.1, § 3/1,” de zinsnede “artikel 2.2.4.0.1, §2/3, voor de voertuigen die voor de eerste keer tot en met 31 december 2020 worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid,” ingevoegd;

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt tussen de zinsnede “artikel 2.2.4.0.1, §2/2” en de woorden “en artikel” de zinsnede “, artikel 2.2.4.0.1, §2/3, voor de voertuigen die voor de eerste keer na 31 december 2020 worden ingeschreven in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid of in een vergelijkbare instelling binnen de EER,” ingevoegd.

Art. 8. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt een artikel 5.0.0.0.21 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 5.0.0.0.21. Als een belastingplichtige van de verkeersbelasting kiest voor de toepassing van het tarief conform artikel 2.2.4.0.1, §2/3, van dit decreet, voldoet de aanvraag daarvoor aan de volgende voorwaarden:

1°de aanvraag wordt aan de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie bezorgd via een formulier dat die entiteit ter beschikking stelt. Het formulier wordt ondertekend door de belastingplichtige, en bevat al de volgende gegevens:

- a) ofwel het identificatienummer uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, ofwel het ondernemingsnummer dat bekend is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, ofwel het identificatienummer, vermeld in artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, van de persoon op de naam van wie het voertuig is ingeschreven;
- b) de voornamen, de achternaam en het domicilieadres van de natuurlijke persoon of de naam, de rechtsvorm en het adres van de maatschappelijke zetel van de rechtspersoon op de naam van wie of waarvan het voertuig is ingeschreven;
- c) de nummerplaat van het voertuig waarop de aanvraag betrekking heeft.

2° de aanvraag wordt uiterlijk ingediend op de laatste dag van de maand voorafgaand aan de datum van aanvang van het belastbare tijdperk waarop het eerste lid van toepassing wordt.

Zodra een belastingplichtige conform het eerste lid heeft gekozen voor de toepassing van het tarief conform artikel 2.2.4.0.1, §2/3, is die keuze definitief.”

Afdeling 3. Invoering wegenvignet

Art. 9. In artikel 1.1.0.0.2 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt een punt 26°/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Wegenvignet: de belasting die geheven wordt conform de bepalingen van titel 2, hoofdstuk 14, van deze codex”

2° er wordt een vijftiende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In titel 2, hoofdstuk 14, wordt verstaan onder:

1° Euro-emissieklasse: de klasse gedefinieerd op basis van emissiegrenswaarden, zoals omschreven in bijlage 0 van richtlijn 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van wegeninfrastructuur aan voertuigen;

2° niet-geconcedeerde weg: de weg of het gedeelte van de weg waarvan het beheer niet in concessie is gegeven;

3° voertuig: een motorvoertuig met minstens vier wielen met een technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand van niet meer dan 3.5 ton;

4° emissievrij voertuig: een voertuig als vermeld in artikel 2, punt 1, punt 29), b) van richtlijn 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van wegeninfrastructuur aan voertuigen.”

Art. 10. Aan titel 2 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt een hoofdstuk 14 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 14. Wegenvignet”

Art. 11. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in hoofdstuk 14, ingevoegd bij artikel 10, een afdeling 1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1. Belastbaar voorwerp”.

Art. 12. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in afdeling 1, ingevoegd bij artikel 11, een artikel 2.14.1.0.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.14.1.0.1. Er wordt een belasting geheven op het gebruik dat een voertuig maakt van een niet-geconcedeerde weg gedurende een bepaalde tijd.”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in hoofdstuk 14, ingevoegd bij artikel 10, een afdeling 2 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 2. Belastingplichtigen”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in afdeling 2, ingevoegd bij artikel 13, een artikel 2.14.2.0.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.14.2.0.1. §1. De belastingplichtige is degene die houder is van het voertuig. De houder van het voertuig is een van de volgende personen:

1° de persoon op wiens naam het kenteken van het voertuig is ingeschreven bij de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen;

2° de persoon op wiens naam het kenteken van het voertuig is ingeschreven bij het buitenlands geldende equivalent van de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen;

3° de persoon die het voertuig, waarvoor geen kenteken is ingeschreven bij de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen of haar equivalent in het buitenland, feitelijk ter beschikking heeft.

Als de bestuurder niet de houder van het voertuig is, is de bestuurder hoofdelijk gehouden tot betaling van het wegenvignet.

§2. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, kan de houder van het voertuig, als het voertuig door de houder ervan bestendig of gewoonlijk ter beschikking is gesteld van een derde door verhuur, leasing of een andere overeenkomst, die derde in onderling akkoord aanwijzen als de houder van het voertuig. De initiële houder van het voertuig blijft solidair aansprakelijk voor de goede uitvoering van de verplichtingen van de derde.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, beperkingen en nadere regels voor de mogelijkheid, vermeld in het eerste lid, bepalen.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in hoofdstuk 14, ingevoegd bij artikel 10, een afdeling 3 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3. Belastbare grondslag”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in afdeling 3, ingevoegd bij artikel 15, een artikel 2.14.3.0.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.14.3.0.1. Het wegenvignet wordt vastgesteld op basis van de geldigheidsduur ervan en de euronorm van het voertuig, tenzij het anders is bepaald in deze codex.”.

Art. 17. In hetzelfde decreet het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026 wordt in hoofdstuk 14, ingevoegd bij artikel 10, een afdeling 4 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Tarieven”.

Art. 18. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 17, een artikel 2.14.4.0.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.14.4.0.1. Het tarief van de belasting voor een gebruiksrecht met een duurtijd van een jaar wordt bepaald met de formule $\text{wegenvignet} = F \times E_n$, waarbij:

1° F: factor, die 1 is voor de autosnelwegen, autosnelwegenringen en overige gewestwegen;

2° E_n : variatie op basis van de Euro-emissieklasse (Euronorm), volgens de volgende tabel:

Euronorm	totaalbedrag van de belasting in euro
0 tot en met 3	125
4 en hoger	100
Emissievrij voertuig	90

Voor een gebruiksrecht met een duurtijd van een dag, tien dagen, een maand en twee maanden, wordt het tarief van de belasting berekend volgens de volgende tabel:

totaalbedrag van de belasting in euro				
Euronorm	een dag	tien dagen	een maand	twee maanden
0 tot en met 3	11,25	15	23,75	37,50
4 en hoger	9	12	19	30
emissievrij voertuig	8,10	10,80	17,10	27

Een gebruiksrecht met een duurtijd van een dag is geldig voor een periode van 24 uur te rekenen vanaf het moment van aankoop of het gekozen startmoment.

De tarieven, vermeld in het eerste en het tweede lid, worden met ingang van 1 mei 2030 jaarlijks geïndexeerd op 1 mei met behulp van de coëfficiënt die wordt verkregen door het algemene indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk, voor de maand januari van het lopende jaar te delen door het algemene indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk voor de maand januari van het jaar 2029. Daarbij worden de volgende afrondingen toegepast :

1° de coëfficiënt wordt afgerond op het hogere of lagere tienduizendste naargelang het cijfer van de honderdduizendsten al of niet vijf bereikt;

2° na de toepassing van de coëfficiënt wordt het verkregen bedrag afgerond op het hogere of lagere tiende van een eurocent naargelang het cijfer van het honderdste van de eurocent al dan niet vijf bereikt.”

Art. 19. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in dezelfde afdeling 4 een artikel 2.14.4.0.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.14.4.0.2. Op het wegenvignet worden geen opcentiemen geheven.”.

Art. 20. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in hoofdstuk 14, ingevoegd bij artikel 10, een afdeling 5 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 5. Verminderingen”.

Art. 21. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in afdeling 5, ingevoegd bij artikel 20, een artikel 2.14.5.0.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.14.5.0.1. Voorbehouden voor toekomstig gebruik.”

Art. 22. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in hoofdstuk 14, ingevoegd bij artikel 10, een afdeling 6 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 6. Vrijstellingen”.

Art. 23. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in afdeling 6, ingevoegd bij artikel 22, een artikel 2.14.6.0.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.14.6.0.1. §1. De volgende voertuigen zijn vrijgesteld van de belasting:

1° de voertuigen die in het Waalse Gewest of het Brussels Hoofdstedelijke Gewest zijn vrijgesteld van het wegenvignet conform de bepalingen die geldig zijn in die gewesten;

2° de voertuigen die speciaal en uitsluitend gebruikt worden voor en door defensie, bescherming burgerbevolking, de brandweer en de politie, en als zodanig uiterlijk herkenbaar zijn;

3° de voertuigen die speciaal en uitsluitend voor medische doeleinden zijn uitgerust en als zodanig uiterlijk herkenbaar zijn;

4° de voertuigen die als persoonlijk vervoermiddel worden gebruikt door grootoorlogsinvaliden of door personen met een handicap.

§2. De vrijstellingen, vermeld in paragraaf 1, 2° en 3°, kunnen alleen worden toegekend als ze worden aangevraagd voor het begin van het eerste belastbare tijdperk met dat voertuig en hebben pas uitwerking vanaf het belastbare tijdperk dat volgt op de toekenning van de vrijstelling.

§3. De vrijstelling, vermeld in paragraaf 1, 4°, is beperkt tot één voertuig per begunstigde en is afhankelijk van de voorlegging van:

1° een getuigschrift, uitgereikt door de overheid die het invaliditeitspensioen heeft toegekend, met de vermelding dat de betrokkene de hoedanigheid van grootoorlogsinvaliden heeft en een invaliditeitspensioen van ten minste 60 % geniet;

2° een invaliditeitsattest, uitgereikt door de FOD Sociale Zekerheid of een gelijkaardige instelling van een andere staat van de Europese Economische Ruimte vergezeld van een vertaling in het Nederlands met de vermelding dat de betrokkene getroffen is door volledige blindheid of door volledige verlamming van de bovenste ledematen, of dat die ledematen geamputeerd zijn, of dat hij is aangetast door een blijvende invaliditeit die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen en ten minste 50 % bedraagt.

De vrijstelling, vermeld in het eerst lid kan alleen worden toegekend als ze wordt aangevraagd voor het begin van het belastbare tijdperk.

§4. De vrijstellingen, vermeld in paragraaf 1, blijven gelden tot niet langer voldaan is aan de voorwaarden van dit artikel.

§5. Het vrijgestelde voertuig wordt opgenomen in een lijst met vrijgestelde voertuigen die de instantie die de Vlaamse Regering aanwijst, opstelt. De lijst wordt bijgehouden en bijgewerkt in overeenstemming met de geldende regels voor de bescherming van de persoonsgegevens.

De bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie brengt onmiddellijk de andere gewesten die een wegenvignet toepassen, op de hoogte van de voertuigen waarvoor een vrijstelling werd verleend met toepassing van dit artikel.”.

Art. 24. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in hoofdstuk 14, ingevoegd bij artikel 10, een afdeling 7 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 7. Wijze van heffing”.

Art. 25. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt in afdeling 7, ingevoegd bij artikel 24, een artikel 2.14.7.0.1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 2.14.7.0.1. De belasting wordt geheven conform artikel 3.3.2.0.1, eerste lid, 13°, en tweede lid, 9°.

Als het kenteken van het voertuig voorafgaand aan of in de loop van het belastbaar tijdperk wordt geschrapt, is het bedrag dat wordt bepaald conform het tarief voor een jaarvignet, vermeld in artikel 2.14.4.0.1, eerste lid, het bedrag dat verschuldigd is voor elke begonnen maand van het betreffende belastbaar tijdperk, met een minimumbedrag van 25 euro.”.

Art. 26. In artikel 3.1.0.0.1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015, 25 maart 2016 en 21 december 2018, wordt tussen het tweede en het derde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid, zijn de volgende bepalingen van deze titel niet van toepassing op het wegvignet:

1° hoofdstuk 2

2° hoofdstuk 3, met uitzondering van artikel 3.3.2.0.1, eerste lid, 13°, en tweede lid, 9°;

3° hoofdstuk 4;

4° hoofdstuk 5, met uitzondering van artikel 3.5.3.0.2;

5° hoofdstuk 6;

6° hoofdstuk 7;

7° hoofdstuk 10, met uitzondering van artikel 3.10.3.1.1, §2, tweede lid, en artikel 3.10.4.5.1, tweede en derde lid;

8° hoofdstuk 12.”.

Art. 27. In artikel 3.3.2.0.1 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 20 november 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het eerste lid wordt een punt 13° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“13° het wegvignet: het jaar waarin de duurtijd van het wegvignet begint te lopen. De duurtijd begint te lopen op de datum die de belastingplichtige kiest of in elk geval wanneer hij gebruik maakt van de niet-geconcedeerde weg.”;

2° aan het tweede lid wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“9° het wegvignet: gelijk aan de duurtijd van het wegvignet.”.

Art. 28. In artikel 3.10.3.1.1, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2018, worden tussen de woorden “inzake de kilometerheffing” en de zinsnede“, de leegstandsheffing bedrijfsruimten” de woorden “en inzake het wegvignet,” ingevoegd.

Art. 29. In artikel 3.10.4.5.1, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2015, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de zinsnede “vermeld in artikel 2.4.2.0.1, §1” en de zinsnede “, is degene die het voertuig” wordt de zinsnede “en artikel 2.14.2.0.1.” ingevoegd;

2° tussen de woorden “tot betaling van de kilometerheffing” en de zinsnede “, onder voorbehoud van” worden de woorden “en van het wegvignet” ingevoegd.

Art. 30. In artikel 3.13.2.0.1, eerste lid, van hetzelfde decreet, laatst gewijzigd bij decreet van 2 april 2021, wordt tussen de woorden "het eurovignet" en de woorden "en de kilometerheffing" de zinsnede ", het wegvignet" ingevoegd.

Art. 31. In artikel 3.13.2.0.4, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 3 juli 2015 en gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 9 december 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden tussen de woorden "inzake de kilometerheffing" en de zinsnede ", met inbegrip van de administratieve geldboetes" de woorden "en de regelgeving over het wegvignet" ingevoegd;

2° in het eerste lid worden tussen de woorden "de administratieve geldboetes inzake kilometerheffing" en de zinsnede "die worden opgelegd voor overtredingen" de woorden "en wegvignet" ingevoegd;

3° in het tweede lid worden tussen de woorden "de administratieve geldboetes kilometerheffing" en de zinsnede ", die de houder van de nummerplaat" de woorden "en wegvignet" ingevoegd".

Art. 32. In artikel 3.13.2.0.5 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 3 juli 2015, 7 december 2018 en 3 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden tussen de woorden "met betrekking tot de kilometerheffing" en de woorden "vermeldt minstens het bedrag" de woorden "en wegvignet" ingevoegd;

2° in het tweede lid worden tussen de woorden "met betrekking tot de kilometerheffing" en de zinsnede ", wordt een afschrift" de woorden "en het wegvignet" ingevoegd.

Art. 33. In artikel 3.15.3.0.11 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 3 juli 2015, wordt tussen de woorden "de belasting op de inverkeerstelling" en de woorden "of de kilometerheffing" de zinsnede ", het wegvignet" ingevoegd.

Art. 34. In artikel 3.18.0.0.1 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 19 december 2014 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 3 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 4/2 ingevoegd, die luidt als volgt:

"§4/2. Paragraaf 4 is niet van toepassing op het wegvignet.

Voor het wegvignet kan maar één administratieve geldboete worden opgelegd voor het totaal van de overtredingen, vermeld in het vierde lid, die gepleegd zijn met een voertuig met dezelfde nummerplaat op dezelfde kalenderdag. Het toepasselijke tarief voor de administratieve geldboete is het tarief overeenkomstig het vijfde lid.

Er wordt geen administratieve geldboete opgelegd voor iedere overtreding die is begaan binnen een ononderbroken tijdvak van drie uren vanaf de vaststelling van een eerdere overtreding op de bepalingen van deze codex en de uitvoeringsbesluiten ervan of van de wetgeving van het Waalse of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over het wegvignet, als de betrokken overtredingen zijn begaan met een voertuig met dezelfde nummerplaat en als een administratieve geldboete is opgelegd voor de eerst begane overtreding.

De administratieve geldboete, vermeld in het tweede lid, bedraagt 70 euro voor de eerste overtreding door dezelfde belastingplichtige met een voertuig met dezelfde nummerplaat.

Bij een tweede overtreding door dezelfde belastingplichtige met een voertuig met dezelfde nummerplaat bedraagt de boete 140 euro. Vanaf de derde overtreding door dezelfde belastingplichtige met een voertuig met dezelfde nummerplaat bedraagt de boete 210 euro.

De administratieve geldboetes, vermeld in het vierde lid, worden met ingang van 1 mei 2030 jaarlijks geïndexeerd op 1 mei met behulp van de coëfficiënt die wordt verkregen door het algemene indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk voor de maand januari van het lopende jaar te delen door het algemene indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk voor de maand januari van het jaar 2029. Daarbij worden de volgende afrondingen toegepast:

1° de coëfficiënt wordt afgerond op het hogere of lagere tienduizendste naargelang het cijfer van de honderdduizendsten al of niet vijf bereikt;

2° na de toepassing van de coëfficiënt wordt het verkregen bedrag afgerond op het hogere of lagere tiende van een eurocent naargelang het cijfer van het honderdste van de eurocent al dan niet vijf bereikt."

2° in paragraaf 5, tweede lid, wordt tussen de zinsnede "vermeld in paragraaf 4/1" en de zinsnede ", worden ingevorderd" de zinsnede "en 4/2" ingevoegd.

Art. 35. In titel 3 hoofdstuk 23, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 2024, wordt in het opschrift van afdeling 3 tussen de woorden "de kilometerheffing" en de woorden "en het eurovignet" de zinsnede ", het wegvignet" ingevoegd.

Art. 36. In artikel 3.23.3.0.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 2024, wordt de zinsnede "hoofdstuk 2, 3 en 4" vervangen door de zinsnede "hoofdstuk 2,3,4 en 14".

Art. 37. In artikel 3.23.3.0.2, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 2024, wordt de zinsnede "hoofdstuk 2,3 en 4" vervangen door de zinsnede "hoofdstuk 2, 3, 4 en 14".

Art. 38. In artikel 3.23.3.0.3, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 2024, wordt de zinssnede "vermeld in artikel 2.2.6.0.1 en 2.3.6.0.1" vervangen door de zinssnede "vermeld in artikel 2.2.6.0.1, 2.3.6.0.1 en 2.14.6.0.1".

Afdeling 4. Niet-indexering van het instandhoudingsforfait van de ziekenhuizen en werkingsmiddelen

Art. 39. Artikel 55 van het Programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025, gewijzigd bij het decreet van 14 juli 2025, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 55. §1. Voor de werkingsmiddelen binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap die niet bestemd zijn voor loongebonden uitgaven en waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, wordt de indexaanpassing in het begrotingsjaar 2025 voor 50%verrekend. In de begrotingsjaren 2026, 2027, 2028 en 2029 wordt geen indexaanpassing verrekend.

Het eerste lid doet geen afbreuk aan de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van indexaanpassingen in voorafgaande jaren. De in de voorgaande bepaling bedoelde 50%, vermeld in het eerste lid, geldt alleen voor de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar.

Het eerste lid en het tweede lid zijn niet van toepassing op:

1° de forfaitaire kostenvergoedingen, vermeld in artikel 16 van het decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg;

2° de kostenvergoeding, vermeld in artikel 65, eerste lid, 1°, van het Subsidiebesluit van 22 november 2013;

3° het zakgeld, vermeld in artikel 42 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor voorzieningen in de jeugdhulp;

4° de tarieven voor zakgeld, vermeld in bijlage 3 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 5 april 2019 betreffende de erkenningsvoorwaarden en de subsidienormen voor voorzieningen in de jeugdhulp;

5° het vrij besteedbare bedrag, vermeld in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 juli 2008 tot bepaling van het bedrag, de voorwaarden voor de toekenning en de wijze van vereffening van een vrij besteedbaar bedrag voor minderjarigen aan wie residentiële jeugdhulpverlening wordt geboden in voorzieningen die erkend zijn en gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap;

6° de tegemoetkoming in de installatiekosten en de huurprijs voor woonbehoeftige huurders, vermeld in artikel 5.73. van de Vlaamse Codex Wonen;

7° de tegemoetkoming in de huurprijs voor kandidaat-huurders, vermeld in artikel 5.74. van de Vlaamse Codex Wonen;

8° de werkondersteunende maatregelen, vermeld in artikel 9 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, en de forfaitaire subsidie voor organisatieondersteunende maatregelen, vermeld in artikel 19 van het voormelde decreet;

9° de premie, vermeld in artikel 94, §1, van de Programmawet van 30 december 1988;

10° de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen, vermeld in artikel 105 van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming;

11° de studietoelagen, vermeld in artikel 4 van het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap;

12° het instandhoudingsforfait, vermeld in artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen.

In afwijking van het derde lid wordt voor het begrotingsjaar 2027 geen indexaanpassing verrekend voor het instandhoudingsforfait, vermeld in artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen.

§2. In afwijking van paragraaf 1 wordt voor de werkingsmiddelen binnen de begroting onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap die niet bestemd zijn voor loongebonden uitgaven en waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer de indexaanpassing in het begrotingsjaar 2025 voor 50% verrekend. In de begrotingsjaren 2026, 2027, 2028 en 2029 wordt geen indexaanpassing verrekend. De voorgaande bepalingen doen geen afbreuk aan de gedeeltelijke verrekening of de niet-verrekening van indexaanpassingen in voorafgaande jaren. De in voorgaande bepaling bedoelde 50 procent geldt enkel voor de indexstijging ten opzichte van het voorgaande jaar.

Toepassing van het eerste lid houdt de niet-verrekening in van de index-aanpassing op:

1° 40% van de aanpassingscoëfficiënt A2 van de werkingsmiddelen van het gewoon en het buitengewoon secundair onderwijs, vermeld in artikel 243, §3, en artikel 324, §3, van de Codex Secundair Onderwijs.

2° 40% van de aanpassingscoëfficiënt A van de werkingsmiddelen van het deeltijds kunstonderwijs, vermeld in artikel 83 en 84 van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs, en artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de structuur, organisatie en financiering van de Koninklijke Beiaardschool Jef Denyn in Mechelen.

In afwijking van het eerste lid is de niet-verrekening van de indexaanpassing niet van toepassing op de werkingsmiddelen van het gewoon en het buitengewoon basisonderwijs.”

Hoofdstuk 3. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1. Wijziging Fonds Bestuursrechtscolleges

Art. 40. In artikel 21 van het decreet van 20 december 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014, gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden "Milieuhandhavingscollege en de Raad voor Verkiezingsbetwistingen" vervangen door de zinsnede "Handhavingscollege, de Raad voor Verkiezingsbetwistingen, de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen en de Dienst van de Bestuursrechtscolleges";

2° aan paragraaf 3, tweede lid, worden een punt 8° en een punt 9° toegevoegd, die luiden als volgt:

"8° de terugbetaling door derden van kosten die de Dienst van de Bestuursrechtscolleges heeft voorgeschieden voor zijn werking of voor dienstreizen van bestuursrechters en personeelsleden van die dienst;

9° activiteiten die verband houden met de verspreiding, educatie en voorlichting met betrekking tot de rechtspraak van de Vlaamse bestuursrechtscolleges."

Afdeling 2. Aanpassing rolrechten Raad voor Vergunningsbetwistingen en Handhavingscollege

Art. 41. In artikel 21 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, gewijzigd bij de decreten van 9 december 2016, 21 mei 2021, 23 november 2023 en 17 mei 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het bedrag "200 euro" vervangen door het bedrag "250 euro";

2° in paragraaf 1, tweede lid, wordt het bedrag "100 euro" vervangen door het bedrag "250 euro";

3° in paragraaf 1, derde lid, wordt het bedrag "100 euro" vervangen door het bedrag "150 euro";

4° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De Vlaamse Regering past de bedragen, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, aan naargelang de evolutie van het daarmee verbonden indexcijfer van de consumptieprijzen dat overeenstemt met 104,01 punten (basis 2025). Elke wijziging naar boven of naar beneden van 20 punten vermeerderd of vermindert de bedragen, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, met 20% ten aanzien van het decretale basisbedrag. De Vlaamse Regering bepaalt de datum vanaf wanneer de nieuwe bedragen die voortvloeien uit deze wijzigingen, van toepassing zijn die uiterlijk valt op de eerste dag van de zesde maand die volgt op de maand waarin de voormelde drempel van 20 punten bereikt wordt."

5° paragraaf 2 wordt opgeheven.

Art. 42. In artikel 31/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 9 december 2016 en gewijzigd bij de decreten van 21 mei 2021 en 26 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het bedrag "100 euro" vervangen door het bedrag "250 euro";

2° in paragraaf 1, tweede lid, wordt het bedrag "50 euro" vervangen door het bedrag "250 euro";

3° in paragraaf 1, derde lid, wordt het bedrag "50 euro" vervangen door het bedrag "150 euro";

4° aan paragraaf 1 wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De Vlaamse Regering past de bedragen, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, aan naargelang de evolutie van het daarmee verbonden indexcijfer van de consumptieprijzen dat overeenstemt met 104,01 punten (basis 2025). Elke wijziging naar boven of naar beneden van 20 punten vermeerderd of vermindert de bedragen, vermeld in het eerste tot en met het derde lid, met 20% ten aanzien van het decretale basisbedrag. De Vlaamse Regering bepaalt de datum vanaf wanneer de nieuwe bedragen die voortvloeien uit deze wijzigingen, van toepassing zijn die uiterlijk valt op de eerste dag van de zesde maand die volgt op de maand waarin de voormelde drempel van 20 punten bereikt wordt."

Art. 43. Artikel 21 en 31/1 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, zoals van kracht vanaf 1 januari 2027, zijn voor het eerst van toepassing op de beroepen die worden ingediend bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges vanaf 1 januari 2027, en op de tussenkomsten in de voormelde beroepen.

Op eventuele aanvullende vorderingen, als bedoeld in artikel 40 en 41 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, waarvan de hoofdvordering is ingediend vóór 1 januari 2027, en op de tussenkomsten in een beroep dat is ingediend vóór 1 januari 2027, zijn artikel 21 en 31/1 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, zoals van kracht vanaf 1 januari 2027, niet van toepassing.

Afdeling 3. Toegang tot maatregelenregister voor landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen

Art. 44. In artikel 2 van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023, gewijzigd bij het decreet van 5 juni 2026, wordt een punt 18°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"18°/1 landmeter-expert die vastgoedactiviteiten uitoefent: een landmeter-expert die de gereguleerde activiteiten van de vastgoedmakelaar, vermeld in artikel 18, eerste lid, 3°, van het koninklijk besluit van 15 december 2005 tot vaststelling van de voorschriften inzake de plichtenleer van de landmeter-expert, uitoefent;"

Art. 45. In artikel 81, vierde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, wordt de zinsnede "de vastgoedmakelaars, belast met de overdracht van zakelijke rechten" vervangen door de zinsnede "de vastgoedmakelaars en de landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen, voor zover ze belast zijn met de overdracht van zakelijke rechten".

Art. 46. In artikel 83 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 december 2025 en 5 juni 2026, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 5, eerste lid, wordt tussen de woorden "De vastgoedmakelaar" en de woorden "die belast is met" de zinsnede "of de landmeter-expert die vastgoedactiviteiten uitoefent," ingevoegd;

2° in paragraaf 5, eerste lid, wordt tussen de woorden "De toegang van de vastgoedmakelaar" en de woorden "is beperkt tot volgende gegevens" de zinsnede "of de landmeter-expert die vastgoedactiviteiten uitoefent," ingevoegd;

3° in paragraaf 5, tweede lid, wordt tussen de woorden "De vastgoedmakelaar" en de woorden "vermeld bij" de zinsnede "of de landmeter-expert die vastgoedactiviteiten uitoefent," ingevoegd;

4° aan paragraaf 6, eerste lid, wordt de volgende zin toegevoegd:

"Voor de toegang voor de landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen, vermeld in paragraaf 5, volstaat een voorafgaandelijk protocol met het Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars en de Orde van landmeters-experten.";

5° in paragraaf 6, tweede lid, worden tussen het woord "vastgoedmakelaars" en de zinsnede ", vermeld in" de woorden "en landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen" ingevoegd;

6° in paragraaf 6, derde lid, wordt de zinsnede "en de vastgoedmakelaar, vermeld in paragraaf 5, afhankelijk stellen" vervangen door de zinsnede "de vastgoedmakelaar en de landmeter-expert die vastgoedactiviteiten uitoefent, vermeld in paragraaf 5, afhankelijk stellen".

Afdeling 4. Wijziging van het Fonds Werking Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

Art. 47. In artikel 9 van het decreet van 18 december 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016, gewijzigd bij de decreten van 6 juli 2018, 29 maart 2019 en 25 juni 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan het tweede lid wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"6° de volumekortingen die worden toegekend aan de aanbestedende overheid die instaat voor het inhoudelijke beheer van de raamovereenkomst voor de planning en aankoop van mediaruimte.";

2° aan het derde lid wordt een punt 6° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"6° het inhoudelijke beheer van de raamovereenkomst voor de planning en aankoop van mediaruimte en communicatieacties met een beleidsdomeinoverschrijdend karakter.".

Afdeling 5. Financiering lokale besturen: aanpassingen algemene financieringsstromen

Art. 48. Aan artikel 3, §2, van het decreet van 5 juli 2002 tot vaststelling van de regels inzake de dotatie en de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds, vervangen bij het decreet van 24 december 2004, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het eerste lid bedraagt het evolutiepercentage 1% voor het begrotingsjaar 2027, 1,25% voor het begrotingsjaar 2028 en 2% voor het begrotingsjaar 2029.".

Art. 49. Aan artikel 10, §1/1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 24 juni 2016, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het derde en het vierde lid wordt de index voor de begrotingsjaren 2027, 2028 en 2029 beperkt tot het evolutiepercentage, vermeld in artikel 3, §2, tweede lid.".

Art. 50. Aan artikel 19ter decies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 2 december 2016, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het derde en het vierde lid is de toe te passen index voor de begrotingsjaren 2027, 2028 en 2029 ten hoogste gelijk aan het evolutiepercentage, vermeld in artikel 3, §2, tweede lid."

Art. 51. In artikel 22 van het Programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 2025 en 19 december 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het vierde lid wordt de zin "De werkingssubsidie wordt ook structureel verhoogd met 35 miljoen euro vanaf 2026, bijkomend 10 miljoen euro vanaf 2027 en bijkomend 15 miljoen euro vanaf 2028." vervangen door de zin "De werkingssubsidie wordt ook structureel verhoogd met 35 miljoen euro vanaf 2026 en bijkomend met 17,5 miljoen euro vanaf 2028.";

2° er wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"In afwijking van het vierde lid wordt voor de begrotingsjaren 2027, 2028 en 2029 op de werkingssubsidie van het voorgaande jaar een jaarlijkse groeivoet toegepast van respectievelijk 1%, 1,25% en 2%."

Art. 52. In artikel 23, vijfde lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juli 2021 en 19 december 2025, wordt de zinsnede "artikel 22, vierde lid" vervangen door de zinsnede "artikel 22, vierde en vijfde lid".

Afdeling 6. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Art. 53. Aan artikel 26 van het programmadecreet van 20 december 2019 bij de begroting 2020, gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2020 en het decreet van 14 juli 2025, wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

"Op de dotatie, vermeld in het eerste lid, wordt een correctiefactor toegepast die door de Vlaamse Regering wordt vastgesteld."

Afdeling 7. Wijziging van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017

Art. 54. In artikel 65, §1, van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 wordt het woord "rechthebbenden" vervangen door de zinssnede "erfgenamen, in het geval van natuurlijke personen of de rechtsopvolger van de rechtspersoon, in het geval van rechtspersonen,".

Art. 55. In artikel 67 van hetzelfde decreet wordt het woord "rechthebbende" vervangen door de zinssnede "erfgenaam, in het geval van een natuurlijk persoon of de rechtsopvolger van de rechtspersoon, in het geval van een rechtspersoon,".

Art. 56. In artikel 68 van hetzelfde decreet wordt het woord "rechthebbenden" vervangen door de zinssnede "erfgenamen, in het geval van natuurlijke personen of de rechtsopvolger van de rechtspersoon, in het geval van een rechtspersoon,".

Art. 57. In artikel 69 van hetzelfde decreet wordt het woord "rechthebbenden" vervangen door de zinssnede "erfgenamen, in het geval van natuurlijk personen of de rechtsopvolger van de rechtspersoon, in het geval van een rechtspersoon,".

Art. 58. In artikel 70 en 71, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet wordt het woord "rechthebbenden" vervangen door de zinssnede "erfgenamen, in het geval van natuurlijk personen of de rechtsopvolger van de rechtspersoon, in het geval van een rechtspersoon,".

Art. 59. In artikel 73 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt het woord "rechthebbende" vervangen door de zinssnede "erfgenaam, in het geval van een natuurlijk persoon of de rechtsopvolger van de rechtspersoon, in het geval van een rechtspersoon,";

2° in het derde lid wordt het woord "rechthebbenden" vervangen door de zinssnede "erfgenamen, in het geval van natuurlijk personen of de rechtsopvolger van de rechtspersoon, in het geval van een rechtspersoon,".

Hoofdstuk 4. Mobiliteit en Openbare Werken

Art. 60. In artikel 42, §3, van het decreet van 3 juli 2015 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2015, het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 juli 2026, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

"2° de volgende gedeelten van de jaarlijkse ontvangsten die vanaf 1 januari 2018 worden verkregen uit de onmiddellijke inningen, de minnelijke schikkingen en de strafrechtelijke boeten die verband houden met de inbreuken op de reglementering inzake verkeersveiligheid, die krachtens artikel 6, §1, XII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoort:

- a) het gedeelte tot en met het bedrag van 17.896.830 euro;
- b) het gedeelte dat het bedrag van 169.305.000 euro overschrijdt, en dat het bedrag van 222.500.000 euro niet overschrijdt;
- c) 50% van het gedeelte dat het bedrag van 222.500.000 euro overschrijdt;"

Hoofdstuk 5: Omgeving

Afdeling 1. Aanpassing oprichtingsbepalingen Vlaams Klimaatfonds (Wijziging van hoofdstuk 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012)

Art. 61. In artikel 14 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 en paragraaf 3 worden opgeheven;

2° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

"§4. De volgende inkomsten worden aan het Fonds toegewezen:

- 1° de opbrengsten voor Vlaanderen uit de veiling van emissierechten voor vliegtuigexploitanten;
- 2° de opbrengsten voor Vlaanderen uit de veiling van emissierechten voor BKG-installaties;
- 3° de opbrengsten voor Vlaanderen uit de veiling van emissierechten voor scheepvaartmaatschappijen;
- 4° de opbrengsten voor Vlaanderen uit de veiling van emissierechten voor gereguleerde entiteiten;
- 5° de opbrengsten voor Vlaanderen uit de verkoop van CBAM-certificaten voor CBAM-aangevers;
- 6° de opbrengsten van de administratieve geldboete, vermeld in artikel 8.5.1. van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;
- 7° de middelen die volledig of gedeeltelijk worden teruggestort omdat ze niet zijn besteed conform de voorwaarden waaronder ze zijn toegekend;

8° andere middelen dan de middelen, vermeld in punt 1° tot en met 7°, die aan het Fonds zijn toegewezen krachtens wettelijke, decretale of conventionele bepalingen.”.

3° in paragraaf 5 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De inkomsten van het Fonds kunnen worden gebruikt voor:

- 1° de uitvoering van het energie- en klimaatbeleid in Vlaanderen ;
- 2° de uitvoering van het Vlaamse beleid inzake de flexibiliteitsmechanismen die zijn vastgesteld in Europese of internationale regelgeving of akkoorden;
- 3° de uitvoering van de Vlaamse bijdrage of bijdragen aan de internationale steun aan ontwikkelingslanden in hun strijd tegen klimaatverandering in overeenstemming met de beslissingen van de Conferentie van Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, gedaan te New York op 9 mei 1992;
- 4° het voorkomen of beperken van het verlies aan concurrentievermogen van Vlaamse ondernemingen ten gevolge van het Europese of internationale klimaatbeleid en het ondersteunen van de decarbonisering van ondernemingen in Vlaanderen;
- 5° alle beleidskosten voor de voorbereiding en organisatie van klimaatveilingen of voor bijdragen in het kader daarvan;
- 6° de uitvoering van het Vlaamse flankerend beleid om bijkomende ruimte-inname voor wonen en werken terug te dringen of de Vlaamse doelstellingen voor landgebruik, verandering in landgebruik en bosbouw of andere klimaatadaptatiemaatregelen in Vlaanderen.”.

4° in paragraaf 6 wordt de zinsnede “paragraaf 3 en” opgeheven;

5° in paragraaf 6 wordt de zin “De Vlaamse Regering bepaalt de cofinancieringspercentages die van toepassing zijn voor de besteding, vermeld onder paragraaf 5, eerste streepje.” vervangen door de zin “De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden en modaliteiten bepalen voor de besteding van de inkomsten van het Fonds, vermeld in paragraaf 5, eerste lid, 1°.”.

Afdeling 2. Indexatie huurprijssubsidie

Art. 62. Aan artikel 55, §1, tweede lid, van het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting 2025, wordt een punt 13° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“13° de tussenkomst in de huurprijs voor elke ingehuurde sociale huurwoning, vermeld in artikel 4.160/6 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, beperkt tot het bedrag van 36.556.000 euro dat in de begrotingsopmaak 2027 gecompenseerd werd vanuit de budgetten voor de tegemoetkoming in de installatiekost en de huurprijs voor woonbehoeftige huurders, vermeld in artikel 5.73 van de Vlaamse Codex Wonen van 17 juli 2020, verhoogd met de indexaanpassingen die overeenkomstig de toepasselijke regelgeving op deze middelen van toepassing zijn.”.

Afdeling 3. Decreet Integraal Waterbeleid (decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018)

Art. 63. In artikel 4.1.1, 15°, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, vervangen bij het decreet van 20 december 2024, wordt de zinsnede “de gewestelijke toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving vermeld in artikel 12, 1°, en artikel 12, 9° tot en met 9°/3, van het besluit van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en de provinciale en lokale toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving, zoals bedoeld in artikel 13 van hetzelfde besluit” vervangen door de zinsnede “het personeelslid van de Vlaamse administratie, de provincie, de gemeente of het intergemeentelijke samenwerkingsverband, dat conform artikel 8, §2, van het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 als toezichthouder is aangesteld”.

Art. 64. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 juni 2026, wordt een artikel 4.1.2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4.1.2. De verzending van heffingsbiljetten en andere documenten of correspondentie over de vestiging, inning en invordering van en geschillen over de heffing op de waterverontreiniging en de winning van grondwater, kan gebeuren op papier en via een procedure waarbij informaticatechnieken worden gebruikt.

De Vlaamse Milieumaatschappij stelt voor de procedure waarbij informaticatechnieken worden gebruikt, vermeld in het eerste lid, het elektronische platform ter beschikking dat daarvoor vereist is. De heffingsplichtige die een natuurlijke persoon is, niet in de hoedanigheid van ondernemer, of diens vertegenwoordiger, moet instemming verlenen met het gebruik van de procedure voor het aanbieden van documenten en correspondentie. De aanbieding via de procedure geldt als rechtsgeldige kennisgeving van het heffingsbiljet of van het document of de correspondentie in kwestie. De natuurlijke personen die niet in hun hoedanigheid van ondernemer zijn, kunnen de instemming op elk moment intrekken.

Als de verzending, vermeld in het eerste lid, een termijn doet lopen, begint de termijn te lopen vanaf de derde werkdag die volgt op de datum waarop de zending aan de postdiensten is overhandigd, of vanaf de derde werkdag die volgt op de datum waarop de zending via een elektronisch platform dat de Vlaamse Milieumaatschappij voor die verzending gebruikt, is aangeboden.

Een aangetekende zending die via het elektronische platform wordt aangeboden, heeft dezelfde rechtsgeldigheid als een aangetekende zending die via de postdiensten is aangeboden."

Art. 65. Aan artikel 4.2.1.1.6 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 21 december 2018 en gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. De vrijstelling, vermeld in paragraaf 1, is ook van toepassing op de bronbemalingen waarbij de lozing van het onttrokken grondwater op grond van titel II van het Vlarem is ingedeeld onder de indelingsrubriek 3.8.

De vrijstelling voor het onttrokken grondwater wordt niet toegekend als het grondwater samen met het bedrijfsafvalwater wordt geloosd ".

Art. 66. In artikel 4.2.2.1.1, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 22 december 2023, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

"3° de heffingsplichtigen, vermeld in artikel 4.2.2.2.1 van dit decreet, waarvan de inrichting volgens het zoneringsplan, vermeld in artikel 10.2.3, §1, tweede lid, 20°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, dat geldig is op 1 januari van het heffingsjaar, in het individueel te optimaliseren buitengebied ligt."

Art. 67. In artikel 4.2.2.1.5, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden "waarop het heffingsbiljet aan de postdiensten overhandigd werd" vervangen door de woorden "waarop het heffingsbiljet is verzonden".

Art. 68. In artikel 4.2.2.1.6, §2, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden "waarop het heffingsbiljet aan de postdiensten overhandigd werd" vervangen door de woorden "waarop het heffingsbiljet is verzonden".

Art. 69. In artikel 4.2.2.1.7, §5, derde lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 26 april 2019, worden de woorden "nadat het heffingsbiljet aan de postdiensten

overhandigd is" vervangen door de woorden "die volgt op de dag waarop het heffingsbiljet is verzonden".

Art. 70. In artikel 4.2.2.1.8, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024, worden de woorden "waarop het heffingsbiljet aan de postdiensten overhandigd werd" vervangen door de woorden "waarop het heffingsbiljet is verzonden".

Art. 71. In artikel 4.2.2.2.2, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt de zinsnede "Elke in artikel 4.2.2.2.1 en in categorie 56 van de bijlage 5 bedoelde heffingsplichtige" vervangen door de zinsnede "Elke heffingsplichtige als vermeld in artikel 4.2.2.2.1, en elke heffingsplichtige die vrijgesteld is van de aangifteplicht conform artikel 4.2.4.1, §1, derde lid,".

Art. 72. In artikel 4.2.2.2.3 van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "in artikel 4.2.2.2.1 of in categorie 56 van de bijlage 5 bedoelde heffingsplichtige" vervangen door de zinsnede "heffingsplichtige, vermeld in artikel 4.2.2.2.1, of de heffingsplichtige die vrijgesteld is van de aangifteplicht conform artikel 4.2.4.1, §1, derde lid".

Art. 73. In artikel 4.2.3.2, §1, van hetzelfde decreet, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"Elke grondwaterwinning of grondwaterwinningseenheid, behalve grondwaterwinningen of grondwaterwinningseenheden die alleen via een hand-, voet- of neuspomp worden geëxploiteerd, is uitgerust met een meetinrichting als vermeld in artikel 5.53.3.1, 5.53.3.2 en 6.9.1.1quater van titel II van het Vlare. De meetinrichting meet en registreert de opgepompte hoeveelheid grondwater."

Art. 74. In artikel 4.2.4.1, §1, van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In het eerste lid wordt de zinsnede ", met uitzondering van de in categorie 56 van de bijlage 5 bedoelde heffingsplichtige," opgeheven;

2° Een derde lid wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

"De volgende heffingsplichtigen zijn vrijgesteld van de aangifteplicht, vermeld in het eerste lid:

- 1° de heffingsplichtige, vermeld in categorie 56 van bijlage 5, die bij dit decreet is gevoegd;
- 2° de heffingsplichtige die aan al de volgende voorwaarden voldoet:
 - a) uitsluitend vallen onder categorie 57 van bijlage 5, die bij dit decreet is gevoegd;
 - b) bij de activiteiten alleen leidingwater gebruiken;
 - c) behoren tot de categorie heffingsplichtigen waarop het eenheidstarief van de heffing, vermeld in artikel 4.2.2.1.1, §2, tweede lid, van toepassing is."

Art. 75. In artikel 4.2.4.3, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "aangetekend schrijven" vervangen door de woorden "aangetekende zending".

Art. 76. In artikel 4.2.4.4, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "aangetekend schrijven" vervangen door de woorden "aangetekende zending".

Art. 77 In artikel 4.2.4.5, §7, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "per post" opgeheven.

Art. 78. In artikel 4.2.4.6, §2, derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden "aangetekend schrijven" vervangen door de woorden "aangetekende zending".

Afdeling 4. Opheffing van het Grindfonds

Art. 79. In het opschrift van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning worden de woorden "tot oprichting van het Grindfonds en" opgeheven.

Art. 80. In artikel 2 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° en punt 11° tot en met 13° worden opgeheven;

2° in punt 18° wordt de zinsnede "gemeente die voorkomt op de lijst, vastgesteld conform artikel 5, § 4" vervangen door het woord "grindgemeente";

3° er wordt een punt 20° toegevoegd, dat luidt als volgt:

"20° grindgemeente: een gemeente in de provincie Limburg die op haar grondgebied een grindwinning heeft als vermeld in punt 9°, ongeacht of die grindwinning actief is."

Art. 81. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2019, wordt een artikel 2bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 2bis. De Vlaamse Regering stelt de lijst van grindgemeenten vast."

Art. 82. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2019, wordt hoofdstuk II, dat bestaat uit artikel 3 tot en met 8, opgeheven.

Art. 83. In artikel 14bis, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 april 2009 en vervangen bij het decreet van 1 maart 2019, wordt de zinsnede "3 tot en met 8 en artikel" opgeheven.

Art. 84. In artikel 20bis, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 april 2009 en vervangen bij het decreet van 1 maart 2019, wordt de zinsnede "Artikel 3 tot en met 8, artikel 9 en artikel 14bis zijn" vervangen door de zinsnede "Artikel 14bis is".

Art. 85. In artikel 20sexies, §1, derde lid, 2°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2019, wordt de zinsnede "die voorkomt op de lijst, vastgesteld conform artikel 5, § 4," opgeheven.

Art. 86. In artikel 24 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 6 juli 2001 en 1 maart 2019, wordt punt 1° opgeheven.

Art. 87. In artikel 2, 3°, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen worden de woorden "tot oprichting van het Grindfonds en" opgeheven.

Art. 88. In artikel 137, 2°, van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006, ingevoegd bij het decreet van 8 december 2017, worden de woorden "tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grondwinning" vervangen door de woorden "tot regeling van de grindwinning".

Art. 89. In artikel I.3, 4°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2020, 2 april 2021, 16 december 2022 en 22 december 2023, wordt punt e) opgeheven.

Art. 90. Het saldo van het Grindfonds dat beschikbaar is als over te dragen saldo bij de afsluiting van de jaarrekening 2026, wordt uiterlijk op 1 juli 2027 gedesaffecteerd ten gunste van de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap.

De middelen, vermeld in het eerste lid, worden in één som aangewend voor de financiering van de administratieve en technische ondersteuning van het projectgrindwinningscomité, vermeld in artikel 20sexies van het decreet van 14 juli 1993 tot regeling van de grindwinning.

Afdeling 5. Prijsaanpassing visverlof

Art. 91. In artikel 9 van de wet van 1 juli 1954 op de riviervisserij, vervangen bij het decreet van 23 november 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° wordt het bedrag "13 euro" vervangen door het bedrag "20 euro";

2° in punt 3° wordt het bedrag "48 euro" vervangen door het bedrag "55 euro".

Afdeling 6. Decreet Integraal Waterbeleid (decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018) wat de verhoging van het heffingstarief voor oppervlaktewaterlozers betreft)

Art. 92. In artikel 4.2.2.1.1, §2, eerste lid, van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2018 en 22 december 2023, wordt het bedrag "22,64 euro" vervangen door het bedrag "39,77 euro".

Hoofdstuk 6: Onderwijs en Vorming

Afdeling 1. Toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Art. 93. Aan artikel 196sexies, § 1, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 18 december 2015 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 10 juli 2026, wordt een dertiende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Ten laste van het begrotingsjaar 2027 worden 14.540,37 aanvullende leraarsuren, 212,66 aanvullende punten en een bedrag van 266.863,97 euro aan werkingsmiddelen toegekend aan de centra voor volwassenenonderwijs, en worden 40 aanvullende vte's, 659,47 aanvullende punten en een bedrag van 489.666,91 euro aan werkingsmiddelen toegekend aan de centra voor basiseducatie."

Afdeling 2. Decretale verankering van de subsidie die diverse organisaties ontvangen voor het uitvoeren van opdrachten en initiatieven ter ondersteuning van de onderwijs- of leerloopbaanbegeleiding van lerenden en ter versterking van STEM in onderwijs en vorming.

Art. 94. Art. IV.1. van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, gewijzigd bij de decreten van 5 april 2019 en 19 juni 2026, wordt opgeheven.

Art. 95. Aan deel IV van dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2026, wordt een hoofdstuk 15 toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Hoofdstuk 15. Onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding".

Art. 96. In dezelfde codificatie wordt aan hoofdstuk 15, toegevoegd bij artikel 95, een artikel IV.56. toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. IV.56. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding verstaan: een continu, dynamisch en geïntegreerd leer- en ontwikkelingsproces dat start in de kleuterschool en een leven lang leren beoogt, en dat leerlingen, studenten en cursisten ondersteunt om voldoende zelfkennis te ontwikkelen, om inzicht te verwerven in de structuur van en de mogelijkheden binnen het onderwijs, een opleiding en de arbeidsmarkt en om adequate keuzes te leren maken op school en daarbuiten.

Binnen de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering aan organisaties subsidies toekennen om opdrachten en initiatieven uit te voeren die onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding van leerlingen, studenten en cursisten ondersteunen.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden en de nadere regels bepalen voor de toekenning, aanwending en verantwoording van de subsidies, vermeld in het tweede lid. Met het oog op de structurele en meerjarige uitvoering van die opdrachten en initiatieven kan de Vlaamse Regering een meerjarig subsidiekader afsluiten voor een periode van maximaal vijf jaar.”.

Art. 97. Aan deel IV van dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 juni 2026, wordt een hoofdstuk 16 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 16. Versterking van STEM”.

Art. 98. In dezelfde codificatie, het laatst gewijzigd bij het decreet van 17 juli 2026, wordt aan hoofdstuk 16, toegevoegd bij artikel 97, een artikel IV.57. toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. IV.57. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder STEM verstaan: Science, Technology, Engineering and Mathematics, met aandacht voor de samenhang en integratie tussen deze domeinen.

Binnen de beschikbare begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering aan organisaties subsidies toekennen om opdrachten en initiatieven uit te voeren ter versterking van STEM in onderwijs en vorming. De versterking van STEM in onderwijs en vorming beoogt de STEM-competenties doorheen de samenleving te versterken door in te zetten op STEM-geletterdheid en STEM-specialisaties en door de aansluiting tussen onderwijs, samenleving, onderzoek en arbeidsmarkt te bevorderen.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden en de nadere regels bepalen voor de toekenning, aanwending en verantwoording van de subsidies, vermeld in het tweede lid. Met het oog op de structurele en meerjarige uitvoering van die opdrachten en initiatieven kan de Vlaamse Regering een meerjarig subsidiekader afsluiten voor een periode van maximaal vijf jaar.”.

Afdeling 3. Rechtsgrond toekenning subsidies aan het tewerkstellingsfonds-VOV

Art. 99. In artikel IV.55, §3, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, ingevoegd bij het decreet van 25 februari 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

"5° vanaf het begrotingsjaar 2027 wordt 2.148.486 euro toegekend aan het TWF-VOV om een verhoging van de eindejaarstoelage mogelijk te maken;"

2° aan het tweede lid worden een punt 12° en een punt 13° toegevoegd, die luiden als volgt:

"12° vanaf het begrotingsjaar 2027 wordt 136.815 euro toegekend aan het TWF-VOV voor vorming van het onderhoudspersoneel en de busbegeleiders;

13° vanaf het begrotingsjaar 2027 wordt 5.973.642 euro toegekend aan het TWF-VOV voor de toekenning van dagen van vrijstelling van arbeidsprestaties, afgekort VAP-dagen.";

3° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"De bedragen, vermeld in het tweede lid, worden aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.".

Afdeling 4. Wijziging middelen engagementsverklaring lerarenopleiding hogescholen en universiteiten

Art. 100. In artikel III.25/4 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"In het begrotingsjaar 2027 wordt het totale bedrag ter versterking van de lerarenopleiding, vermeld in het eerste lid, met 372.000 euro verminderd. Dit bedrag van 372.000 euro wordt in mindering gebracht van de sokkel voor de hogescholen, vermeld in het eerste lid, 1°. De sokkel voor elk van de desbetreffende hogescholen in het begrotingsjaar 2027 wordt hierdoor met 24.800 euro verminderd.".

Afdeling 5. Budgetverhoging materiaalintensieve studierichtingen en aanpassing voor zevende leerjaren

Art. 101. In artikel 47/1, §1, van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede "startende in 2024" vervangen door de zinsnede "startende in 2027";

2° in het eerste lid wordt het bedrag "10.000.000 euro" vervangen door het bedrag "15.000.000 euro";

3° in het eerste lid wordt de zin "Dit bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2025 geïndexeerd volgens artikel 243, § 3, derde lid, 2°." vervangen door de zin "Dit bedrag wordt vanaf het begrotingsjaar 2028 geïndexeerd volgens artikel 243, § 3, tweede lid, 2°.";

4° in het tweede lid, 1°, wordt punt b) vervangen door wat volgt:

"b) alle niet-duale 7de leerjaren die gericht zijn op instroom arbeidsmarkt na de behaalde onderwijskwalificatie niveau 3, behalve binnen het studiedomein taal en cultuur en het studiedomein economie en organisatie;"

5° in het tweede lid, 2°, wordt punt b) vervangen door wat volgt:

"b) alle niet-duale 7de leerjaren die gericht zijn op instroom arbeidsmarkt na de behaalde onderwijskwalificatie niveau 4, behalve binnen het studiedomein taal en cultuur, het studiedomein economie en organisatie en het studiedomein maatschappij en welzijn;"

6° in het tweede lid, 2°, wordt punt c) opgeheven;

7° in het tweede lid, 3°, wordt punt c) vervangen door wat volgt:

"c) alle duale 7de leerjaren die gericht zijn op instroom arbeidsmarkt, behalve binnen het studiedomein taal en cultuur, het studiedomein economie en organisatie en het studiedomein maatschappij en welzijn;"

Afdeling 6. Schrappen van het subsidiebedrag voor rijdende kleuterschool Vlaanderen

Art. 102. In artikel 169 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, hersteld bij het decreet van 21 december 2012, vervangen bij het decreet van 25 april 2014 en gewijzigd bij het decreet van 5 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

"§1. Vanaf 2027 wordt binnen de beschikbare kredieten aan de vzw per twaalf maanden een subsidie toegekend voor het project de rijdende kleuterschool Vlaanderen.";

2° paragraaf 3 wordt opgeheven.

Hoofdstuk 7. Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie.

Afdeling 1. Wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij

Art. 103. In artikel 5, eerste lid, 2°, van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij, ingevoegd bij het decreet van 28 juni 2013 en vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, wordt de zinsnede "de retributies, vermeld in artikel 4, 5° /1, van het voormelde decreet" vervangen door de zinsnede "de retributies, vermeld in artikel 4, 5° /1, van het voormelde decreet, die verband houden met het beleid over de handel in plantaardig teeltmateriaal of het plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen".

Afdeling 2. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018

Art. 104. In artikel 14 van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden "toezicht en handhaving Landbouwdecreet" vervangen door de zinsnede "controle, toezicht en handhaving regelgeving landbouw en visserij";

2° aan paragraaf 2 worden een punt 4° en een punt 5° toegevoegd, die luiden als volgt:

"4° de retributies, vermeld in artikel 4, 5°/1, van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, die betrekking hebben op de taken van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij voor de controle, het toezicht en de handhaving, met uitzondering van de retributies die verband houden met het beleid over de handel in plantaardig teeltmateriaal of het plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen;

5° de ontvangen rechtsplegingsvergoedingen in gerechtelijke dossiers over de controle, het toezicht en de handhaving.”;

3° in paragraaf 3, 1°, wordt de zinsnede “werkingskosten in uitvoering van hoofdstuk 3. Controle- en sanctiebepalingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid” vervangen door de zinsnede “werkings- en personeelskosten in uitvoering van de controle-, toezichts- en handhavingsbepalingen, vermeld in het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid en de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, het Europese beleid over de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen”.

Afdeling 3. Opheffing van de vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen voor de onthaalouders

Art. 105. In titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3 van de programmawet (I) van 24 december 2002, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt onderafdeling 12, die bestaat uit artikel 353bis/12, opgeheven.

Afdeling 4. Stopzetting doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring

Art. 106. In titel IV, hoofdstuk 7, afdeling 3, van de programmawet van 24 december 2002 (I) wordt onderafdeling 17, ingevoegd bij het decreet van de Vlaamse Regering van 3 maart 2023 en gewijzigd bij het programmadecreet van de Vlaamse Regering van 22 december 2023, die bestaat uit artikel 353bis/17 tot en met artikel 353bis/20, opgeheven.

Art. 107. In Titel III van het Koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen wordt hoofdstuk XVI, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2023 en gewijzigd door de besluiten van de Vlaamse Regering van 23 februari 2024 en 8 mei 2026, dat bestaat uit artikel 28/17, opgeheven.

Afdeling 5. Opheffing van het stelsel van de opleidingscheques voor werknemers.

Art. 108. In het decreet van 29 maart 2019 betreffende de opleidingscheques voor werknemers, de invoering van een registratieverplichting voor sportmakelaars en tot wijziging van diverse andere bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale, gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2026 en 26 juni 2026, worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 2;

2° artikel 2/1 tot en met 2/3, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2026.

3° artikel 3.

Art. 109. Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de opleidingscheques voor werknemers, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2026, wordt opgeheven.

Art. 110. Het decreet van 29 maart 2019 betreffende de opleidingscheques voor werknemers, de invoering van een registratieverplichting voor sportmakelaars en tot

wijziging van diverse andere bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de opleidingscheques voor werknemers, zoals van kracht vóór de datum van de inwerkingtreding van artikel 108 en 109 van dit decreet, blijven van toepassing op opleidingen die aangevangen zijn uiterlijk op 30 juni 2027. Voor deze opleidingen kunnen tot uiterlijk 30 september 2027 opleidingscheques aangevraagd worden.

Voor de toepassing van het eerste lid geldt als aanvangsdatum van de opleiding de eerste opleidingsdag.

Afdeling 6. Aanpassing GDPR-bepalingen dienstencheques

Art. 111. In artikel 10/1, eerste lid, 3° van de wet van 20 juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen wordt de zinsnede "de leeftijd en het geslacht," vervangen door de zinsnede "de leeftijd, het geslacht en de gezinssamenstelling,".

Art. 112. In artikel 10/2 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° worden tussen de woorden "het INSZ-nummer" en de woorden ", van de gebruiker" de woorden "en de gezinssamenstelling" ingevoegd;

2° in punt 5° worden tussen de woorden "het INSZ-nummer," en de woorden "evenals het statuut" de woorden "de gezinssamenstelling" ingevoegd.

Afdeling 7. Stopzetting overgangsmaatregel Vlaamse Ondersteuningspremie

Art. 113. In artikel 87, §1, van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt tussen het woord "tegemoetkoming" en het woord "volgens" de zinsnede "tot uiterlijk 31 december 2026" ingevoegd;

2° in het derde lid wordt tussen het woord "tegemoetkoming" en het woord "conform" de zinsnede "tot uiterlijk 31 december 2026" ingevoegd;

3° een nieuw lid wordt toegevoegd dat luidt als volgt:

"Het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie verwerkt voor de berekening en betaling van de tegemoetkomingen voor de werkgevers en zelfstandigen, vermeld in het eerste en derde lid, de authentieke gegevens die betrekking hebben op de periode, vermeld in het eerste lid, tot uiterlijk 31 december 2027.

Onder authentieke gegevens in het vorige lid, worden volgende gegevens verstaan:

1° de gegevens van de aangifte bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, vermeld in artikel 21 van de wet van 27 juni tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en de uitvoeringsbesluiten ervan;

2° de gegevens van de fiscale aanslagbiljetten van zelfstandigen;

3° de gegevens bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018."

Afdeling 8: Aanpassing Tijdelijkewerkervaringsdecreet

Art. 114. In artikel 9 van het Tijdelijkewerkervaringsdecreet van 9 december 2016 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, luidende: "In afwijking van het eerste lid wordt de subsidie, vermeld in het eerste lid, niet langer toegekend voor trajecten tijdelijke werkervaring die worden opgestart vanaf 1 januari 2027. Voor de trajecten die zijn opgestart vóór die datum en die nog lopen in 2027, wordt de subsidie voor het jaar 2027 nog toegekend overeenkomstig het eerste lid, met dien

verstande dat het maximumbudget, bepaald in artikel 9/1, niet kan worden overschreden en dat de subsidie wordt toegekend volgens de verdeelsleutel, bepaald in artikel 9/1. Vanaf 1 januari 2028 wordt de subsidie, vermeld in het eerste lid, niet meer toegekend.";

2° tussen het tweede en het derde lid, die het derde en het vierde lid worden, wordt een lid ingevoegd, luidende:

"De compensatie, vermeld in het derde lid, wordt niet langer toegekend vanaf 1 januari 2028.".

Art. 115. In hetzelfde decreet wordt een artikel 9/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 9/1. Het maximumbudget voor de subsidie, vermeld in artikel 9, eerste en tweede lid, bedraagt voor het jaar 2027 eenentwintig miljoen euro voor alle openbare centra voor maatschappelijk welzijn samen en kan niet worden overschreden.

Het maximumbudget vermeld in het eerste lid, wordt verdeeld over de openbare centra voor maatschappelijk welzijn op basis van het aantal begeleidingen dat het desbetreffende openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de periode januari 2024 – juni 2026 heeft uitgevoerd, ten opzichte van het totaal aantal begeleidingen dat in die periode is uitgevoerd door alle openbare centra voor maatschappelijk welzijn samen.

Indien een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn het deel van het maximumbudget, dat het toegewezen heeft gekregen volgens de bepaling in het tweede lid, geheel of gedeeltelijk onbenut laat, vervalt dat onbenutte deel.".

Art. 116. Artikel 30 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 betreffende de tijdelijke werkervaring wordt opgeheven.

Afdeling 9: Opheffing van het stelsel Vlaams opleidingsverlof.

Art. 117. In de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juni 2026, worden de volgende artikelen opgeheven:

1° artikel 107ter, ingevoegd bij het decreet van 12 oktober 2018;

2° artikel 108, gewijzigd bij het decreet van 12 oktober 2018;

3° artikel 109, vervangen bij het decreet van 12 oktober 2018 en gewijzigd bij de decreten van 19 juni 2020, 20 december 2024 en 8 mei 2026;

4° artikel 110, vervangen bij het decreet van 12 oktober 2018 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2026;

5° artikel 110bis, ingevoegd bij het decreet van 12 oktober 2018;

6° artikel 111, vervangen bij het decreet van 12 oktober 2018 en gewijzigd bij het decreet van 20 december 2024;

7° artikel 116, vervangen bij het decreet van 12 oktober 2018;

8° artikel 117, vervangen bij het decreet van 8 mei 2026;

9° artikel 120, vervangen bij het decreet van 8 mei 2026;

10° artikel 121, vervangen bij het decreet van 8 mei 2026;

11° artikel 124, vervangen bij het decreet van 24 april 2015 en gewijzigd bij de decreten van 23 december 2016 en 7 juli 2017;

12° artikel 130;

13° artikel 132, vervangen bij het decreet van 12 oktober 2018 en gewijzigd bij de decreten van 27 oktober 2023 en 8 mei 2026;

14° artikel 133, vervangen bij het decreet van 12 oktober 2018;

15° artikel 134, vervangen bij het decreet van 12 oktober 2018;

16° artikel 135, vervangen bij het decreet van 12 oktober 2018;

17° artikel 136, vervangen bij het decreet van 27 oktober 2023;

18° artikel 136bis, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2026;

19° artikel 136ter, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2026;

20° artikel 137, gewijzigd bij het decreet van 12 oktober 2018;
21° artikel 137bis, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2015, 23 december 2016 en 12 oktober 2018;
22° artikel 137ter, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2026;
23° artikel 137quater, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2026;
24° artikel 137quinquies, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2026.

Art. 118. Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van werknemers – van hoofdstuk IV van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 8 mei 2026, wordt opgeheven.

Art. 119. In afwijking van artikel 109, §4, van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen worden geen nieuwe arbeidsmarktgerichte opleidingen geregistreerd in de opleidingsdatabank vanaf 1 januari 2027.

Art. 120. In afwijking van artikel 111, §1, van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen hebben werknemers geen recht op Vlaams opleidingsverlof voor opleidingen die aanvangen na 31 maart 2027.

Voor de toepassing van het eerste lid geldt als aanvangsdatum van de opleiding de eerste opleidingsdag.

Art. 121. De herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en de uitvoeringsbesluiten, zoals van kracht vóór de datum van de inwerkingtreding van artikel 117 van dit decreet, blijven van toepassing op de terugbetaling aan de werkgever, vermeld in artikel 120 van dezelfde wet, van de uren Vlaams opleidingsverlof die zijn opgenomen uiterlijk op 30 juni 2027.

Hoofdstuk 8. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1. Wijzigingen aan het Groeipakketdecreet van 2018

Art. 122. In artikel 3, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018, laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° punt 28° en punt 29 wordt opgeheven;
- 2° in punt 35° worden de woorden “de kinderopvangtoeslag of” opgeheven;
- 3° in punt 44° worden de woorden “de kinderopvangtoeslag en” opgeheven.

Art. 123. In artikel 8, §2, eerste lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid, punt 3°, wordt de zinsnede “25 jaar” vervangen door de zinsnede “24 jaar”;
- 2° in het eerste lid, punt 3°, wordt de zinsnede “, stagiair of schoolverlater” vervangen door de woorden “of stagiair”.
- 3° in het eerste lid wordt een punt 3°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:
“3°/1 tot en met de maand waarin het kind 24 jaar wordt als het op 31 december 2026 schoolverlater is en na 31 december 2026 blijft, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden en met behoud van de toepassing van punt 1° en 2°;”;
- 4° in het eerste lid wordt een punt 3°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:
“3°/2 tot en met de maand waarin het kind 25 jaar wordt als het leerling, student of stagiair is, als vermeld in 3° en zich in een behartenswaardige situatie bevindt, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden en met behoud van de toepassing van punt 1° en 2°;”;
- 5° in het tweede lid wordt de zinsnede “2°, 3° en 4°” vervangen door de zinsnede “2° tot en met 4°”.

Art. 124. In artikel 9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 mei 2021, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De geboorte van het eerste rechtgevend kind van de begunstigde of begunstigten samen geeft recht op een startbedrag geboorte van 1100 euro.”;

2° in paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid geeft bij de geboorte van een meerling elk rechtgevend kind recht op een startbedrag geboorte van 1100 euro.”;

3° in paragraaf 2 worden de woorden “Ook een kind” vervangen door de woorden “Ook een eerste rechtgevend kind van de begunstigde of begunstigten samen”;

4° in paragraaf 2 worden tussen de zinsnede “, geeft” en de woorden “recht op het startbedrag geboorte” de zinsnede “overeenkomstig de voorwaarden van paragraaf 1” toegevoegd;

5° een paragraaf 3 wordt toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. In afwijking van paragraaf 1, eerste lid, is er recht op een startbedrag geboorte indien uiterlijk op 31 december 2026 een aanvraag voor het startbedrag geboorte werd ingediend en op die datum voldaan was aan de voorwaarden overeenkomstig paragraaf 1, derde lid.”.

Art. 125. In artikel 11, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De adoptie van het eerste rechtgevend kind van de begunstigde of begunstigten samen geeft recht op een startbedrag adoptie van 1100 euro.”;

2° tussen het eerste en het tweede lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van het eerste lid geeft bij de adoptie van een meerling elk rechtgevend kind recht op een startbedrag adoptie van 1100 euro.”.

Art. 126. In boek 2, deel 1, titel 6, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt in het opschrift van hoofdstuk 3 het woord “vierentwintigjarigen” vervangen door het woord “drieëntwintigjarigen”.

Art. 127. In artikel 22, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, worden de woorden “vijfentwintig jaar” vervangen door de woorden “vierentwintig jaar”.

Art. 128. In boek 2, deel 1, titel 6, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt een hoofdstuk 3/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 3/1. Universele participatietoelagen voor achttien- tot en met vierentwintigjarigen”.

Art. 129. In boek 2, deel 1, titel 6, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt in hoofdstuk 3/1, ingevoegd bij artikel 128, een artikel 22/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 22/1. Het rechtgevend kind dat onder toepassing van artikel 8, §2, 3°/2, en dat voor de maand juli van het jaar in kwestie recht geeft op de sociale toeslag, vermeld in artikel 18 en 222, geeft voor het kalenderjaar waarin de toeslag verschuldigd is en zolang het minder dan vijfentwintig jaar is op die datum, recht op een jaarlijkse universele participatietoeslag van 60 euro.

De Vlaamse Regering bepaalt het tijdstip waarop de toeslag, vermeld in het eerste lid, wordt uitbetaald.

De Vlaamse Regering kan ook andere uitvoeringsregels van de toeslag, vermeld in het eerste lid, nader bepalen.”.

Art. 130. In boek 2, deel 3, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt titel 1, dat bestaat uit artikel 51 en 52, opgeheven.

Art. 131. In artikel 75, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 25 november 2022 en 16 december 2022, wordt de zinsnede “de sociale toeslagen, vermeld in artikel 18 en artikel 18/1, tweede lid, en de kinderopvangtoeslag, vermeld in artikel 52,” vervangen door de zinsnede “en de sociale toeslagen, vermeld in artikel 18 en artikel 18/1,”.

Art. 132. In artikel 95 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2022, 21 oktober 2022 en 20 december 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid en het tweede lid wordt het woord “vijf” vervangen door het woord “drie”;

2° het derde lid wordt opgeheven;

3° in het vierde en vijfde lid, die het derde en het vierde lid worden, wordt het woord “vijf” vervangen door het woord “drie”.

Art. 133. Aan artikel 212, §1, 1°, 2° en 3°, en §2, 1°, 2° en 3°, van hetzelfde decreet wordt telkens de zinsnede “op 31 december 2026” toegevoegd.

Afdeling 2. Afschaffing forfaits toestelfinanciering ziekenhuizen

Art. 134. Het besluit van Vlaamse Regering van 17 juni 2016 betreffende de subsidiëring van de uitrusting en apparatuur van de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen en tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 april 2002 betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen, wat de financiering van de lasten van de voormelde uitrusting en apparatuur betreft, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 6 juli 2018, 18 december 2020 en 19 december 2025, wordt opgeheven.

Art. 135. Artikel 31, §3, van het koninklijk besluit van 25 april 2002 betreffende de vaststelling en de vereffening van het budget van financiële middelen van de ziekenhuizen, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2025, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 9. Inwerkingtreding

Art. 136. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2027, met uitzondering van:

1° artikel 8 die in werking treedt op de dag van bekendmaking van dit decreet in het Belgisch Staatsblad;

- 2° artikel 105 tot en met 107 en artikel 120, die in werking treden op 1 april 2027;
- 3° artikel 9 tot en met 38, die in werking treden op 1 mei 2027;
- 4° artikel 108 tot en met 110 en artikelen 117, 118 en 121, die in werking treden op 1 juli 2027;
- 5° artikelen 123, 2°, 126, 2° en 127, 2°, die in werking treden op 1 januari 2029.

Brussel, 9 oktober 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken,
Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid,
Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken,
Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,

Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,
Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER

Voorontwerp van Decreet Programmadecreet bij de begrotingsopmaak 2027

MEMORIE VAN TOELICHTING

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar

Hoofdstuk 2. Financiën en Begroting

Afdeling 1. Wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wat betreft de wijziging van het verlaagd tarief voor de aankoop van de enige eigen woning

Artikel 2

Het verlaagd tarief voor de aankoop van de enige eigen woning werd door het programmadecreet bij de begroting 2025 van 20 december 2024 met ingang van 1 januari 2025 verlaagd van 3% naar 2%. Met de voorgestelde wijziging wordt het tarief weer teruggebracht naar 3%. De aanpassing van het tarief is noodzakelijk met het oog op het behoud van het begrotingsevenwicht.

Inwerkingtreding

Het algemeen geldend principe van artikel 2.9.7.0.3, §1, van de Vlaamse Codex Fiscaliteit stelt dat voor de toepassing van het verkooprecht de belastingplicht, de belastbare grondslag, het tarief, de vrijstellingen en de verminderingen worden bepaald door het ogenblik waarop de rechtshandeling is gesteld; zijnde de verkoopovereenkomst. De voorliggende tariefwijziging zal, in lijn met dit principe, van toepassing zijn op overeenkomsten houdende zuivere aankoop gesloten vanaf 1 januari 2027.

Band met de begroting

De budgettaire impact van de verhoging van het tarief wordt geraamd op +230 miljoen euro. Deze raming is gebaseerd op de belastbare grondslag van 2025 gecorrigeerd voor het effect van de overflow 2025. Onder overflow wordt verstaan het surplus aan akten aan het verlaagde tarief begin 2025 doordat kopers het verlijden van de akte eind 2024 hebben uitgesteld naar begin 2025 om te kunnen genieten van het verlaagde tarief van 2%.

Afdeling 2. Wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting

Algemeen

De huidige formule voor de jaarlijkse verkeersbelasting is niet alleen bijzonder complex maar *de facto* ook gedateerd, doordat ze werd opgesteld in de onmiddellijke nasleep van "dieselgate". Intussen hebben de autoconstructeurs een grote technologische evolutie doorgevoerd, wat maakt dat ook de fiscale behandeling van ons wagenpark dringend aan een ingrijpende bijsturing toe is. Bovendien houdt de huidige formule te weinig rekening met de impact van het gewicht van het voertuig op de slijtage van de weginfrastructuur.

De nieuwe formule vertrekt vanuit een sterke vereenvoudiging van de berekeningsformule, gebaseerd op twee determinerende parameters voor het grootste deel van het wagenpark: het gewicht (MTT) en een vergroeningsfactor gebaseerd op de CO₂-uitstoot.

De stimulans tot vergroening blijft behouden door de corrigerende vergroeningsfactor, die rekening houdt met de CO₂-uitstoot van het voertuig toe te passen. Hierdoor wordt de verschuiving naar voertuigen met een lagere uitstoot verder ondersteund.

Er wordt voor een klein segment van voertuigen ook een derde parameter ingevoerd die rekening houdt met de cilinderinhoud (cc) van het voertuig, omdat voertuigen met een uitzonderlijk hoge cilinderinhoud doorgaans beschikken over motoren met een aanzienlijk hoger vermogen, wat leidt tot een grotere reële impact op zowel milieu, energieverbruik als externe kosten.

Ten slotte wordt er voor oude, vervuilende diesellootvoertuigen (lager dan euronorm 6), een forfaitaire correctie toegepast om het uitfasen van dit segment van auto's uit het huidige wagenpark te bespoedigen.

De nieuwe formule verhoogt de transparantie en eenvoud van de jaarlijkse verkeersbelasting aanzienlijk, aangezien deze voor het grootste deel van het wagenpark uit slechts twee parameters zal bestaan. Tevens wordt er voorzien in de aanpassing van de tarieven in de jaarlijkse verkeersbelasting voor lichte vrachtootvoertuigen en oldtimers.

Materieel en temporeel toepassingsgebied

De nieuwe formule in de jaarlijkse verkeersbelasting is van toepassing op personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen (met uitzondering van de emissievrije voertuigen en van de oldtimers), die worden ingeschreven of behoudens overmacht worden heringeschreven na 31 december 2026. De nieuwe formule is ook van toepassing voor de andere personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen (de voertuigen die tot en met 31 december 2026 werden ingeschreven, met uitzondering van de emissievrije voertuigen en van de oldtimers), zonder dat ze (opnieuw) worden ingeschreven, indien de belastingplichtige daarvoor uitdrukkelijk opteert. (zie verder bij de artikelsgewijze toelichting bij **artikel 3 en 8**).

Bij voorlopige afwezigheid van een intergwestelijk samenwerkingsakkoord zijn bovengenoemde maatregelen enkel van toepassing op niet-leasingvoertuigen. De hervormde tarieven voor de lichte vrachtootvoertuigen en de oldtimers zijn van toepassing vanaf aanslagjaar 2027, ongeacht of deze voertuigen reeds waren ingeschreven of niet. De aanpassing aan de voorwaarden om het oldtimerforfait toe te passen geldt voor wegvoertuigen die worden ingeschreven na 31 december 2026.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 3

Invoeging paragraaf 2/3

1. De huidige formule in de jaarlijkse verkeersbelasting is voornamelijk gebaseerd op de fiscale pk en de milieukeurmerken van het voertuig, maar houdt te weinig rekening met de werkelijke impact van het voertuig op de slijtage van de weginfrastructuur, die vooral wordt veroorzaakt door het gewicht van het voertuig.

Deze hervorming van de tariefstructuur beoogt hieraan te remediëren door de bestaande sokkel van fiscale pk te vervangen door het maximaal toegestane totaalgewicht (MTT) van het voertuig (in de praktijk komt dit overeen met de maximaal toegestane massa of MTM). De MTT of MTM van een voertuig is een officiële parameter die op het gelijkvormigheidsattest van het voertuig staat vermeld en die ook beschikbaar is in de dataset die de Vlaamse Belastingdienst (hierna: VLABEL) ontvangt van de DIV. De fabrikant dient de MTM van zijn voertuig te bepalen, maar dient daarbij te voldoen aan een strikt kader. Voertuigen die op de Belgische (en Europese) markt worden gebracht, moeten

eerst een EU-type-goedkeuring (ECWVTA) krijgen voordat ze mogen worden geregistreerd en gebruikt. Deze type-goedkeuring omvat technische kenmerken zoals de MTM. De fabrikant (of zijn gemachtigde) stelt de gegevens, zoals de technisch maximale toegelaten massa op, maar deze worden ingediend bij en beoordeeld door de bevoegde type-goedkeuringsautoriteit. De fabrikant kan dus niet zelf een MTM kiezen zonder onderbouwing; hij moet aantonen dat het voertuig technisch en juridisch aan de eisen voldoet. Dit maakt onderdeel uit van de goedkeuringsprocedure.

Zwaardere voertuigen veroorzaken meer slijtage aan infrastructuur en hebben een grotere ruimtelijke en milieutechnische impact. Het basisbedrag van de nieuwe formule is een bedrag, oplopend in functie van het gewicht van het voertuig.

Toch blijft ook de stimulans tot vergroening behouden door een corrigerende parameter die rekening houdt met de CO₂-uitstoot van het voertuig. Hierdoor wordt de verschuiving naar voertuigen met een lagere uitstoot verder ondersteund. De corrigerende factor zal verschillen naar gelang de methodiek van de meting van de CO₂-uitstoot van het voertuig: hetzij de zogenaamde NEDC-waarde, hetzij de WLTP-waarde.

Naast de parameters voor MTT en de vergroeningsfactor of CO₂-uitstoot worden twee correcties toegevoegd voor twee specifieke categorieën van voertuigen:

- Enerzijds wordt er een derde parameter ingevoerd die rekening houdt met de cilinderinhoud (cc) van het voertuig, maar die in de praktijk enkel invloed heeft op het tarief voor voertuigen met een cilinderinhoud van 2400 cc of meer. Deze aanpassing is noodzakelijk omdat voertuigen met een uitzonderlijk hoge cilinderinhoud doorgaans beschikken over motoren met een aanzienlijk hoger vermogen, wat leidt tot een grotere reële impact op zowel milieu, energieverbruik als externe kosten. Om deze reden bedraagt de parameter 0 voor voertuigen met een cilinderinhoud tot en met 2400 cc en genereert deze parameter pas vanaf een cilinderinhoud van meer dan 2400 cc een toeslag. Binnen deze laatste categorie wordt gewerkt met oplopende klassen, waaraan telkens een forfaitair bedrag is gekoppeld. Dit forfaitair bedrag wordt toegevoegd aan het bedrag van de jaarlijkse verkeersbelasting.
- Anderzijds wordt er een forfaitaire correctie voorzien voor diesellootvoertuigen met een euronorm lager dan euro 6. Bij deze voertuigen hadden de autoconstructeurs nog geen technologische vernieuwing doorgevoerd (voertuigen dateren van vóór dieseldate). Doordat deze voertuigen nog niet beschikken over de nieuwe technologie stoten ze meer fijnstof en stikstofoxiden (NO_x) uit dan nieuwere (euro 6) diesellootvoertuigen, die wel over deze technologie beschikken. Bij de stap van diesellootvoertuigen euro 5 naar euro 6 is er een reductie van NO_x-uitstoot per gereden kilometer, waar de eerdere stap van euro 4 naar euro 5 de uitstoot van fijnstof verminderde. Dit rechtvaardigt dan ook dat voor deze meer vervuulende voertuigen een hogere belasting is verschuldigd via de bijkomende correctie, zij bevinden zich immers in een andere situatie dan voertuigen, waarvan de motor is aangedreven door andere brandstoffen of euro 6 diesels. Zij stoten immers meer vervuulende stoffen uit dan voertuigen waarvan de motor is aangedreven door andere brandstoffen of euro 6 diesels. Na het uitbreken van het dieseldateschandaal zijn er inspanningen gedaan om het Europese kader van uitstootnormen te verbeteren. De laboratoriumtesten zijn verbeterd, er zijn nieuwe testen gekomen om emissies op de weg te bepalen en de hele homologatiewetgeving is vernieuwd met nieuwe mogelijkheden en procedures om op te treden tegen fraude. De nieuwste generatie voertuigen die nu op de markt komen, moeten voldoen aan deze nieuwe bepalingen. Daardoor zien we dat de modernste katalysatoren die reeds vele jaren bestaan nu ook doorbreken in Europese diesellootmodellen. Het hogere tarief voor dit segment van diesellootvoertuigen zorgt er ook voor dat de nieuwe, toekomstgerichte, formule in de jaarlijkse verkeersbelasting niet zou leiden tot een heropleving van

de aankoop van oudere tweedehandsdieselvoertuigen en dat de uitfasering van dit segment nog wordt versneld.

Tegelijk blijft de formule coherent, transparant en eenvoudig toepasbaar: de jaarlijkse verkeersbelasting wordt voortaan berekend op basis van twee objectieve en duidelijk aflijnbare parameters voor het grootste deel van het wagenpark. Enkel voor de voertuigen met een uitzonderlijk zware motor en/of voor de meest vervuilende dieselvoertuigen wordt er een extra correctie aan toegevoegd:

1/ een basisbedrag oplopend in verhouding tot het Maximaal Toegelaten Totaalgewicht (MTT) van het voertuig;

2/ een vergroeningsfactor oplopend naargelang de CO₂-Uitstoot van het voertuig, met een onderscheid naar gelang de gebruikte procedure van homologatie: hetzij de WLTP-waarde, hetzij de NEDC-waarde;

3/ een correctie voor die voertuigen met een cilinderinhoud van meer dan 2400 cc;

4/ een correctie voor dieselvoertuigen met een euronorm lager dan euro 6.

Dit zorgt voor een heldere berekeningswijze, die voor de belastingplichtige voor een gebruiksvriendelijkere verkeersfiscaliteit zorgt.

De tariefstructuur werd dermate aangepast zodat reeds bestaande principes worden behouden, waarbij de fiscaliteit dunder blijft voor vervuilende en zware voertuigen in vergelijking met milieuvriendelijke en lichte voertuigen, maar dat nu wel de externe kosten van het voertuig correct geïnternaliseerd worden, en rekening gehouden wordt met de technologische evolutie die de autoconstructeurs hebben doorgemaakt, ook inzake verbrandingsmotoren. Daardoor is een "lifecycle" benadering, waarbij rekening gehouden wordt met het productieproces, de impact van het gewicht van de wagen op zowel onze wegen als ons milieu, de uiteindelijke recycleerbaarheid van de wagen, enzovoort, in de huidige ecologische, geglobaliseerde economische omstandigheden een betere benadering.

2. Dit resulteert in de volgende formule:

$$JVB = (\text{basisbedrag} * \text{vergroeningsfactor}) + \text{cc_correctie} + \text{NO}_x\text{-correctie}$$

Basisbedrag:

Het basisbedrag wordt bepaald aan de hand van het maximaal toegelaten totaalgewicht (MTT) van het voertuig. In het decreet is een tabel opgenomen waarin elke gewichtsklasse gekoppeld is aan een vast basisbedrag in euro. Voor de berekening wordt het basisbedrag gekozen dat overeenstemt met de MTT-klasse van het voertuig. Dit basisbedrag bedraagt minimum 27,00 euro voor voertuigen met een MTT lager dan 1300kg en maximaal 217,00 euro voor voertuigen met een MTT van 3100kg en meer, conform de volgende tabel:

MTT in kg	basisbedrag in euro
MTT <= 1300	27
MTT 1301 - 1400	33
MTT 1401 - 1500	40
MTT 1501 - 1600	41

MTT 1601 - 1700	43
MTT 1701 - 1800	52
MTT 1801 - 1900	66
MTT 1901 - 2000	82
MTT 2001 - 2100	94
MTT 2101 - 2200	108
MTT 2201 - 2300	115
MTT 2301 - 2500	137
MTT 2501 - 2600	156
MTT 2601 - 3100	159
MTT > 3100	217

Vergroeningsfactor:

De vergroeningsfactor is een multiplicatieve correctie op het basisbedrag en is afhankelijk van de CO₂-uitstoot van het voertuig zoals vastgesteld bij homologatie. Afhankelijk van de gebruikte testcyclus (WLTP of NEDC) wordt het voertuig ingedeeld in een uitstootklasse; elke klasse heeft een vooraf bepaalde vergroeningsfactor. Voor de berekening wordt het in stap 1 vastgestelde basisbedrag vermenigvuldigd met de relevante vergroeningsfactor, conform de volgende tabel:

Voertuigen voor het eerst ingeschreven na 31 december 2020		Voertuigen voor het eerst ingeschreven tot en met 31 december 2020	
uitstootklasse	vergroeningsfactor	uitstootklasse	vergroeningsfactor
<= 25	1,00	<=25	1,31
26-50	1,04	26 - 50	1,32
51 - 175	1,84	51 - 75	2,04
176 - 200	2,87	76 - 115	2,37
201 - 225	3,61	116 - 140	2,54
226 - 250	5,60	141 - 145	2,98
251 -275	10,68	146 - 150	3,13
276 - 350	15,66	151 - 175	3,51
351 - 375	18,15	176 - 200	4,48
376-400	19,56	201 - 225	5,76
>400	26,98	226 - 250	7,86
		251 - 275	10,35
		276 - 300	13,38
		>300	23,52

Cc_correctie:

De cc_correctie is een additieve correctie die wordt opgeteld bij het product van de eerste twee parameters (zie de motivatie onder punt 1). Voor voertuigen met een cilinderinhoud tot en met 2400 cc is de cc_correctie gelijk aan 0. Het merendeel van het Vlaamse wagenpark beschikt over een cilinderinhoud van minder dan 2400 cc, waardoor deze derde parameter slechts voor een beperkt aantal wagens van toepassing is. Voor voertuigen met een cilinderinhoud groter dan 2400 cc, dit zijn doorgaans sportwagens, SUV's en

luxewagens, wordt een vast bedrag toegevoegd op basis van de cilinderinhoudsklasse, zoals uitgesplitst in deze tabel:

Cilinderinhoud in cc	basisbedrag in euro
0 - 2400	0
2401 - 2600	500
2601 - 2800	750
2801 - 3000	1000
3001 - 3250	1500
3251 - 3500	2000
3501 - 3750	2500
3751 - 4000	3000
4001 - 4250	3500
4251 - 4500	4000
4501 - 4750	4500
4751 - 5000	5000
5001 - 6000	6000
> 6000	7000

Dit progressief oplopend bedrag in euro wordt na de vermenigvuldiging tussen basisbedrag en vergroeningsfactor opgeteld.

Extra NO_x correctie dieselloortuigen met oudere euronorm:

Voor dieselloortuigen met een euronorm lager dan euro 6 wordt er een bijkomende correctie voorzien (zie de motivatie onder punt 1). In functie van de euronorm van het voertuig, wordt het tarief met een bedrag vermeerderd conform de volgende tabel:

euronorm	vermeerdering in euro
euro 6 en hoger	0
euro 5	100
euro 4	150
euro 3 en lager	200

Dit progressief oplopend bedrag in euro wordt na de vermenigvuldiging tussen basisbedrag en vergroeningsfactor opgeteld.

3. Een paar voorbeelden om de werking van de nieuwe formule van de jaarlijkse verkeersbelasting te verduidelijken:

Fiat 500 benzine met eerste inschrijving op 17 augustus 2022 (bij inschrijving na 31 december 2026 of bij keuze voor de opt-in)

MTT: 1.730 kg

CO₂-uitstoot (WLTP): 107g/km

Cc: 999 cc

Formule: (basisbedrag * vergroeningsfactor) + cc_correctie, dus: (52 euro * 1,84) + 0 euro = 95,68 euro

Lamborghini Aventador SVJ met eerste inschrijving op 14 maart 2021 (bij inschrijving na 31 december 2026 of bij keuze voor de opt-in)

MTT: 2.100 kg

CO₂-uitstoot (WLTP): 486 g/km

Cc: 6498 cc

Formule: (basisbedrag * vergroeningsfactor) + cc_correctie, dus: (94 euro * 26,98) + 7.000 euro = 9.536,12 euro

Ford Mondeo Diesel met eerste inschrijving op 12 april 2011 (bij inschrijving na 31 december 2026 of bij keuze voor de opt-in)

MTT: 2.210 kg

CO₂-uitstoot (NEDC): 159 g/km

Cc: 2179 cc

Euronorm: euro 5

Formule: (basisbedrag * vergroeningsfactor) + NO_x_correctie, dus: (115 euro * 3,51) + 100 euro = 503,65 euro

4. Deze nieuwe formule is van toepassing op zowel nieuwe als tweedehands personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen die worden ingeschreven of behoudens overmacht worden heringeschreven na 31 december 2026. Deze voertuigen zullen onderworpen worden aan de nieuwe berekeningsformule voor de jaarlijkse verkeersbelasting. Vanuit het rechtszekerheidsbeginsel worden de reeds ingeschreven voertuigen niet gevat door de nieuwe tariefstructuur.

Om voldoende rechtszekerheid te bieden aan de belastingplichtige, wordt er een overgangsregeling voorzien, waarbij het voertuig van belastingplichtigen via het tijdig voorleggen van hun bestelbon, niet valt onder de toepassing van dit nieuw tarief, wanneer dat voertuig werd aangekocht ten laatste op 13 juli 2026, maar pas geleverd na 31 december 2026.

13 juli 2026 is de eerste werkdag na de principiële goedkeuring van voorliggend (voorontwerp van) decreet door de Vlaamse Regering. Vanaf deze datum kon de belastingplichtige op de hoogte zijn van de nieuwe regelgeving ter zake. Daarnaast is 13 juli 2026 ook de dag waarop de beslissingen van de Vlaamse Regering worden bekend gemaakt via op de website.

Een belastingplichtige die vanaf 13 juli 2026 nog een voertuig aankoopt zou op de hoogte moeten zijn van de toekomstige regelgeving en zal zo kunnen inschatten, bijvoorbeeld op basis van een contractueel bepaalde leveringstermijn, of hij nog op basis van de oude tarieven kan worden belast. Een persoon die een voertuig vóór deze datum wenste te kopen, kon deze inschatting niet maken. Dit verantwoordt dan ook dat laatstgenoemde van een overgangsregeling kan genieten. Op deze manier wordt er ook beantwoord aan de vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake overgangsregelingen, die stelt dat een verschil in behandeling bij een overgangsregeling, redelijk moet zijn verantwoord en niet op buitensporige wijze afbreuk mag doen aan het vertrouwensbeginsel.

De belastingplichtige kan er in dat geval voor opteren om alsnog onder het toepassingsgebied van de oude tarieven te blijven vallen. Daarvoor dienen er twee voorwaarden cumulatief te worden vervuld:

1° het voertuig dient effectief vóór 13 juli 2026 te zijn besteld door de belastingplichtige;

2° de belastingplichtige bezorgt een kopie van de bestelbon aan de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie vóór 15 januari 2027. Daarnaast bezorgt hij ook een formulier, dat door de Vlaamse administratie werd afgeleverd. Dit formulier dient de belastingplichtige te ondertekenen en hij dient minstens de volgende gegevens in te vullen:

a) hetzij het identificatienummer uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, hetzij het ondernemingsnummer dat bekend is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, hetzij het identificatienummer, vermeld in artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, van de persoon op wiens naam het voertuig ingeschreven werd of zal ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid;

b) de voornamen, de achternaam en het domicilieadres van de natuurlijke persoon of de naam, de rechtsvorm en het adres van de maatschappelijke zetel van de rechtspersoon op wiens naam het voertuig ingeschreven werd of zal ingeschreven worden in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid.

Indien de belastingplichtige verkiest om onder de overgangsregeling te vallen en de nodige formaliteiten vervult, is deze keuze definitief en onherroepbaar.

Er is dus geen verplichting om gebruik te maken van de overgangsregeling. Voor de belastingplichtigen die de kopie van de bestelbon en/of het formulier niet bij VLABEL indienen, zal het nieuwe tarief worden toegepast, net zoals voor alle andere voertuigen die na 31 december 2026 worden ingeschreven.

Daarenboven kan ook voor de andere personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen (de voertuigen die tot en met 31 december 2026 werden ingeschreven), zonder dat ze (opnieuw) worden ingeschreven, de nieuwe formule toegepast worden, indien de belastingplichtige daarvoor uitdrukkelijk opteert. Dit geeft de belastingplichtige de mogelijkheid om te kiezen voor het meest gunstige tarief in zijn specifieke situatie.

De nieuwe tariefstructuur (en bijgevolg evenmin de mogelijkheid tot opt in) is niet van toepassing op personenauto's, auto's voor dubbel gebruik en minibussen, die vallen onder de regeling van het oldtimerforfait of op emissievrije voertuigen. Voor deze voertuigen is het forfaitair tarief van toepassing vermeld in respectievelijk artikel 2.2.4.0.2, §1 VCF en artikel 2.2.4.0.1, §9 VCF (zie programmadecreet bij de begroting 2026).

5. Bij voorlopige afwezigheid van een intergewestelijk samenwerkingsakkoord zijn bovengenoemde maatregelen enkel van toepassing op niet-leasingvoertuigen. Leasingvoertuigen blijven belast onder de oude formule van de jaarlijkse verkeersbelasting vermeld in paragraaf 2 van artikel 2.2.4.0.1 Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Wijziging paragraaf 3, 3/1 en 3/2

Voor lichte vrachtvoertuigen wordt de jaarlijkse verkeersbelasting al berekend op basis van het gewicht van het voertuig, maar dat basisbedrag is net zoals de tariefstructuur voor personenwagens aan een aanpassing toe. Het basisbedrag bedraagt immers nu 19,32 euro (geïndexeerd bedrag sinds 1 juli 2025: 24,60 euro) per 500 kg MTT, maar zal worden herleid tot 17,22 euro. Bij de vergroende tarieven voor lichte vracht (van toepassing op inschrijvingen na 30 juni 2017) in paragraaf 3/1 en 3/2 worden deze basisbedragen vervolgens gecorrigeerd in functie van de CO₂-uitstoot, de euronorm en het brandstoftype van het voertuig. Deze vergroeningscorrecties blijven behouden.

Samenvattend overzicht van het toepassingsgebied van de verschillende formules in de jaarlijkse verkeersbelasting

1) Personenauto's, de auto's voor dubbel gebruik en de minibussen:

Art. 2.2.4.0.1 § 2	Ingeschreven vóór 01.01.2016 – Niet-leasing Leasing
Art. 2.2.4.0.1 § 2/1	Ingeschreven na 31.12.2015 – Niet-leasing
Art. 2.2.4.0.1 § 2/2	Voor de eerste keer ingeschreven na 31.12.2020 – Niet-leasing
Art. 2.2.4.0.1 § 2/3	Ingeschreven na 31.12.2026 – Niet-leasing Ingeschreven vóór 01.01.2027, mits uitdrukkelijke keuze van de belastingplichtige – Niet-leasing

2) Lichte vrachtvoertuigen:

Art. 2.2.4.0.1 § 3	Ingeschreven vóór 30.06.2017 Leasing
Art. 2.2.4.0.1 § 3/1 en §3/2	Ingeschreven na 30.06.2017 – Niet-leasing
Art. 2.2.4.0.1 § 3/3	Voor de eerste keer ingeschreven na 31.12.2020

3) Motorfietsen: (blijft onveranderd)

Art. 2.2.4.0.1, § 4

4) Autobussen en autocars (blijft onveranderd)

Art. 2.2.4.0.1, §5

5) Aanhangwagens (blijft onveranderd)

Art. 2.2.4.0.1, §7

6) Kampeerwagens: (blijft onveranderd)

Art. 2.2.4.0.1, § 8

7) Emissievrije voertuigen: (blijft onveranderd)

Art. 2.2.6.0.6	Ingeschreven vóór 01.01.2026 – Leasing en niet-leasing
Art. 2.2.4.0.1, § 9	Ingeschreven vanaf 01.01.2026 – Leasing en niet-leasing

8) Vrachtwagens: (blijft onveranderd)

Art. 2.2.4.0.1, § 6

9) Oldtimers:

Art. 2.2.4.0.2, §1

Tot aanslagjaar 2027: forfait van 90,90 euro (jaarlijks te indexeren).

Vanaf aanslagjaar 2027: forfait van 67,01 euro (jaarlijks te indexeren vanaf 1 juli 2028).

Artikel 4

Tot op heden werd een voertuig dat onder een gewone kentekenplaat was ingeschreven en zonder enige gebruiksbepierking kon worden gebruikt, onderworpen aan het oldtimerforfait, zodra het sinds minstens 30 jaar in het verkeer was gebracht. Het is dan

ook niet uitzonderlijk dat belastingplichtigen dergelijke voertuigen aankopen met de bedoeling ze dagelijks te gebruiken, teneinde te genieten van lagere belastingen en verzekeringskosten. Dit staat haaks op de motivatie van verzamelaars, die hun oldtimers slechts sporadisch gebruiken, bijvoorbeeld in het weekend of bij bijeenkomsten. In dat geval is er geen sprake meer van het bezit van een voertuig omwille van zijn historische waarde, maar wel omwille van het fiscale voordeel dat eraan verbonden is. Dit strookt bovendien niet met de huidige doelstellingen inzake responsabilisering van belastingplichtigen met betrekking tot de ecologische impact van het voertuig. Het is immers aangewezen om gunstregimes zoveel mogelijk te beperken tot gedragingen en keuzes die ecologisch verantwoord en duurzaam zijn, en om deze niet langer toe te kennen wanneer deze doelstellingen niet worden nagestreefd.

In die zin strekt dit voorstel ertoe het toepassingsgebied van de forfaitaire verkeersbelasting voor oldtimers te beperken tot voertuigen die cumulatief aan de volgende drie voorwaarden voldoen:

1° minstens 30 jaar geleden in het verkeer zijn gebracht;

2° zijn ingeschreven onder een O-kentekenplaat;

3° voldoen aan de voorwaarden die aan de O-kentekenplaat zijn gekoppeld.

In het kader van de rechtszekerheid van de belastingplichtigen, zijn deze twee extra voorwaarden van toepassing op voertuigen die worden ingeschreven na 31 december 2026. Voertuigen die reeds ingeschreven zijn blijven dus genieten van het huidige fiscale regime (tot dat ze eventueel opnieuw worden ingeschreven, bijvoorbeeld door verkoop).

Het forfaitair tarief wordt ook aangepast naar 67,01 euro.

Artikel 5

Met dit artikel wordt de indexatiebepaling voor de jaarlijkse verkeersbelasting aangepast teneinde ook bij de nieuwe tariefstructuur de ontwaarding van het belastingtarief tegen te gaan. Het nieuwe tarief zal voor het eerst worden toegepast voor aanslagjaar 2027 en vanaf 1 juli 2028 wordt het bedrag zoals van toepassing voor het aanslagjaar 2027 jaarlijks op 1 juli geïndexeerd.

Daarnaast voorziet deze bepaling ook in de indexatie van de nieuwe bedragen inzake lichte vracht en inzake het oldtimerforfait, waarbij een eerste indexatie van de nieuwe basisbedragen plaatsvindt op 1 juli 2028.

Artikel 6

Deze toevoeging betreft een verduidelijking met betrekking tot de opdecim op jaarlijkse verkeersbelasting, waarvan de opbrengst door VLABEL wordt doorgestort aan de Vlaamse steden en gemeenten. Doordat de jaarlijkse verkeersbelasting via dit decreet wordt hervormd en in het algemeen zorgt voor een lager tarief, zou dit ook een inkomstenderving van de lokale overheden veroorzaken. Om dit te voorkomen wordt in deze bepaling gespecificeerd dat de opbrengst van de opdecim vanaf aanslagjaar 2027 per stad of gemeente niet lager mag liggen dan de opbrengst van de opdecim die voor die gemeente voor aanslagjaar 2026 werd toegekend. Dit betreft dus enkel het bedrag dat door VLABEL wordt doorgestort aan de lokale overheden en heeft geen invloed op de opdecim die door de belastingplichtige dient te worden betaald. Dit blijft voor hem 10% van het tarief in de jaarlijkse verkeersbelasting. De extra kost (ongeveer 30 miljoen euro) die ontstaat door deze gemeentelijke compensatie wordt uitsluitend door het Vlaamse gewest zelf gedragen en zal niet worden doorgerekend aan de belastingplichtige.

Artikel 7

Dit artikel maakt de vangnetbepaling van artikel 2.2.4.0.7 VCF bij het ontbreken van de waarde van CO₂-uitstoot van het voertuig eveneens van toepassing bij de berekening van de nieuwe formule in de jaarlijkse verkeersbelasting. Dit is noodzakelijk aangezien de CO₂-uitstoot eveneens een parameter van de nieuwe formule vormt.

Wanneer het voertuig voor de eerste keer werd ingeschreven tot en met 31 december 2020, is de eerste paragraaf van artikel 2.2.4.0.7 VCF van toepassing. Deze paragraaf voorziet namelijk in een vangnet voor voertuigen waarvan de CO₂-uitstoot nog wordt bepaald volgens de voormalige NEDC-methode. Deze CO₂-waarde wordt bij de berekening van de jaarlijkse verkeersbelasting gebruikt voor voertuigen voor de eerste keer ingeschreven tot en met 31 december 2020. Deze toevoeging is noodzakelijk omdat de nieuwe formule ook van toepassing kan zijn op voertuigen van het bestaande wagenpark als de belastingplichtige gebruik maakt van de opt-in of wanneer het voertuig opnieuw wordt ingeschreven na 31 december 2026.

Wanneer het voertuig voor de eerste keer werd ingeschreven na 31 december 2020, is de tweede paragraaf van toepassing. Deze paragraaf betreft namelijk de vangnetformule voor voertuigen waarvan de CO₂-waarde volgende de nieuwe WLTP-methode wordt berekend. Deze CO₂-waarde wordt bij de berekening van de jaarlijkse verkeersbelasting gebruikt voor voertuigen voor de eerste keer ingeschreven na 31 december 2020 in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid of in een vergelijkbare instelling binnen de EER.

Artikel 8

Dit artikel bevat een overgangsregeling voor het bestaande voertuigenpark en regelt de modaliteiten voor het keuzerecht van de belastingplichtige om zijn voertuig (personenauto, de auto voor dubbel gebruik of minibus) te laten belasten onder de nieuwe formule in de verkeersbelasting, zoals bepaald in artikel 3 van dit decreet. De keuze om te worden onderworpen aan die nieuwe formule is onherroepelijk en definitief en dient aan een aantal formaliteiten te voldoen:

- De aanvraag wordt aan VLABEL bezorgd via een formulier, dat wordt ondertekend door de betrokken belastingplichtige, en dat minstens de volgende gegevens bevat:
 - o hetzij het identificatienummer uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, hetzij het ondernemingsnummer dat bekend is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, hetzij het identificatienummer, vermeld in artikel 8 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, van de persoon op wiens naam het voertuig ingeschreven werd in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid;
 - o de voornamen, de achternaam en het domicilieadres van de natuurlijke persoon of de naam, de rechtsvorm en het adres van de maatschappelijke zetel van de rechtspersoon op wiens naam het voertuig ingeschreven werd in het repertorium van het Directoraat-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid;
 - o de nummerplaat van het voertuig waarop de aanvraag betrekking heeft.

De aanvraag dient uiterlijk de laatste dag van de maand voorafgaand aan het belastbare tijdperk waarop het eerste lid van toepassing wordt, te worden ingediend. Concreet betekent dit wanneer een belastingplichtige bijvoorbeeld wenst dat het nieuwe tarief van toepassing wordt vanaf aanslagjaar 2027, dat aanvang neemt op 15 augustus 2027, hij uiterlijk op 31 juli 2027 zijn optie zal moeten kenbaar maken aan VLABEL. Het belastbare

tijdperk inzake de jaarlijkse verkeersbelasting loopt gedurende twaalf opeenvolgende maanden, waarbij het belastbaar tijdperk start op de eerste dag van de maand waarin het voertuig in het repertorium van de Dienst voor Inschrijving van de Voertuigen (DIV) wordt ingeschreven.

De belastingplichtige zal goed geïnformeerd worden over zijn keuzerecht en zal aan de hand van een online simulatietool op eenvoudige wijze kunnen beoordelen welke formule voor zijn situatie het meest voordelig is.

Indien een belastingplichtige geen gebruik maakt van deze mogelijkheid tot een opt-in, dan ontstaat er een nieuwe mogelijkheid daartoe bij een volgend aanslagjaar. Er geldt geen eindtermijn bij deze overgangsmaatregel.

Inwerkingtreding

De artikelen 3 tot en met 7 treden in werking op 1 januari 2027. Artikel 8 treedt onmiddellijk na de publicatie in het Belgisch Staatsblad in werking omdat men de *opt-in* om vanaf aanslagjaar 2027 onder de toepassing van de nieuwe formule in de jaarlijkse verkeersbelasting te vallen al in 2026 kan aanvragen.

Band met de begroting

De nieuwe tarieven voor fossiele personenwagens exclusief leasingwagens, oldtimers en lichte vracht, geldig vanaf 1 januari 2027, hebben een impact van -335 miljoen euro op de ontvangsten jaarlijkse verkeersbelasting (inclusief opdecimen). Deze budgettaire impact voor fossiele personenwagens werd berekend op basis van een simulatiemodel van het departement Financiën en Begroting op basis van het voertuigenpark 2025.

Het verlies aan opdecimen van de gemeenten, 30 miljoen euro, wordt gecompenseerd door het Vlaamse Gewest.

	Niet leasing (in mio euro)
Personenwagens - fossiele brandstof	-302
Oldtimers	-3
Lichte vracht	-30
	-335

Afdeling 3. Invoering wegenvignet

Algemeen

De voorliggende bepalingen beogen de invoering van het wegenvignet als belasting op het gebruik van de niet-geconcedeerde autosnelwegen, autosnelwegenringen en overige gewestwegen op het Vlaamse grondgebied (dit zijn de wegen die niet in concessie zijn gegeven door de wegbeheerder aan een concessiehouder), met een motorvoertuig met minstens vier wielen met een technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand van niet meer dan 3,5 ton.

Doelstellingen

De doelstellingen van het wegenvignet zijn de volgende:

- een rechtvaardige fiscaliteit, waarbij iedere gebruiker betaalt volgens de duurtijd dat het wegenvignet recht geeft op het gebruik van de weg;

- buitenlandse gebruikers een eerlijke bijdrage laten leveren voor het gebruik van het Vlaams wegennet: zonder vignet dragen buitenlandse bestuurders die eveneens gebruikmaken van Vlaamse wegen niet bij tot de kosten van het onderhoud en herstel ervan. Het vignet creëert een eenvoudig, digitaal en niet-discriminerend mechanisme dat de gelijke behandeling tussen voertuigen van eigen inwoners en van niet-inwoners verzekert;
- een bijdrage die wordt gedifferentieerd in functie van de EURO emissieklasse, teneinde de vergroening van het voertuigenpark te stimuleren en de Vlaamse luchtkwaliteit te verbeteren.

Intergewestelijk project

De draagwijdte van deze bepalingen is beperkt tot het territoriaal toepassingsgebied van het Vlaamse Gewest, maar is wel onderdeel van een gezamenlijk project met het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, met als doelstelling de gelijktijdige invoering in de drie gewesten van een wegenvignet als belasting op het vooraf bepaald wegennetwerk (voor het Vlaamse Gewest komt dit neer op de niet-geconcedeerde autosnelwegen, autosnelwegenringen en overige gewestwegen op het Vlaamse grondgebied).

In het voorbereidend traject werd alvast een consensus bereikt met het Waalse Gewest en met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om het wegenvignet op een identieke manier en gelijktijdig in te voeren vanaf 1 mei 2027.

Ook op niveau van de Europese Commissie, vonden er al informele gesprekken met DG MOVE plaats om dit project toe te lichten, waarbij het wegenvignet effectief als een gebruiksrecht in het kader van de Tolrichtlijn kwalificeert.

Europees rechtskader

Richtlijn 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van weginfrastructuur aan voertuigen, zoals laatst gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2022/362 van het Europees Parlement en de Raad van 24 februari 2022 (hierna: 'Tolrichtlijn') is van toepassing op het wegenvignet indien die zal worden geheven op de autosnelwegen, alsook op andere wegen indien zij deel uitmaken van het trans-Europees netwerk (zoals gedefinieerd in beschikking nr. 1692/96/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 1996 betreffende communautaire richtsnoeren voor de ontwikkeling van een trans-Europees vervoersnet). Ingevolge artikel 7 van de richtlijn kan de belasting worden uitgebreid naar andere wegen. In dat geval mag zulke uitbreiding geen discriminerende werking ten opzichte van het internationaal verkeer hebben, noch tot concurrentievervalsing tussen vervoerders leiden. Bovendien moet in dat geval voldaan worden aan de voorwaarden die zijn vastgesteld in de leden 4 en 5 van artikel 7, in artikel 7 bis en in artikel 7 undecies, leden 1, 2 en 4.

Bij deze bepalingen wordt de Tolrichtlijn, zoals meermaals gewijzigd, omgezet, en haar bepalingen worden toegepast op het wegenvignet waar deze wordt ingevoerd, op niet-geconcedeerde autosnelwegen, autosnelwegenringen en overige gewestwegen. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de wegen die al dan niet behoren tot het trans-Europees netwerk.

Als belasting waarvan de betaling recht geeft om gedurende een bepaalde tijd met een voertuig gebruik te maken van de weginfrastructuur is het wegenvignet een gebruiksrecht in de zin van artikel 2 van de Tolrichtlijn.

Algemene architectuur van het wegenvignet

1. Definitie van het wegenvignet

Het wegenvignet is een gebruiksrecht, dat bestaat uit een vastgesteld bedrag waarvan de betaling recht geeft om gedurende een bepaalde duurtijd met een motorvoertuig met

minstens vier wielen met een technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand van niet meer dan 3.5 ton gebruik te maken van de in het Vlaamse gewest gelegen en niet-geconcedeerde autosnelwegen, autosnelwegenringen en overige gewestwegen.

2. Organisatie van het wegvignet

Voor de voldoening van het wegvignet is de belastingplichtige verplicht om vóór het gebruik van de weg het wegvignet aan te kopen via een digitaal platform. In deze tijdsgeest wordt het niet meer wenselijk geacht om nog te werken met een papieren wegvignet. Dit is ook in lijn met de evolutie in andere lidstaten. Zo heeft Oostenrijk bijvoorbeeld beslist om vanaf 2027 over te stappen op een volledig digitaal wegvignet.

3. Handhaving door het gewest

De uitvoering van handhavingstaken wordt opgenomen door het territoriaal bevoegde gewest. Alle inbreuken op de regelgeving inzake het wegvignet die begaan worden door de houder van het voertuig of de bestuurder ervan kunnen worden bestraft met een administratieve geldboete.

Toelichting over gegevensbescherming

Algemeen

Voor de toepassing van het wegvignet worden persoonsgegevens verwerkt binnen het bestaande fiscale gegevensverwerkingskader van de VCF.

De verwerking van persoonsgegevens is noodzakelijk voor de heffing, invoering, controle, inning, invordering, controle en handhaving van het wegvignet. Deze verwerking strekt tot de verwezenlijking van doelstellingen van algemeen belang, met name het verzekeren van een correcte en efficiënte toepassing van de verkeersfiscaliteit en het waarborgen van de naleving van de regelgeving inzake het wegvignet. De verwerking is noodzakelijk om belastingplichtigen, belastingschuldigen en vertegenwoordigers van de belastingplichtige (vb. een kind dat voor zijn ouder via zijn eigen profiel een wegvignet aankoopt) te identificeren, de verschuldigdheid van het wegvignet vast te stellen, vrijstellingen te beheren, overtredingen vast te stellen en de correcte inning en handhaving van het vignet te verzekeren.

De verwerking van persoonsgegevens vormt bijgevolg een verwerking die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang zoals bedoeld in artikel 6, lid 1, e), van de AVG.

In het kader van de uitvoering van de regelgeving inzake het wegvignet worden uitsluitend persoonsgegevens verwerkt die noodzakelijk zijn voor de voormelde doeleinden. Het betreft in hoofdzaak identificatiegegevens van de kentekenhouder, het kenteken van het voertuig, voertuigkenmerken die relevant zijn voor de toepassing van de regelgeving inzake het wegvignet, contactgegevens van de persoon die een aanvraag of vrijstellingsverzoek indient en gegevens die noodzakelijk zijn om na te gaan of aan de voorwaarden voor een vrijstelling is voldaan. In het kader van de controle en handhaving kunnen eveneens persoonsgegevens worden verwerkt die voortvloeien uit vaststellingen van overtredingen, met inbegrip van gegevens afkomstig van ANPR-systemen, voor zover deze verwerking noodzakelijk is voor het toezicht op de naleving van de regelgeving inzake het wegvignet.

De inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens blijft beperkt tot hetgeen noodzakelijk is voor de verwezenlijking van deze doelstellingen. De verwerking gebeurt binnen het bestaande decretale kader van de VCF, dat de doeleinden van de verwerking, de categorieën van gegevens, de bevoegde verwerkingsverantwoordelijke en de toepasselijke waarborgen bepaalt. Overeenkomstig het beginsel van minimale gegevensverwerking, vermeld in artikel 5, lid 1, c), AVG, worden uitsluitend

persoonsgegevens verwerkt die toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

Bewaartermijnen

Het ontwerp sluit aan bij het bestaande gegevensverwerkingskader van de VCF. Binnen het bestaande gegevensverwerkingskader wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van de toepassing, controle, inning en invordering van de belasting en anderzijds de persoonsgegevens die aanleiding geven tot een vaststelling op de openbare weg. Voor deze laatste categorie geldt een afzonderlijke bewaartermijn van 90 dagen.

De persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van de aanvraag van een wegenvignet, de behandeling van een aanvraag tot vrijstelling en de opname op de lijst van vrijgestelde voertuigen, dienen allen tot hetzelfde fiscale doel, met name de correcte toepassing van de regelgeving inzake het wegenvignet. Voor deze gegevenscategorieën wordt dan ook aangesloten bij de bestaande bewaartermijn van 10 jaar die reeds geldt binnen de VCF.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 9

Dit artikel voegt een aantal gedefinieerde begrippen toe aan artikel 1.1.0.0.2 VCF.

Uit de definitie van 'voertuig', blijkt duidelijk dat voertuigen met minstens vier wielen met een technisch toelaatbare maximummassa in beladen toestand van niet meer dan 3,5 ton worden bedoeld.

Artikel 10

Dit artikel voegt in titel 2 van de VCF een nieuw hoofdstuk 14 voor het wegenvignet in. De structuur van dit hoofdstuk is gelijkaardig aan de andere hoofdstukken van titel 2 van de VCF.

Artikel 11

Dit artikel voegt afdeling 1 over het belastbaar voorwerp van het wegenvignet in.

Artikel 12

Dit artikel geeft het belastbaar voorwerp van de belasting weer. Het wegenvignet zal gelden als belasting op het gebruik dat een voertuig maakt van niet geconcedeerde wegen gedurende een bepaalde tijd.

In samenlezing met de tarieven vermeld in artikel 18 betekent dit dat een wegenvignet zal moeten aangekocht worden voor de niet-geconcedeerde autosnelwegen, autosnelwegelingen en overige gewestwegen.

Artikel 13

Dit artikel voegt afdeling 2 over de belastingplichtigen van het wegenvignet in.

Artikel 14

Dit artikel betreft de belastingplichtige. De eerste paragraaf van het ingevoegde artikel 2.4.2.0.1 VCF bepaalt dat het wegenvignet verschuldigd is door de houder van het

voertuig. Dit is de persoon op wiens naam het kenteken van het voertuig is ingeschreven bij de Belgische overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen (op dit moment de Directie Inschrijving van Voertuigen of DIV), of haar buitenlands equivalent.

In het uitzonderlijke geval dat het voertuig niet is ingeschreven bij de DIV of haar buitenlandse equivalent, is de houder degene die het voertuig feitelijk ter beschikking heeft. De bestuurder van het voertuig wordt alvast beschouwd als degene die het voertuig feitelijk ter beschikking heeft.

Voor het overige zal de bestuurder van het voertuig enkel in geval van niet-betaling door de houder van het voertuig hoofdelijk gehouden zijn tot betaling van het wegenvignet als belastingschuldige.

In paragraaf 2 wordt het geval geregeld waarbij het voertuig ingeschreven is op naam van een persoon, bijvoorbeeld een leasingmaatschappij, die het voertuig bestendig of gewoonlijk ter beschikking stelt aan een andere persoon, bijvoorbeeld een onderneming die deelwagens ter beschikking stelt. De houder van het voertuig kan, met het akkoord van de andere persoon, deze laatste als houder van het voertuig aanduiden voor de toepassing van de voorliggende bepalingen. De initiële houder van het voertuig blijft echter solidair aansprakelijk voor de goede uitvoering van de verplichtingen van de nieuwe aangeduide houder van het voertuig. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden, beperkingen en nadere regels hiervan bij besluit bepalen.

Artikel 15

Dit artikel voegt afdeling 3 over de belastbare grondslag van het wegenvignet in.

Artikel 16

Dit artikel bepaalt de belastbare grondslag. Het legt als principe vast dat de belasting verschuldigd is op basis van de duurtijd van het aangekochte wegenvignet enerzijds en op basis van de euronorm van het voertuig in kwestie anderzijds.

Artikel 17

Dit artikel voegt afdeling 4 over de tarieven van het wegenvignet in.

Artikel 18

Dit artikel regelt het tarief van het wegenvignet. Dit wordt bepaald op basis van het type weg enerzijds en de Euronorm van het voertuig anderzijds.

Enkel bij de gewestelijke wegen wordt de parameter inzake type weg op 1 gezet.

Bij de variatie in functie van de Euronorm zijn er twee categorieën: voertuigen met euronorm 0 tot en met 3 en voertuigen met euronorm 4 tot en met 6. Voor een gebruiksperiode van een jaar bedraagt de belasting respectievelijk 125 euro en 100 euro. Voor emissievrije voertuigen wordt de belasting verminderd met 10% ten opzichte van het jaarbedrag voor voertuigen met een euronorm 4 of hoger. Dit geeft dus de volgende situatie:

Euronorm	Totaalbedrag van de belasting in euro
0 tot en met 3	125
4 en hoger	100
Emissievrij voertuig	90

Het tarief van de belasting voor de gebruiksperioden van een dag, tien dagen, een maand en twee maanden bedraagt respectievelijk 9%, 12%, 19% en 30% van het tarief vermeld in het eerste lid. Voor emissievrije voertuigen wordt de belasting eveneens telkens verminderd met 10%. Dit betekent dus:

	totaalbedrag van de belasting in euro			
Euronorm	Een dag (9% van tarief jaarvignet)	Tien dagen (12% van tarief jaarvignet)	Een maand (19% van tarief jaarvignet)	Twee maanden (30% van tarief jaarvignet)
0 tot en met 3	11,25	15	23,75	37,50
4 en hoger	9	12	19	30
emissievrij voertuig	8,10	10,80	17,10	27

Een gebruiksrecht met een duurtijd van een dag is geldig voor een periode van 24 uur te rekenen vanaf het moment van aankoop of het gekozen startmoment.

Bovendien voorziet deze bepaling in een jaarlijkse indexatie van de tarieven vanaf 1 mei 2030. De tarieven zullen vanaf 1 mei 2030 elk jaar worden geïndexeerd met behulp van de coëfficiënt die wordt verkregen door het algemene indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk, voor de maand januari van het lopende jaar te delen door het algemene indexcijfer van de consumptieprijzen van het Rijk voor de maand januari van het jaar voorafgaand aan het jaar van de eerste indexatie. Zo zal dus bijvoorbeeld de eerste indexatie worden berekend door de consumptieprijzenindex van januari 2030 te delen door de consumptieprijzenindex van januari 2029.

Artikel 19

Dit artikel waarborgt dat er geen opcentiemen zullen worden geheven op het wegenvignet. Enkel het gewest kan dus een belasting opleggen voor het gebruik van de heffingsplichtige wegen.

Voor de invoeging van onderhavig artikel wordt een beroep gedaan op de impliciete bevoegdheden. Opdat artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen toepassing kan vinden dienen er een aantal voorwaarden te worden voldaan (Grondwettelijk Hof, nr. 8/2011, 27 januari 2011; GwH, 12 juli 2012, nr. 89/2012, overweging B.6.1, BS, 18 oktober 2012):

- de aangenomen regeling is noodzakelijk voor de uitoefening van de bevoegdheden van de gemeenschappen of de gewesten. De noodzakelijkheid valt als volgt te motiveren:
 - o het invoeren van een gebruiksrecht beïnvloedt de verkeersstromen, en vereist aldus noodzakelijk bovenlokale coördinatie;
 - o het verbod tot het heffen van opcentiemen op het wegenvignet is noodzakelijk om de kostprijs van het gebruik van de weg binnen redelijke perken te houden binnen de grenzen van de Europese Tolrichtlijn;
 - o toepassing van opcentiemen op het wegenvignet zou de overeenstemming van de gewestelijke tarieven met de bepalingen van de Tolrichtlijn in het gedrang kunnen brengen of zou op zijn minst de gewesten beperken in de uitoefening van hun bevoegdheid, gezien zij bij toepassing van opcentiemen beperkt zullen zijn bij de vaststelling van hun tarieven, teneinde de voormelde Europese grenzen te respecteren;
 - o de (hoogte van de) tarieven (kan) kunnen bovendien een belangrijke sturende werking hebben op de verkeersstromen binnen een bepaald gewest. Dit sturend aspect zou in belangrijke mate kunnen verloren gaan

- ook internrechtelijk is het vrij verkeer van goederen binnen de Belgische Economische en Monetaire Unie verankerd in artikel 1ter van de Bijzondere Financieringswet;
 - een gefragmenteerde regeling met een verschillend opcentiementarief per gemeente of provincie zou de inning en invordering van het wegenvignet tot slot bijzonder complex maken en zou het voor de betrokken belastingplichtigen zeer moeilijk maken hun fiscale toestand te beoordelen;
- de aangelegenheid (die behoort tot de bevoegdheid van de federale overheid) leent zich tot een gedifferentieerde regeling: dit uit zich al in het feit dat artikel 464/1 van het WIB 92 (Wetboek van de Inkomstenbelastingen) een gedifferentieerde regeling invoert, waarbij een uitzondering op het principiële verbod op opcentiemen van artikel 464, WIB 92, werd ingevoerd met betrekking tot de onroerende voorheffing en “een niet in artikel 3 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 met betrekking tot de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten vermelde gewestbelasting, die het federaal kadastraal inkomen als belastbare grondslag of als element van zijn belastbare grondslag heeft”. Bovendien betreft het wegenvignet een eigenlijke gewestbelasting, waarbij het evident is dat de (reikwijdte van de) beperking van opcentiemen mogelijks te differentiëren is per gewest;
- de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid is slechts marginaal: de instelling van dit verbod op het heffen van opcentiemen heeft slechts een marginale weerslag op de bevoegdheid van de federale overheid, omdat voorliggend verbod beperkt blijft tot het wegenvignet als eigenlijke Vlaamse gewestbelasting. Meer nog, het toelaten van opcentiemen op het wegenvignet zou net een véél grotere en meer ontwrichtende impact hebben op de federale bevoegdheid, gezien het vrij verkeer van goederen binnen de Belgische Economische en Monetaire Unie in het gedrang zou komen

Artikel 20

Dit artikel voegt afdeling 5 over de verminderingen bij het wegenvignet in.

Artikel 21

Dit artikel werd ingevoegd om de artikelnummering van de VCF te kunnen aanhouden.

Artikel 22

Dit artikel voegt afdeling 6 over de vrijstellingen op het wegenvignet in.

Artikel 23

Dit artikel betreft de vrijstellingen. Paragraaf 1 somt op welke categorieën van voertuigen vrijgesteld zijn van het wegenvignet.

Met punt 1° wordt verzekerd dat vrijstellingen die werden toegekend door het Waalse of het Brussels Hoofdstedelijke Gewest (automatisch ook in Vlaanderen worden erkend en hier ook meteen uitwerking zullen hebben. De belastingplichtige hoeft de vrijstellingsaanvraag met andere woorden niet opnieuw in te dienen bij de bevoegde entiteit als men zich met zo’n vrijgesteld voertuig op Vlaamse wegen begeeft.

De vrijstellingen onder punt 2° tot en met 4° moeten daarentegen wel worden aangevraagd door de belastingplichtige, waarbij deze laatste moet aantonen dat aan alle vrijstellingsvoorwaarden is voldaan. Zoals paragraaf 2 bepaalt, moet men de vrijstelling aanvragen vóór het gebruik van de niet-geconcedeerde autosnelwegen,

autosnelwegenringen of overige gewestwegen. Als men dit nalaat, heeft men niet voldaan aan de verplichtingen van de voorliggende bepalingen en riskeert men een administratieve geldboete. De vrijstelling heeft slechts uitwerking vanaf het ogenblik van de toekenning ervan en kan dus niet retroactief ingeroepen worden. Er zullen dan ook nooit terugbetalingen van eventuele eerder betaalde wegenvignetten of van opgelegde administratieve geldboetes voor datzelfde voertuig volgen.

De voertuigen, vermeld onder punt 2° zijn limitatief opgesomd.

Artikel 24

Dit artikel voegt afdeling 7 over de wijze van heffing van het wegenvignet in.

Artikel 25

Dit artikel bepaalt de wijze van heffing. Hiertoe wordt verwezen naar de relevante bepalingen in het procedureel luik van de VCF inzake aanslagjaar en belastbaar tijdperk.

De tweede alinea verduidelijkt bovendien dat wanneer een wegenvignet wordt aangekocht voor een jaar en het kenteken in de loop van dat jaar wordt geschrapt, de belasting die betaald moet worden, het bedrag is dat proportioneel verschuldigd is voor de begonnen maanden. Dit bedrag is het resultaat van een proportionele omrekening van het forfaitaire jaarbedrag.

Er zal in dat geval wel een bedrag van minimaal 25 euro verschuldigd blijven, ook al zou de proportionele omrekening een lager resultaat opleveren.

Twee voorbeelden kunnen dit illustreren.

Voorbeeld 1: Een belastingplichtige koopt een wegenvignet voor een jaar van 125 euro waarvan de duurtijd begint te lopen op 3 juli. Op 28 augustus wordt zijn nummerplaat geschrapt.

In dat geval zal het wegenvignet in principe voor 10/12 worden terugbetaald of voor 104,17 euro. Het verschuldigd gebleven bedrag zou dan 20,83 euro bedragen (125 euro – 104,17 euro).

Maar het uiteindelijk verschuldigd bedrag moet minimaal 25 euro bedragen, waardoor de terugbetaling in dit geval beperkt zal worden tot 100 euro.

Voorbeeld 2: Een belastingplichtige koopt een wegenvignet voor een jaar voor een bedrag van 100 euro waarvan de duurtijd begint te lopen op 3 juli.

Op 28 juli wordt zijn nummerplaat geschrapt.

In dat geval zal het wegenvignet in principe voor 11/12 worden terugbetaald of voor 91,67 euro. Het verschuldigd gebleven bedrag zou dan 8,33 euro bedragen wat lager is dan het minimum van 25 euro. Bijgevolg wordt de terugbetaling beperkt tot 75 euro.

Artikel 26

Dit artikel verduidelijkt welke bepalingen van titel 3 van de VCF niet van toepassing zijn op het wegenvignet.

Artikel 27

Aan artikel 3.3.2.0.1 wordt een omschrijving toegevoegd van het aanslagjaar en het belastbaar tijdperk voor het wegvignet.

Het wegvignet is geldig vanaf een zelf te kiezen startdatum voor de gekozen periode. Hieruit vloeit voort dat het wegvignet moet aangeschaft zijn voorafgaand aan het gebruik van het belastbaar wegennet. Een jaarvignet is geldig voor 12 maanden vanaf de gekozen startdatum. Het aanslagjaar voor het wegvignet begint op die gekozen startdatum.

Bijvoorbeeld: Wanneer een belastingplichtige op 15 april 2027 een wegvignet met een duurtijd van één jaar aankoopt en 1 mei 2027 ingeeft als startdatum, begint het aanslagjaar te lopen op 1 mei 2027. Aangezien de startdatum van het wegvignet zich in 2027 bevindt, is 2027 het aanslagjaar.

Het belastbaar tijdperk is gelijk aan de duurtijd van het wegvignet. Bijvoorbeeld: Wanneer een belastingplichtige op 15 april 2027 een wegvignet met een duurtijd van één jaar aankoopt en 1 juli 2027 ingeeft als startdatum, begint het belastbaar tijdperk te lopen op 1 juli 2027 en loopt dit tot en met 30 juni 2028.

Artikel 28

Dit artikel verduidelijkt dat wanneer de administratieve geldboetes die worden opgelegd wegens een overtreding van de regelgeving met betrekking tot het wegvignet, ingekohierd zijn op naam van verschillende natuurlijke personen of rechtspersonen, ten laste van elk van hen kan worden ingevorderd.

Artikel 29

Dit artikel bepaalt dat indien de houder van het voertuig het wegvignet niet heeft betaald, de bestuurder van het voertuig (indien dit een andere persoon is dan de houder van het voertuig) hoofdelijk tot betaling wordt gehouden. Deze laatste kan eventueel wel de betaling van de openstaande belasting verhalen tegen de houder van het voertuig.

Artikel 30

Dit artikel betreft de controle ter plaatse en verduidelijkt dat voor het wegvignet de bevoegde personeelsleden toezicht hebben op de naleving van de verplichtingen inzake het wegvignet met betrekking tot de voertuigen die zich op de openbare weg bevinden.

Om dit te doen, kunnen ze alle documenten die nuttig zijn voor de identificatie van het voertuig, van de bestuurder of houder doen voorleggen, alsook een ander document dat de betaling van de belasting bewijst. Ze zijn gemachtigd zonder enige bijstand de garages, de hangars en de bergplaatsen te onderzoeken.

Dezelfde bepalingen zijn ook al van toepassing op de verkeersbelasting, de BIV en de kilometerheffing.

Artikel 31

Dit artikel verduidelijkt dat de paragraaf 1 van artikel 3.13.2.0.4. VCF ook van toepassing is bij niet-betaling van de administratieve geldboetes ten gevolge van de niet naleving van de regelgeving inzake het wegvignet.

Als de niet-betaling van deze administratieve geldboete zich eerder voordeed maar niet vroeger ter kennis kon worden gebracht aan de overtreder omwille van de niet naleving

van zijn verplichtingen, moet de bestuurder van dat voertuig tijdens een vaststelling op de openbare weg, de niet betaalde administratieve geldboetes en toebehoren die voor het gecontroleerde voertuig verschuldigd zijn op het ogenblik van de vaststelling van de overtreding dadelijk betalen aan het bevoegde personeelslid.

Als het gecontroleerde voertuig of de gecontroleerde nummerplaat ingeschreven staat op naam van de bestuurder of op naam van zijn echtgenoot, wettelijk samenwonende partner, een van zijn ouders of kind, betaalt de bestuurder alle openstaande administratieve geldboetes en toebehoren inzake het wegvignet, die de houder van de nummerplaat verschuldigd is op het ogenblik dat de overtreding wordt vastgesteld, dadelijk aan het bevoegde personeelslid.

Artikel 32

Dit artikel bepaalt dat de specifieke bepalingen omtrent het verslag van vaststelling voor een overtreding inzake de kilometerheffing eveneens van toepassing zijn op het verslag van vaststelling voor een overtreding van de regelgeving inzake het wegvignet.

Ten eerste dient het verslag van vaststelling minstens de volgende informatie te bevatten: de administratieve geldboete, de aard, de datum en het uur van de gepleegde overtreding, de verwijzing naar de artikelen die werden miskend, de naam en het adres van de bevoegde entiteit van de Vlaamse administratie bij wie informatie over de inbreuk en de geldboete kan worden verkregen en het administratief beroep dat kan worden ingesteld samen met de termijn, alsook de elementen die moeten toelaten de houder of de bestuurder van het voertuig te identificeren.

Ten tweede dient een afschrift van het verslag van vaststelling aan de houder van het voertuig of aan de bestuurder van het betrokken voertuig afgeleverd te worden in de taal van het kentekenbewijs, of als dat beschikbaar is (en in ieder geval in een officiële taal van de lidstaat van inschrijving van het voertuig), binnen vijftien dagen na de vaststelling van de overtreding. Indien dit niet of tijdig gebeurt, vervalt de bijzondere bewijswaarde het verslag van vaststelling. Aangezien het wegvignet net zoals de kilometerheffing ook van toepassing is op voertuigen van niet-inwoners van het Vlaamse gewest zal deze taalvereiste ook bij dit belastingtype van toepassing zijn.

Artikel 33

Als het wegvignet niet is betaald, kan de rechtbank in het kader van een strafrechtelijke procedure, net zoals voor de jaarlijkse verkeersbelasting, de BIV en de kilometerheffing, de nummerplaat van het voertuig verbeurdverklaren en de teruggave ervan bevelen aan de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen. Door dit ook voor het wegvignet te voorzien, wordt de coherentie van de verkeersfiscaliteit zoveel mogelijk behouden.

Artikel 34

De nieuwe paragraaf 4/2 voorziet een apart regime inzake administratieve geldboetes bij overtredingen met betrekking tot het wegvignet.

Er kan slechts één administratieve geldboete worden opgelegd voor het totaal van de overtredingen, die gepleegd zijn met een voertuig door dezelfde belastingplichtige met dezelfde nummerplaat op dezelfde kalenderdag.

Bij de eerste overtreding met een voertuig door dezelfde belastingplichtige met dezelfde nummerplaat bedraagt deze boete 70 euro. Bij een tweede overtreding bedraagt deze boete 140 euro en vanaf de derde overtreding (en bij verdere overtredingen) bedraagt deze boete 210 euro.

De bedragen van deze administratieve geldboetes worden ook vanaf 1 mei 2030 jaarlijks geïndexeerd op dezelfde manier zoals de tarieven van het wegenvignet.

Aangezien het wegenvignet ook van toepassing zal zijn in het Waalse en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, zal er geen administratieve geldboete opgelegd worden voor iedere overtreding die werd begaan binnen een ononderbroken tijdvak van drie uren vanaf de vaststelling van een eerdere overtreding op de bepalingen inzake het wegenvignet van één van de overige gewesten. Het moet wel gaan over overtredingen begaan met een voertuig met dezelfde nummerplaat en er moet effectief een administratieve geldboete zijn opgelegd voor de eerst begane overtreding. Wanneer bijvoorbeeld wordt vastgesteld dat een voertuig in het Waalse Gewest om 14u15 zonder een wegenvignet rondrijdt op een weg die onder het toepassingsgebied van het vignet valt en daarvoor een administratieve geldboete wordt opgelegd door het Waalse Gewest, kan er geen tweede administratieve geldboete worden opgelegd in het Vlaamse Gewest wanneer wordt vastgesteld dat datzelfde voertuig om 16u10 in Vlaanderen rijdt op een belastbare weg. Dat is evenmin het geval wanneer het voertuig bijvoorbeeld om 23u10 rondrijdt in het Waalse Gewest en om 00u20 van de volgende kalenderdag rondrijdt in het Vlaamse Gewest.

De tweede wijziging verklaart paragraaf 5 ook van toepassing op de administratieve geldboetes inzake het wegenvignet.

Artikel 35

Dit artikel past het opschrift van afdeling 3 van titel 2, hoofdstuk 23 van de VCF aan omdat deze bepalingen met betrekking tot de gegevensverwerking ook van toepassing zijn bij de inning en heffing van het wegenvignet.

Artikel 36

Zoals ook gesteld bij de toelichting bij artikel 35, verduidelijkt dit artikel dat de bepalingen met betrekking tot de gegevensverwerking, die noodzakelijk is voor de juiste inning en heffing van de belastingen en die reeds van toepassing zijn op de jaarlijkse verkeersbelasting, de BIV en de kilometerheffing, ook van toepassing zijn op de inning en heffing van het wegenvignet.

Artikel 37

Dit artikel verklaart het tweede lid van artikel 3.23.3.0.2 VCF ook van toepassing op het wegenvignet. Dit lid is al van toepassing op de verkeersbelasting, de BIV en de kilometerheffing en regelt de verwerking van bepaalde persoonsgegevens met behulp van camera's.

Artikel 38

De vrijstelling voor voertuigen die als persoonlijk vervoermiddel worden gebruikt door grootoorlogsinvaliden of personen met een handicap veronderstelt noodzakelijkerwijze dat de bevoegde administratie kennis kan nemen van bepaalde gegevens met betrekking tot de gezondheidstoestand van de betrokkene. Het betreft bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1 AVG.

Deze verwerking wordt beperkt tot hetgeen noodzakelijk is om te beoordelen of aan de decretale voorwaarden voor de vrijstelling is voldaan. De verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang als vermeld in artikel 9, lid 2, g), van de AVG. De regeling beoogt immers een doelgroep met een handicap een fiscale vrijstelling toe te kennen op basis van objectieve en controleerbare criteria. Zonder verwerking van de

betreffende gegevens kan niet worden nagegaan of aan de voorwaarden voor de vrijstelling is voldaan.

Inwerkingtreding

De bepalingen in verband met het wegenvignet treden in werking op 1 mei 2027. Vanaf die datum is het namelijk verplicht om een wegenvignet aan te kopen wanneer de belastingplichtige gebruik maakt van niet-geconcedeerde autosnelwegen, autosnelwegenringen en overige gewestwegen.

In de praktijk is echter voorzien dat de website en de applicatie die de digitale aankoop van het wegenvignet mogelijk maken, al operationeel zullen zijn op 1 maart 2027. Daarom wordt ingeschreven dat de aankoop van het wegenvignet vanaf die datum al zal mogelijk zijn. De belastingplicht gaat in ieder geval pas op 1 mei 2027 in.

Motivatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst:

Het wegenvignet wordt ingevoerd vanaf 1 mei 2027 en kan al aangeschaft worden vanaf 1 maart 2027. Het is noodzakelijk om spoedig de decretale basis te bekomen. Daarvoor zijn meerdere redenen:

- Rechtszekerheid en voorspelbaarheid: door de decretale wijziging nu reeds door te voeren, krijgen de belastingplichtigen - zowel eigen ingezetenen als buitenlandse weggebruikers - tijdig duidelijkheid over deze nieuwe regelgeving.
- Voor de praktische invoering van het wegenvignet zijn diverse technische regelingen en administratieve voorbereidingen noodzakelijk (bv. IT-systemen ontwikkelen voor het aankoopplatform, samenwerkingen met de andere gewesten, ...).

Band met de begroting

Eigen ingezetenen weggebruikers

De ontvangsten voortkomende van de eigen ingezetenen gebruikers van het vignet worden toegewezen aan het Vlaamse, Waalse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest volgens het lokalisatiecriterium van de woon- of vestigingsplaats, met name de plaats waar de natuurlijke persoon of rechtspersoon gevestigd is op wiens naam het voertuig ingeschreven is of moet zijn.

De opbrengsten die gepaard gaan met de invoering van het wegenvignet zijn afhankelijk van verschillende factoren die spelen en een invloed hebben op de toekomstige ontvangsten, zoals bv. het aantal weggebruikers, de samenstelling en evolutie van het wagenpark en de aankoopkeuze van de weggebruiker van het type vignet (dag- versus jaarvignet).

Het wegenvignet voor Vlaamse personenwagens exclusief leasingwagens (i.e. het Vlaamse Gewest is de plaats waar de natuurlijke persoon of rechtspersoon gevestigd is op wiens naam het voertuig ingeschreven is of moet zijn) aangedreven op fossiele brandstoffen zal resulteren in 301 miljoen extra ontvangsten voor de Vlaamse begroting op jaarbasis. Er wordt verondersteld dat voertuigen aangedreven op fossiele brandstoffen die momenteel ingeschreven staan hoofdzakelijk een jaarvignet zullen aanschaffen. Het bedrag van 301 miljoen heeft betrekking op personenwagens op fossiele brandstof.

Voor personenwagens (niet leasing), aangedreven door fossiele brandstoffen, wordt het budgettaire luik gekoppeld aan een hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting, zodat de aanpassingen van de verkeersfiscaliteit globaal budgetneutraal zullen zijn in 2027, doch zonder een één op één budgetneutraliteit per individuele wagen.

Daarnaast zullen er ook ontvangsten zijn die voortvloeien uit de aankoop van een vignet voor lichte vracht (62 miljoen euro) en voor volledig elektrische voertuigen niet leasing (16 miljoen euro).

Buitenlandse weggebruikers en leasingwagens

De Vlaamse meerjarenbegroting voorziet bovendien 130 miljoen euro extra ontvangsten op jaarbasis uit het wegvignet aangekocht door buitenlanders.

Dit cijfer is gebaseerd op tellingen via het AMS-netwerk van de federale politie. AMS (i.e. ANPR Managed System) omvat alle ANPR-camera's die data doorgeven naar de centrale databank van de federale politie. VLABEL heeft de vraag gesteld hoeveel unieke nummerplaten er jaarlijks worden geregistreerd. Volgens AMS gaat het om circa 50 miljoen unieke nummerplaten per jaar. Maar dit zijn alle unieke nummerplaten die gescand worden, ongeacht de categorie van voertuigen. Deze cijfers bevatten dus ook voertuigcategorieën die niet onder het toepassingsgebied van het wegvignet zullen vallen, zoals vrachtwagens, waarvan zowel trekker als oplegger een aparte nummerplaat hebben, motors, caravans, enz... Vervolgens heeft VLABEL deze data gefilterd, teneinde enkel personenwagens over te houden. Zo kom je aan circa 30 miljoen unieke nummerplaten van personenwagens.

Er werd gerekend met 9 euro aan wegvignet (i.e. het tarief voor een dagvignet) per wagen als uitgangspunt, dit resulteert in totale inkomsten – voor het ganse Belgische netwerk van snelwegen en gewestwegen - ten belope van 270 miljoen euro.

Die inkomsten, gegenereerd door het verkeer van buitenlandse weggebruikers worden samengeteld met de totale ontvangsten die gegenereerd worden door de leasingwagens die rondrijden op Belgische wegen. Deze bedraagt minstens 35 miljoen euro, voor wat het aandeel aan fossiele wagens betreft. De opbrengsten die gegenereerd worden door de voertuigen toebehorend aan de leasingmaatschappijen die in het Brusselse Gewest zijn gelokaliseerd, wordt niet meegeteld wegens het ontbreken van gegevens hierover. Wellicht is de opbrengst dus nog hoger, maar vanuit overwegingen van budgettaire voorzichtigheid wordt uitgegaan van een bedrag van 35 miljoen euro. Daarnaast genereren de elektrisch aangedreven leasingwagens een totale bijkomende ontvangst van 18 miljoen euro.

Van dit totale bedrag van minstens 323 miljoen euro (270 miljoen euro + 35 miljoen euro + 18 miljoen euro), wordt een bedrag van 24,2 miljoen euro afgenomen en overgemaakt aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het resterende deel +/- 300 miljoen euro wordt vervolgens in gelijke delen verdeeld tussen het Waalse en het Vlaamse Gewest. Deze verdeling is het resultaat van het bereikte politieke akkoord na overleg tussen de betrokken ministers van de drie gewesten.

De totale opbrengsten voor Vlaanderen uit het vignet bedragen bijgevolg 529 miljoen euro:

- Voertuigen fossiele brandstof niet leasing: 301 miljoen euro
- Elektrische voertuigen niet leasing: 16 miljoen euro
- Lichte vracht: 62 miljoen euro
- Buitenlanders + leasing: 150 miljoen euro

Kosten van het systeem

De invoering van het wegvignet brengt ook ICT-kosten met zich mee zoals voor de opbouw van de website, het aankoopplatform voor het vignet, de ondersteuning voor de belastingplichtige, het voorzien van de nodige servers, een sensibiliseringscampagne, ... Hieronder een overzicht van de initieel geraamde kosten, opgesplitst in eenmalige en recurrente kosten (inclusief btw):

Eenmalig	Euro inclusief btw
Ontwikkeling website/webshop	5.413.000,00
Opzet payment service provider	1.210.000,00
Handhaving hard- en software	4.235.000,00
Samenwerkingsovereenkomst Digitaal Vlaanderen	1.000.000,00
	11.858.000,00
Recurrent	Euro inclusief btw
Transactiekosten aankoop wegenvignet (payment service provider)	15.000.000,00
Beheer/onderhoud toepassing	1.500.000,00
Licenties/abonnementen	400.000,00
Hosting data	2.300.000,00
Financiële afhandeling chargebacks	800.000,00
	20.000.000,00

Op basis van de reeds bekomen offertes moet voor het budget voor de recurrente kosten rekening worden gehouden met een bedrag van 20 miljoen euro per jaar. Dit is echter geenszins een uitzonderlijk hoog bedrag, vergeleken met buitenlandse voorbeelden zoals het Oostenrijkse Asfinag (cf. <https://shop.asfinag.at/nl/producten/digitaal-vignet/>). Het Oostenrijkse systeem is zeer vergelijkbaar met het beoogde systeem van het wegenvignet dat aan de Vlaamse Regering wordt voorgelegd.

Deze kosten zullen volgens het akkoord met het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als volgt verdeeld worden:

- Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 10%
- Vlaamse en Waalse Gewest dragen ieder de helft van het overige deel (90%), of ieder 50%.

Voor een communicatiecampagne wordt het budget geraamd op 1.500.000 euro voor het eerste jaar (2 campagnes) en 750.000 euro vanaf het tweede jaar. De kosten voor het callcenter worden ingeschat op 450.000 euro.

Afdeling 4. Niet-indexering van het instandhoudingsforfait van de ziekenhuizen en werkmiddelen

Artikel 39

Artikel 55 bevat een meerjarige regeling voor de indexering van niet-loongebonden werkmiddelen voor de begrotingsjaren 2025 tot en met 2029. De regeling voor de begrotingsjaren 2025 en 2026 blijft ongewijzigd.

Met het ontworpen artikel wordt die regeling aangepast in uitvoering van de besparingen op de eigen werking die in de Septemberverklaring zijn aangekondigd. Daarbij wordt verduidelijkt welke indexeringsregels gelden voor de resterende begrotingsjaren waarop artikel 55 betrekking heeft en wordt tevens voorzien in een specifieke regeling voor het instandhoudingsforfait in het begrotingsjaar 2027.

Artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 bepaalt dat de bedragen van het instandhoudingsforfait jaarlijks op 1 januari aan de afgevlakte gezondheidsindex worden aangepast. Artikel 55 van het programmadecreet bij de begroting 2025 regelt

evenwel voor de begrotingsjaren 2025 tot en met 2029 de indexering van niet-loongebonden werkingsmiddelen en neemt het instandhoudingsforfait op als uitzondering op de beperkte of niet-verrekening van de indexaanpassing.

De uitzondering die eerder voorzien was voor het instandhoudingsforfait geldt niet voor het begrotingsjaar 2027. Daardoor wordt voor het instandhoudingsforfait in 2027 geen indexaanpassing verrekend, overeenkomstig de algemene regeling voor niet-loongebonden werkingsmiddelen in dat begrotingsjaar. Die wijziging is beperkt tot 2027.

Band met de begroting

De bepaling vertoont een rechtstreeks verband met de begroting 2027. Zij geeft uitvoering aan een maatregel uit het besparingspakket dat werd vastgesteld naar aanleiding van de Septemberverklaring. De bepaling verduidelijkt en vervolledigt de indexeringsregeling voor bepaalde werkingsmiddelen binnen de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en binnen de onderwijsbegroting voor de begrotingsjaren 2027, 2028 en 2029. Een inwerkingtreding bij de aanvang van het begrotingsjaar zorgt ervoor dat de toepasselijke indexeringsregels vooraf vaststaan en op coherente wijze kunnen worden meegenomen in de begrotingsopmaak en -uitvoering, alsook bij de berekening van de betrokken subsidies, toelagen en forfaitaire bedragen.

Een van de budgettaire gevolgen van de voorgestelde wijziging betreft het instandhoudingsforfait. Zonder wijziging blijft het instandhoudingsforfait in 2027 uitgesloten van de regeling inzake de niet-indexering van niet-loongebonden werkingsmiddelen. Door die uitzondering op te heffen, wordt voor het begrotingsjaar 2027 geen indexaanpassing toegepast op het instandhoudingsforfait.

De daarmee gepaard gaande budgettaire impact stemt overeen met de indexering die zonder deze wijziging voor het begrotingsjaar 2027 op het instandhoudingsforfait zou zijn toegepast.

Hoofdstuk 3. Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Afdeling 1. Wijziging Fonds Bestuursrechtscolleges

Artikel 40

Dit artikel wijzigt artikel 21 van het decreet van 20 december 2013 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2014, dat het Fonds Bestuursrechtscolleges oprichtte.

In eerste instantie wordt deze bepaling gewijzigd zodanig dat de opsomming van de bestuursrechtscolleges die onder de koepel van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (hierna: DBRC) ressorteren actueel is.

Deze bepaling voegt daarnaast in de derde paragraaf van artikel 21 twee nieuwe categorieën van ontvangsten toe waarmee het fonds kan worden gespijsd en komt zo tegemoet aan enkele problemen die zich in de praktijk voordoen (nieuw punt 8° en punt 9°).

De toevoeging van punt 8° zorgt ervoor dat de DBRC voor bepaalde kosten die worden voorgeschooten via middelen op het fonds, ook terug kan ontvangen wanneer deze op een later tijdstip worden terugbetaald door derden. Er kan met name worden gedacht aan de kosten voorgeschooten voor de dienstreizen en de deelname aan studiedagen door bestuursrechters en personeelsleden van de DBRC. Het valt voor dat de DBRC deze kosten voorschiet, maar de organisatie van bijvoorbeeld een studiedag of conferentie op een later tijdstip de (reis)kosten terugbetaalt. In dergelijk geval kan deze terugbetaling door de DBRC niet worden ontvangen op het fonds omdat de huidige bewoordingen van artikel 21 van het decreet van 20 december 2013 dit niet toelaten. Na terugbetaling komt het voorgeschooten bedrag bijgevolg terecht in het algemene budget van de Vlaamse Overheid.

Punt 9° laat dan weer toe dat inkomsten die de DBRC zou genereren uit activiteiten die verband houden met de verspreiding, educatie en voorlichting met betrekking tot de rechtspraak van de Vlaamse bestuursrechtscolleges, ook kunnen worden ontvangen door het Fonds Bestuursrechtscolleges. Hierbij kan voornamelijk gedacht worden aan de inkomsten die gegenereerd kunnen worden door studiedagen die de DBRC zou organiseren, publicaties van rechtsleer en licenties voor het verder verwerken of hergebruiken van rechtspraak.

Band met de begroting

De wijzigingen van de inkomsten waarmee het Fonds Bestuursrechtscolleges gespijsd kunnen worden hebben een positieve impact op het budget van DBRC. De mogelijkheid om de terugbetaling door derden van gemaakte kosten die verband houden met de werking van de DBRC en met dienstreizen van de bestuursrechters en de personeelsleden van de DBRC te ontvangen, zorgt er immers voor dat er geen reeds aanwezige budgettaire middelen wegvloeien van het Fonds Bestuursrechtscolleges wanneer kosten worden voorgeschoten. Het gaat hoe dan ook om zeer beperkte bedragen op jaarbasis. Ook de mogelijkheid om inkomsten gegenereerd uit activiteiten die verband houden met de verspreiding, educatie en voorlichting met betrekking tot de rechtspraak van de Vlaamse bestuursrechtscolleges te ontvangen, zal een positieve, doch wellicht beperkte impact hebben. In sommige jaren zullen er wellicht geen of zeer beperkt inkomsten gegenereerd worden uit dergelijke activiteiten. In andere jaren, wanneer er bijvoorbeeld een studiedag georganiseerd zou worden met 50 deelnemers die hiervoor 150 euro inschrijvingsgeld betalen, zou het gaan om 7500 euro per jaar. Het gaat om een bruto-inkomst. Hierbij is bijvoorbeeld nog geen rekening gehouden met mogelijke kosten (bv. catering). Niettemin biedt deze laatste maatregel de kans voor de DBRC om in budgettaire moeilijke tijden bijkomende ontvangsten te genereren die kunnen worden aangewend voor de werking van de bestuursrechtscolleges (bv. de kosteloze bijstand van tolken op zitting).

Afdeling 2. Aanpassing rolrechten Raad voor Vergunningsbetwistingen en Handhavingscollege

Algemeen

De rolrechten bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege worden verhoogd. De bedragen worden voortaan vastgelegd op 250 euro voor een vordering tot vernietiging, 250 euro voor vorderingen tot schorsing en 150 euro voor een verzoek tot tussenkomst. Deze bedragen liggen in essentie in lijn met de geldende bedragen voor het instellen van beroepen of voor tussenkomsten bij de federale administratieve rechtscolleges zoals de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. In het kader van de diverse (vernietigings- en schorsings)beroepen die bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State kunnen worden ingesteld, is een verzoekende partij of tussenkomende partij immers een rolrecht van 200 euro respectievelijk 150 euro verschuldigd. Bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bedraagt het rolrecht thans 251 euro voor de vorderingen tot schorsing en vernietiging en 180 euro voor de tussenkomsten. De nieuwe bedragen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege liggen bijgevolg in de lijn hiervan en vormen geen excessieve last voor de rechtzoekende die een beroep bij een bestuursrechter wenst in te stellen of erin wenst tussen te komen. Bovendien zal bij elk bestuursrechtcollege de mogelijkheid (blijven) bestaan om vrijstelling te krijgen van de betaling van het rolrecht wanneer kan worden aangetoond dat de betrokken partij geen toereikende inkomsten heeft. Het verdient overigens ook benadrukking dat een verzoekende partij die in het gelijk wordt gesteld, hoe dan ook niet zal moeten opdraaien voor de kosten van het rolrecht en deze zal terugkrijgen aangezien de in het ongelijk gestelde partij steeds tot betaling van de proceskosten zal worden veroordeeld.

Het is daarnaast ook gepast om het bedrag van het rolrecht voor een vordering tot vernietiging, gelijk te trekken met het bedrag voor een vordering tot schorsing (al dan niet bij uiterst dringende noodzakelijkheid). Gelet op het uitzonderingskarakter van een

schorsingsprocedure en de weerslag op de inzet van de beschikbare personeelscapaciteit, is het immers onlogisch dat een rolrecht lager zou liggen dan bij een vordering tot vernietiging. Daarnaast wordt ook bij de Raad van State een vergelijkbaar principe gehanteerd, nu het bedrag van rolrecht voor beide soorten vorderingen ook bij dit bestuursrechtscollege identiek is.

Eén en ander leidt niettemin tot een verhoging van de bedragen van de verschuldigde rolrechten ten opzichte van de huidige situatie bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege. Deze aanpassing brengt de bedragen ervan, die overigens sinds 2017 niet meer zijn verhoogd, bovendien gedeeltelijk in overeenstemming met de stijging van de levensduurte. Indien het bedrag van het rolrecht sinds 2017, net zoals de basis-, minimum- en maximumbedragen van de rechtsplegingsvergoeding, was verbonden aan de consumptieprijsindex die overeenstemt met 109,53 punten (basis 2013) en elke wijziging naar boven of naar beneden ervan met 10 punten het bedrag van het rolrecht zou hebben doen vermeerderen of verminderen met 10% (cf. artikel 20/1, §3 Procedurebesluit), dan zou er al twee keer een stijging met 10% hebben plaatsgevonden en zou een derde stijging met nog eens 10% nakende zijn. In dat geval zou het rolrecht voor vorderingen tot vernietiging 260 euro bedragen, terwijl het rolrecht voor vorderingen tot tussenkomst zou zijn gestegen tot 130 euro. De bedragen van de rolrechten die met dit ontwerp van decreet worden voorgesteld, liggen voor vorderingen tot vernietiging dus iets lager dan het hypothetisch geïndexeerde bedrag, terwijl ze voor de tussenkomst iets hoger liggen.

De verhoging van de rolrechten doet dan ook geen afbreuk aan het recht op toegang tot de rechter, aangezien het bedrag beperkt blijft in verhouding tot de kosten van de procedure en de stijging van de levensduurte. Bovendien blijven de nodige waarborgen voor rechtzoekenden met geen toereikende inkomsten behouden.

Daarnaast wordt de Vlaamse Regering specifiek gemachtigd om de decretaal voorziene basisbedragen van het rolrecht aan te passen overeenkomstig de evolutie van de consumptieprijzen. Elke wijziging naar boven of naar beneden van 20 punten van de vastgestelde consumptieprijsindex (104.01 in augustus 2026 – basis 2025) vermeerderd of vermindert de decretaal basisbedragen van de rolrechten telkens met 20%. De Vlaamse Regering bepaalt voorts de datum vanaf wanneer de nieuwe bedragen die voortvloeien uit deze wijzigingen, van toepassing zijn die uiterlijk valt op de eerste dag van de zesde maand die volgt op de maand waarin de voormelde drempel van 20 punten bereikt wordt. Het DBRC-Procedurebesluit bevat een vergelijkbaar mechanisme voor de aanpassing van de bedragen van de rechtsplegingsvergoeding bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege. Een indexeringsmogelijkheid is overigens niet ongewoon in rechterlijke procedures. Zo werd ook het rolrecht bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen immers recent nog aangepast aan de toename van de consumptieprijzen.

In het bijzonder bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (hierna: RVVB) wordt de vrijstelling van het rolrecht voor leidende ambtenaren, of bij hun afwezigheid, hun gemachtigden die optreden met toepassing van artikel 105, §2, respectievelijk punt 6° tot en met punt 8°, van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, geschrapt. Ook bij de Raad van State wordt niet voorzien in een dergelijke vrijstelling. De afschaffing van de voorkeursbehandeling voor leidende ambtenaren, zal het vertrouwen in de onafhankelijkheid van de RVVB ook vergroten door in te zetten op de gelijke behandeling van verschillende verzoekende partijen bij de RVVB.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 41

Dit artikel verhoogt het rolrecht bij de RVVB voor verzoekende partijen tot 250 euro voor vorderingen tot vernietiging en tot schorsing, al dan niet bij uiterst dringende noodzakelijkheid. Voor een vordering tot tussenkomst wordt het bedrag opgetrokken tot 150 euro. Voor de verantwoording van deze verhoging wordt verwezen naar voormelde algemene toelichting.

Voorts wordt de vrijstelling van het rolrecht voor de leidend ambtenaren geschrapt.

Daarnaast machtigt dit artikel de Vlaamse Regering om de bedragen van het rolrecht bij de RVVB aan te passen op basis van de wijziging van het indexcijfer van de consumptieprijzen en de overige criteria vastgelegd in de tekst van deze bepaling.

Artikel 42

Dit artikel verhoogt het rolrecht bij het HHC voor verzoekende partijen tot 250 euro voor vorderingen tot vernietiging en tot schorsing, al dan niet bij uiterst dringende noodzakelijkheid. Voor een vordering tot tussenkomst wordt het bedrag opgetrokken tot 150 euro. Voor de verantwoording van deze verhoging wordt verwezen naar voormelde algemene toelichting.

Verder machtigt dit artikel de Vlaamse Regering om de bedragen van het rolrecht bij de HHC aan de passen op basis van de wijziging van het indexcijfer van de consumptieprijzen en de overige criteria vastgelegd in de tekst van deze bepaling.

Band met de begroting

De ingrepen met betrekking tot de verhoging van het rolrecht bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en het Handhavingscollege hebben een positieve impact op het budget van de Vlaamse Overheid en de Dienst van de bestuursrechtscolleges.

De afschaffing van de vrijstelling van de betaling van het rolrecht voor verschillende leidende ambtenaren bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft een gunstige budgettaire weerslag op de Dienst van de bestuursrechtscolleges. Voor de Vlaamse Overheid valt een beperkte bijkomende kost te verwachten. In het werkjaar 2024-2025 werden de leidende ambtenaren vrijgesteld ten belope van een bedrag van in totaal 14.500 euro. Er moet evenwel rekening gehouden worden met een lichte terugval van het aantal ingestelde beroepen als gevolg van de invoering van het rolrecht voor deze leidende ambtenaren. Hierdoor zal er een beperkte verschuiving van budget plaatsvinden binnen de Vlaamse Overheid, nl. van de voormelde entiteiten richting de DBRC, die naar verwachting wellicht lager zal liggen dan 14.500 euro.

Afdeling 3. Toegang tot maatregelenregister voor landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen

Artikel 44

Het huidige Kaderdecreet Vlaamse Handhaving van 14 juli 2023 (hierna: KVH) verleent toegang tot het maatregelenregister van het Vlaams Handhavingsplatform (hierna: VHP) aan de vastgoedmakelaars. De landmeters-experten hebben vooralsnog geen toegang.

Een aanzienlijk deel van de landmeters-experten oefent ook de gereguleerde activiteiten van de vastgoedmakelaars uit. Die dubbele hoedanigheid is uitdrukkelijk erkend door artikel 18, eerste lid, 3°, van het koninklijk besluit van 15 december 2005 tot

vaststelling van de voorschriften inzake de plichtenleer van de landmeter-expert. Die bepaling laat landmeters-experten toe vastgoedactiviteiten uit te oefenen zonder dat zij daarvoor noodzakelijk moeten zijn ingeschreven bij het Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars (hierna: BIV). Zij blijven evenwel gehouden tot naleving van de deontologische regels van het BIV, terwijl het toezicht en de tuchtrechtelijke controle worden uitgeoefend binnen het eigen beroepskader van de Orde van Landmeters-Experten. Het is daarom wenselijk om deze landmeters-experten toegang te verlenen tot het maatregelenregister, gelet op de huidige ongelijkheid tussen de vastgoedmakelaars en de landmeters-experten die de activiteiten van vastgoedmakelaars uitoefenen. De toegang wordt volledig analoog aan de toegang voor de vastgoedmakelaars georganiseerd. Met dit artikel wordt deze groep landmeters-experten gedefinieerd zodat het duidelijk is welke landmeters-experten toegang krijgen.

De landmeters-experten zijn weliswaar, net zoals de vastgoedmakelaars, private partijen, maar bieden toch voldoende waarborgen om toegang te krijgen tot de gevoelige informatie in het maatregelenregister. Zij zijn immers:

- onafhankelijk en onpartijdig – artikel 3 van het KB van 15 december 2005 verplicht de landmeter-expert diens beroep bekwaam, eerlijk en waardig uit te oefenen, met de nodige onafhankelijkheid, onpartijdigheid en beoordelingsvrijheid. Artikel 8 verbiedt de landmeter-expert toe te geven aan enige invloed of druk;
- beëdigd – de landmeter-expert legt de eed af voor de rechtbank van eerste aanleg (artikel 8 van de wet van 27 maart 2023) en zweert de diens toevertrouwde opdrachten in eer en geweten te vervullen;
- onderworpen aan een beroepsgeheim – vastgelegd in de plichtenleer van 15 december 2005.
- onderworpen aan een tuchtrechtelijke overheid – artikel 25 van de wet van 27 maart 2023 voorziet in sancties tot en met schorsing en schrapping, uitdrukkelijk ook voor tekortkomingen aan de verplichtingen inzake toegang tot of verwerking van persoonsgegevens als vermeld in artikel 19.

Artikel 45

Dit artikel verduidelijkt dat de toegang voor de vastgoedmakelaars tot het maatregelenregister ook geldt voor de landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen. Deze landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen hebben dus net zoals de vastgoedmakelaars (en de instrumenterende ambtenaren) louter toegang wanneer zij belast zijn met de overdracht van een onroerend goed of een daaraan verbonden zakelijk recht.

Artikel 46

Omdat de toegang van de landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen gelijkloopt met de toegang van de vastgoedmakelaars, moeten ook de consultatie- en publiciteitsplicht en de bijhorende voorwaarden (afsluiten van een protocol en mogelijke retributie) en beperkingen worden opgelegd aan de betrokken landmeters-experten. Dit artikel brengt de daartoe nodige wijzigingen aan in het KVH.

Band met de begroting

Door dit voorontwerp van decreet wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om een retributie vast te stellen ten aanzien van de landmeters-experten die vastgoedactiviteiten uitoefenen, voor wat betreft de toegang tot het maatregelenregister. Het voorstel zorgt aldus voor inkomsten, die via het Fonds Handhaving Vlaanderen kunnen worden aangewend voor het onderhoud en de ontwikkeling van het Vlaams Handhavingsplatform. De andere bepalingen zijn onlosmakelijk verbonden met deze machtiging. Er zijn geen kosten verbonden aan het voorontwerp.

Artikel 47

Situering werking met een raamovereenkomst voor de planning en aankoop van mediaruimte

Sinds januari 2013 maakt de Vlaamse overheid gebruik van een raamovereenkomst voor de planning en aankoop van mediaruimte. De huidige overeenkomst is gestart op 15 september 2025 en loopt tot en met 31 december 2026. Bij een positieve evaluatie kan deze overeenkomst drie keer met één jaar worden verlengd.

De kennis van mediaplanning en -aankoop zit in hoofdzaak bij gespecialiseerde mediabureaus. Zij volgen de evoluties in een snel wijzigende markt op, adviseren over de meest geschikte mediakanalen en zorgen ervoor dat de communicatieboodschap van de Vlaamse overheidsdiensten op de meest efficiënte manier de doelgroep(en) effectief bereikt, tegen de beste financiële voorwaarden.

De mediabestedingen van de Vlaamse overheid verschoven de voorbije jaren steeds meer van klassieke printadvertenties naar digitale kanalen. Vooral online mediaruimte, waaronder sociale media, nam sterk toe.

Beheer en gebruik van de raamovereenkomst voor de planning en aankoop van mediaruimte

Het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (hierna: DKBUZA) en Het Facilitair Bedrijf (hierna: HFB) beheren de raamovereenkomst samen, elk vanuit hun eigen expertise. HFB staat in voor het juridische en procedurele beheer van de overheidsopdracht. DKBUZA neemt het inhoudelijk beheer op.

Het inhoudelijk beheer door DKBUZA omvat vandaag onder meer de voorbereiding en opvolging van de samenwerking met de mediabureaus, de uitvoering en opvolging van de jaarlijkse audit, de inhoudelijke ondersteuning bij het in de markt zetten van een nieuwe opdracht.

Sinds enkele jaren doet DKBUZA jaarlijks een digitale bevraging van de klanten die tijdens het voorgaande jaar bestellingen plaatsten binnen de raamovereenkomst. De bevindingen hiervan worden meegenomen bij de jaarevaluatie van de samenwerking tussen de Vlaamse overheid en het mediabureau.

Op die manier bewaakt DKBUZA niet alleen de kwaliteit van de dienstverlening, maar ondersteunt het ook de bestellers en de verdere professionalisering van mediaplanning en media-aankoop binnen de Vlaamse overheid.

Schaalvoordelen en kortingen behaald door een mediabureau

De mediabureaus, die in het kader van de raamovereenkomst voor de planning en aankoop van mediaruimte als tussenpersoon voor de Vlaamse overheid media aankopen bij de mediabedrijven, onderhandelen met deze mediabedrijven over diverse soorten kortingen en commissies. De grote internationale media(tech)bedrijven zoals Google, Meta enz. kennen echter geen kortingen en commissies toe.

De kortingen in onderhavige bepaling hebben betrekking op de volumekortingen die in het jaar volgend op de aankoop van mediaruimte via de mediabureaus worden toegekend aan de aanbestedende overheid die instaat voor het inhoudelijke beheer van de raamovereenkomst voor de planning en aankoop van mediaruimte. Deze volumekortingen worden jaarlijks berekend op het bedrag dat het voorgaande jaar is aangekocht. Dat bedrag varieert per mediumtype en schommelt tussen de 0 en +/-5% op het geïnvesteerde bedrag.

Kosten voor het inhoudelijke beheer van de raamovereenkomst

De kosten die aan het inhoudelijke beheer van de raamovereenkomst verbonden zijn, bestaan onder meer uit:

- de bonus die uitgekeerd moet worden aan de mediabureaus;
- het laten uitvoeren van een jaarlijkse audit van de raamovereenkomst;
- het inschakelen van externe expertise bij de voorbereiding van een nieuwe overheidsopdracht.

Het is contractueel bepaald dat het mediabureau jaarlijks recht heeft op een bonus op voorwaarde van een positieve kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie van de samenwerking met het mediabureau.

Op vraag van Inspectie van Financiën laat DKBUZA elk jaar een audit van het mediabureau uitvoeren.

Door de technische aard van de opdracht en de snelle ontwikkelingen in de mediasector is het aangewezen om bij de voorbereiding van een nieuwe overheidsopdracht beperkt externe expertise in te schakelen.

Kosten voor communicatieacties

Naast de kosten voor het inhoudelijke beheer van de raamovereenkomst kunnen de ontvangsten uit de volumekortingen worden ingezet voor communicatieacties met een beleidsdomeinoverschrijdend karakter. Daarmee worden communicatieacties bedoeld die niet hoofdzakelijk aan één beleidsdomein kunnen worden toegewezen en waarvoor een gezamenlijke of overkoepelende aanpak aangewezen is. Het kan onder meer gaan om beleidsdomeinoverschrijdende projecten, overheidsbrede communicatie-initiatieven of communicatie in het kader van dringende of onverwachte ontwikkelingen met gevolgen voor meerdere beleidsdomeinen, zoals crisissituaties. In dat laatste geval gaat het om situaties die redelijkerwijze niet of onvoldoende vooraf konden worden gepland en die een snelle, gecoördineerde communicatie-inzet vereisen.

De kosten kunnen onder meer betrekking hebben op communicatieonderzoek, strategische communicatievoorbereiding, concept- en contentontwikkeling, en de planning en aankoop van mediaruimte.

Afdeling 5. Financiering lokale besturen: aanpassingen algemene financieringsstromen

Artikel 48 tot 52

Om de besparingsinspanning billijk te verdelen wordt de groeivoet van het gemeentefonds en het openruimtefonds tijdelijk verlaagd. Voor de begrotingsjaren 2027, 2028 en 2029 wordt in plaats van een groeivoet van 3,5% een groeivoet van respectievelijk 1%, 1,25% en 2% toegepast. Vanaf 2030 wordt dan weer aangeknoopt bij de groeivoet van 3,5%.

Door de samenstelling van de verschillende algemene financieringsstromen en de verschillende verdeling over types van besturen wordt deze beperking zowel op de hoofddotatie van het gemeentefonds, op de aanvullende dotatie stedenbeleid als op de dotatie open ruimte doorgevoerd.

Om te vermijden dat de fusiebesturen door de waarborgregeling een onevenredige groeivoet zouden genieten, wordt de fusiewaARBORG beperkt tot de algemene groeivoet van het gemeentefonds.

Tot slot wordt in het openruimtefonds ook de timing van de opstap van 10 miljoen euro verschoven in de tijd en de geplande opstap gehalveerd, zodat de opstap op 17,5 miljoen euro komt in 2028.

Afdeling 6. Financiering lokale besturen: responsabiliseringsbijdragen

Artikel 53

Er wordt bepaald dat de dotatie voortaan wordt berekend op basis van de effectieve responsabiliseringsbijdrage. Daardoor verdwijnen de vaste, historisch bepaalde percentages voor de wettelijke basisbijdrage en de responsabiliseringscoëfficiënt uit de berekeningswijze.

Dat verhoogt de eenvoud en transparantie van de regeling voor de lokale besturen. De afspraak in het regeerakkoord om voor 50% tussen te komen in de responsabiliseringsbijdragen komt zo ook veel helderder naar voren in de tekst van het decreet.

De dotatie sluit daardoor immers beter aan bij het bedrag dat het bestuur effectief verschuldigd is, met inbegrip van de verminderingen en verhogingen die op de responsabiliseringsbijdrage worden toegepast. Dat geldt ook voor de federale verlichting voor lokale besturen met een maatschappelijke zetel in een gemeente met meer dan 100.000 inwoners. Ook toekomstige verminderingen of verhogingen zullen voortaan meegerekend worden bij de berekening van de dotatie op basis van de responsabiliseringsbijdrage.

Enkel de verminderingen of verhogingen gekoppeld aan de aanvullende pensioenpijler voor het contractuele personeelsleden blijven geneutraliseerd, zoals dat voor de berekening van deze dotatie altijd het geval is geweest.

Verder bepaalt dit artikel dat de Vlaamse Regering een correctiefactor op de dotatie vaststelt. Op die manier kan de Vlaamse Regering de vermindering met 38 miljoen euro die in 2025 werd afgesproken concreet doorvoeren.

Afdeling 7. Wijziging van het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017

De term 'rechthebbende' komt in de artikelen 65 t.e.m. 73 van het Vlaams Onteigeningsdecreet meermaals voor. In de praktijk blijkt dat deze term niet duidelijk is, wat leidt tot rechtsonzekerheid en gerechtelijke procedures. Er wordt nu verduidelijkt dat met 'rechthebbende' 'erfgenaam' wordt bedoeld.

Als de onteigende nog leeft – in het geval van een natuurlijke persoon –, kan het recht van wederoverdracht enkel uitgeoefend worden door de onteigende. Als de onteigende niet meer leeft, kan het recht van wederoverdracht enkel uitgeoefend worden door de erfgenamen.

Een ruimere invulling van de term 'rechthebbende' en het toestaan dat een onteigende zijn recht van wederoverdracht kan overdragen aan een derde, zouden gevolgen hebben die onaanvaardbaar zijn.

1° De onteigenende instantie kan zich voor kennisgevingen van het recht van wederoverdracht bij het opsporen van de onteigenden of de rechthebbenden enkel baseren op het devolutieonderzoek. Als de onteigenden of de erfgenamen binnen de 3 maanden niet reageren, is het recht van wederoverdracht vervallen. Als het was toegestaan dat een onteigende zijn recht van wederoverdracht kan overdragen aan een derde, zou de onteigenende instantie bij gebrek aan een reactie na afloop van die 3 maanden nooit zeker zijn dat het recht van wederoverdracht is vervallen aangezien er nooit een kennisgeving is gedaan aan die derde.

2° Bij de wederoverdracht geldt het fiscale voordeel van een kosteloze registratie. Als het was toegestaan dat een onteigende zijn recht van wederoverdracht kan overdragen aan een derde, zou die derde dat fiscale voordeel genieten. In dat geval zou er sprake zijn van

een ongelijke behandeling ten aanzien van andere eigendomsoverdrachten aan een derde zoals verkopen en schenkingen, waar respectievelijk registratierechten en schenkingsrechten verschuldigd zijn. Als een onteigende wenst dat het onroerend goed in kwestie de eigendom wordt van een derde, moet hij zijn recht van wederoverdracht uitoefenen en het onroerend goed daarna aan die derde verkopen of schenken.

Het voorgaande geldt naar analogie als de onteigende een rechtspersoon is. Als de onteigende nog bestaat, kan enkel de onteigende het recht van wederoverdracht uitoefenen. Als de onteigende niet meer bestaat, kan enkel de rechtsopvolger het recht van wederoverdracht uitoefenen.

Band met de begroting

Onteigeningen lopen over vele jaren en op basis van diverse onteigeningsgronden. Er zijn op dit moment een hele set van rechtszaken lopende, waar deze kwestie aan bod komt en die voor de nodige onduidelijkheden zorgt. Deze rechtszaken lopen in hoofdzaak tegen de Vlaamse overheid, die op verschillende manieren betrokken is. Deze onduidelijkheid in het decreet brengt onnodige grote kosten met zich mee, niet alleen voor onteigenden, maar ook voor de Vlaamse overheid. Door deze kleine wijziging die een verduidelijking inhoudt, kan heel wat budget bespaard worden.

De lopende procedures veroorzaken momenteel een rechtsonzekere situatie die potentieel bijkomende uitgaven voor de Vlaamse overheid met zich meebrengt. Een snelle decretale verduidelijking vanaf begrotingsjaar 2027 is noodzakelijk om deze budgettaire risico's te beperken. Om die reden wordt de wijziging opgenomen in het programmadecreet dat samen met de begroting 2027 wordt behandeld.

Hoofdstuk 4. Mobiliteit en Openbare Werken

Artikel 60

In het begrotingsakkoord horende bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 april 2014 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van overtredingen inzake het wegverkeer, wat betreft de verhoging van de bedragen, werd opgenomen dat het bedrag vanaf hetwelk de ontvangsten uit verkeersboetes worden aangerekend op de algemene ontvangsten (MB0-9MHAOD-OW) (i.c. 17.044.600 euro) wordt verhoogd met 5 procent naar 17.896.830 euro. Aanvullend wordt het bedrag tot waar de ontvangsten uit verkeersboetes worden toegewezen aan de algemene ontvangsten verhoogd met 5 procent naar 169.305.000 euro. Tot slot wordt een derde drempelwaarde bepaald op 222.500.000 euro. De ontvangsten uit verkeersboetes dewelke deze derde drempelwaarde overstijgen komen 50 procent ten bate van de algemene ontvangsten en 50 procent ten bate van het verkeersveiligheidsfonds.

Band met de begroting

Gelet op de impact op de algemene ontvangsten en de ontvangsten van het verkeersveiligheidsfonds in de begroting van 2027 wordt dit voorstel hier opgenomen.

Hoofdstuk 5. Omgeving

Afdeling 1. Aanpassing oprichtingsbepalingen Vlaams Klimaatfonds (Wijziging van hoofdstuk 3 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012)

Algemeen

Situering

Het Vlaams Klimaatfonds ontvangt sinds 2013 opbrengsten uit de veiling van emissierechten in het kader van het Europese emissiehandelssysteem (ETS1). De Vlaamse Regering beschikt over deze middelen om uitgaven te doen die bijdragen tot de klimaatdoelstellingen.

Artikel 14 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 (het zogenaamde 'Oprichtingsdecreet Vlaams Klimaatfonds' geeft uitvoering aan artikel 10 van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad. Het bepaalt met name welke inkomsten aan het Vlaams Klimaatfonds worden toegewezen, en welke uitgaven met deze middelen worden gedaan.

De huidige toestand (probleemstelling)

Wat betreft de ontvangsten uit de veilingopbrengsten onder ETS1, is dit momenteel beperkt tot de veilingopbrengsten van emissierechten voor broeikasgasinstallaties en voor vliegtuigexploitanten. Sinds 2024 worden onder ETS1 ook emissierechten geveild voor scheepvaartmaatschappijen. Dit deel van de opbrengsten kan momenteel in theorie nog niet worden ontvangen binnen het Vlaams Klimaatfonds.

Vanaf 2027 zullen ook emissierechten worden geveild voor gereguleerde entiteiten in de sectoren gebouwen, transport en een deel van de industrie (ETS2). De huidige versie van artikel 14 van voornoemd decreet laat de ontvangst van het Vlaamse aandeel in deze veilingopbrengsten nog niet toe.

Vanaf 2027 zullen ook certificaten verkocht worden aan invoerders van goederen die gevat zijn door verordening (EU) 2023/956 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot instelling van een mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (CBAM-verordening). De huidige versie van artikel 14 van voornoemd decreet laat de ontvangst van het Vlaamse aandeel in de opbrengsten van de verkoop van CBAM-certificaten nog niet toe.

Als maatregelen waarvoor middelen van het Vlaams Klimaatfonds werden uitgetrokken, niet kunnen worden uitgevoerd conform de voorwaarden waaronder ze zijn toegekend, dienen de middelen geheel of gedeeltelijk terug te worden gestort naar het Vlaams Klimaatfonds. Dit principe wordt in praktijk toegepast, maar de huidige versie van artikel 14 van voornoemd decreet laat deze terugstortingen niet toe. Het betreft dus een correctie.

De huidige uitgaven met een impact op broeikasgasemissies zijn decretaal beperkt tot de niet-ETS sectoren, terwijl de stimulering van emissiereducties in de ETS-sectoren ook zinvol zijn. Daarnaast laat het huidige decretale kader niet toe om inkomsten van het Fonds aan te wenden voor het stimuleren van energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, hoewel Vlaanderen ook daar ambitieuze doelstellingen dient te behalen.

Het huidige decretale kader stelt dat maatregelen met een impact op broeikasgasemissies en in de LULUCF-sector, enkel middelen kunnen ontvangen uit het Vlaams Klimaatfonds als ook andere middelen als cofinanciering worden bijgedragen. De vraag of er in alle gevallen cofinanciering nodig is kan op een lager regelgevend niveau worden georganiseerd.

Andere bepalingen in de huidige versie van artikel 14, met name de bepalingen die verwijzen naar het Protocol van Kyoto en naar het klimaatresponsabiliseringsmechanisme, zijn niet meer van toepassing.

Knelpunten en opportuniteiten

Opportuniteiten:

- de ontvangsten van het Vlaams Klimaatfonds worden uitgebreid, in het bijzonder de veilingopbrengsten van emissierechten in ETS1 en ETS2 en de verkoop van CBAM-

certificaten. Vanaf begrotingsjaar 2027 worden namelijk al bijkomende kastontvangsten gegenereerd m.b.t. ETS2 omwille van *early auctioning* en *frontloading*;

- de uitgaven worden uitgebreid zodat het Vlaams Klimaatfonds breder kan worden ingezet.

Knelpunt: het exacte aandeel van Vlaanderen in de veiling- en CBAM-opbrengsten is nog het voorwerp van onderhandelingen over een nieuw intra-Belgisch samenwerkingsakkoord terzake.

Wijzigingen aan de huidige regeling

Artikel 14 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 wordt als volgt gewijzigd:

- uitbreiding van de ontvangsten;
- uitbreiding van de uitgaven;
- actualisatie en opheffen van gedateerde bepalingen.

Budgettaire impact

Aan ontvangstzijde betekent de wijziging een uitbreiding van de mogelijke ontvangsten met veilingopbrengsten uit ETS1 en ETS2 en de opbrengsten uit de verkoop van CBAM-certificaten. Zonder deze wijzigingen kunnen deze middelen, die in eerste instantie federaal worden ontvangen, niet worden doorgestort naar het Vlaamse niveau. Het exacte bedrag is afhankelijk van diverse parameters, o.a. veilingvolume, ingevoerde hoeveelheid CBAM-onderhavige goederen, veilingprijs in het kader van ETS1 en ETS2, en de verdeelsleutel die in het intra-Belgische samenwerkingsakkoord zal worden afgesproken.

Het bijkomend emissiehandelssysteem voor gebouwen en wegtransport (ETS2) zal al vanaf begrotingsjaar 2027 bijkomende kastontvangsten genereren omwille van frontloading en en early auctioning. De uitgaven m.b.t. ETS2 worden in begrotingsjaar 2028 geraamd op 562 miljoen euro en zullen in het ontwerpbegrotingsplan van 2027 aangekondigd worden bij de Europese Commissie, teneinde duidelijkheid te krijgen over de voorziene begrotingstechniek.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 61

Artikel 14 van het decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012, dat de decretale rechtsgrond voor het Vlaamse Klimaatfonds is, wordt gewijzigd en geüpdatet:

Paragraaf 2 en 3 worden opgeheven omdat ze zonder voorwerp zijn, gezien deze paragrafen betrekking hebben op de Kyotoperiode, die al achter de rug is.

Wat de inkomsten van het Vlaams Klimaatfonds betreffen:

- worden de bedragen toegekend aan het Vlaamse Gewest uit het klimaatresponsabiliseringsmechanisme overeenkomstig artikel 65quater, §5, 1°, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en Gewesten, gewijzigd bij de bijzondere wet van 6 januari 2014, opgeheven. De bijzondere wet van 11 juni 2023 tot opheffing van het artikel 65quater en de bijlage van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten heeft dit klimaatresponsabiliserings-mechanisme immers opgeheven.
- wordt in punt 3° tot en met 5° de rechtsgrond van het Vlaams Klimaatfonds aangepast om naar de toekomst toe ook de ontvangst van opbrengsten voor Vlaanderen die zijn gelinkt aan ETS Scheepvaart, ETS2 en CBAM mogelijk te maken.
- wordt een punt 7° toegevoegd: entiteiten binnen de Vlaamse Overheid ontvangen financiering uit het Vlaams Klimaatfonds ter uitvoering van het Vlaams

klimaatbeleid. Op de ontvangstenposten van het Vlaams Klimaatfonds worden terugstortingen aangerekend vanwege entiteiten die hun maatregelen niet voltooiën zoals voorzien. De teruggevorderde middelen worden opnieuw beschikbaar gesteld voor de decretaal voorziene uitgaven van het Vlaams Klimaatfonds. Uit een technisch nazicht van de oprichtingsbepalingen van het Vlaams Klimaatfonds blijkt dat hiertoe een specifieke decretale machtiging moet worden voorzien aangezien dit fonds nu enkel ontvangsten kan verkrijgen uit de opbrengsten van de veiling van emissierechten of uit de opbrengsten van de administratieve geldboete vermeld in artikel 8.5.1. van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

- wordt een punt 8° toegevoegd: technische aanpassing (naar analogie van o.a. de oprichtingsbepalingen van gelijkaardige fondsen zoals het Energiefonds).

Wat de uitgaven betreft:

- wordt het toepassingsgebied uitgebreid van niet-ETS sectoren naar ETS-sectoren, zodat ook maatregelen kunnen worden gefinancierd in deze laatste sectoren.
- wordt de doelstelling van broeikasgasemissiereducties uitgebreid naar de doelstellingen voor hernieuwbare energie en energie-efficiëntie, zodat ook dergelijke maatregelen kunnen worden gefinancierd.
- wordt het begrip 'cofinanciering' vervangen door 'uitvoering', zodat maatregelen ook volledig vanuit het Fonds kunnen worden gefinancierd. Indien nodig en gewenst kan voor specifieke maatregelen de aanpak via cofinanciering binnen de Vlaamse Regering ook worden opgelegd via andere afspraken dan op decretaal niveau.
- verder wordt de opsomming in paragraaf 4 en paragraaf 5 wetgevingstechnisch aangepast conform de omzendbrief VR 2019/4 betreffende de wetgevingstechniek. Een opsomming mag nooit bestaan uit liggende streepjes.
- de aanpassing aan paragraaf 6 is een gevolg van de aanpassing van punt 1° van paragraaf 5.

Band met de begroting

De wijzigingen liggen voor in het kader van de BO2027. Aangezien BO2027 al ontvangsten en uitgaven voorziet die verband houden met ETS2, CBAM (en het aandeel van scheepvaartmaatschappijen in ETS1), dienen de wijzigingen in de decreetsbepalingen al van kracht te zijn vanaf 2027.

Afdeling 2. Indexatie huurprijssubsidie

Artikel 62

Artikel 55, §1, van het programmadecreet bij de begroting 2025 strekt ertoe om voor de werkmiddelen binnen de begroting waarvan de evolutie gekoppeld is aan de schommelingen van een prijsindexcijfer, de indexaanpassing in de begrotingsjaren 2025, 2028 en 2029 voor 50 procent te verrekenen en geen indexaanpassing te laten plaatsvinden in de begrotingsjaren 2026 en 2027. In het tweede lid wordt voorzien in uitzonderingen. Zo is er een uitzondering opgenomen voor de tegemoetkoming in de installatiekost en de huurprijs voor woonbehoeftige huurders ook gekend als de huursubsidie. Deze uitzondering bestond ook al in vorige legislatuur en was geregeld in het programmadecreet bij de begroting 2020 (artikel 39, §1, tweede lid, 6° en 7°).

Met het besluit van de Vlaamse Regering van 13 februari 2026 werd een geharmoniseerde huurprijsberekening ingevoerd voor sociale huurwoningen, ongeacht het statuut van de woning, namelijk een woning in eigendom van de woonmaatschappij of een ingehuurde sociale huurwoning. Daardoor wordt de huurprijs voor huurders van ingehuurde woningen voortaan berekend volgens dezelfde principes als voor huurders van woningen die de woonmaatschappij in eigendom heeft.

Als gevolg daarvan wordt voor ingehuurde sociale huurwoningen niet langer een huursubsidie toegekend aan de huurder. In de plaats daarvan wordt aan de woonmaatschappij een huurprijs subsidie toegekend, overeenkomstig artikel 4.160/6 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021. Die huurprijs subsidie is een tussenkomst in de huurprijs voor ingehuurde woningen en heeft tot doel het verschil te compenseren tussen de markthuurwaarde, verminderd met een correctie, en de sociale huurprijs die de huurder betaalt.

Aangezien de bestaande uitzondering voor de huursubsidie niet langer volstaat voor ingehuurde sociale huurwoningen, moet ook voor deze huurprijs subsidie uitdrukkelijk in een uitzondering worden voorzien. Met de voorgestelde toevoeging wordt verzekerd dat de huurprijs subsidie voor ingehuurde sociale huurwoningen niet onder de niet-verrekening van de indexaanpassing valt. Zo blijft de betaalbaarheid voor sociale huurders gewaarborgd en blijft de financiering van de doorverhuuractiviteit door woonmaatschappijen afgestemd op de hervormde huurprijsberekening.

Het bedrag dat onder de uitzondering valt, wordt beperkt tot 36.556 keuro, nl. het bedrag dat in de begrotingsopmaak werd gecompenseerd vanuit de huursubsidiebudgetten (QF0-1QDB2PA-WT) naar de huurprijs subsidie (QF0-1QDB2QK-IS). Het bedrag wordt jaarlijks verhoogd met de indexaanpassingen die overeenkomstig de toepasselijke regelgeving op deze middelen van toepassing zijn. Door het bedrag te beperken tot 36.556 keuro, wordt verzekerd dat er geen bijkomende budgettaire impact is t.o.v. de meerjarenbegroting. In de meerjarenbegroting is namelijk al voorzien dat de huursubsidiebudgetten (waarvan nu dus een stuk wordt verschoven naar de huurprijs subsidie) de inflatie volgen.

Band met de begroting

Het totale budget voor de huurprijs subsidie bedraagt bij de begrotingsopmaak 2027 49.400 keuro. Hiervan werd 36.556 keuro verschoven uit de huursubsidiemiddelen. Het saldo van 12.844 keuro (nl. 49.400 – 36.556) is afkomstig van verschuivingen binnen de enveloppe wonen en van de harmoniseringsbijdrage van de woonmaatschappijen. Hoewel ook deze middelen worden ingezet voor de huurprijs subsidie, worden zij niet onder de uitzondering van artikel 55, §1, gebracht, aangezien dit tot een bijkomende budgettaire weerslag zou leiden.

Met het oog op de operationele opvolging wordt voorgesteld om 36.556 keuro op een afzonderlijke basisallocatie te plaatsen. De uitzondering van artikel 55, §1 wordt beperkt tot dit bedrag, weliswaar verhoogd met de indexaanpassingen die overeenkomstig de toepasselijke regelgeving op deze middelen van toepassing zijn.

De voorgestelde decreetswijziging sluit aan bij de budgettaire verschuiving van 36.556 keuro van de huursubsidie naar de huurprijs subsidie die bij de begrotingsopmaak 2027 wordt doorgevoerd. Om die reden wordt deze wijziging opgenomen in het voorliggende programmadecreet.

Afdeling 3. Decreet Integraal Waterbeleid (decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018)

Artikel 63

De voorgestelde wijziging is spoedeisend omdat de huidige tekst van artikel 4.1.1, 15°, van het DIWB verwijst naar regelgeving die sinds 1 april 2026 is opgeheven. Hierdoor bestaat rechtsonzekerheid over de vraag wie als toezichthouder bevoegd voor milieuhandhaving kan worden beschouwd in het kader van de toepassing van de heffing op de waterverontreiniging en/of de heffing op de winning van grondwater.

Een snelle rechtzetting is noodzakelijk omdat de vaststellingen van toezichthouders een belangrijke basis vormen voor het vestigen van heffingen, onder meer bij onvergunde lozingen en illegale grondwaterwinningen. Zolang de verouderde verwijzing behouden

blijft, bestaat het risico dat heffingsplichtigen de bevoegdheid van toezichthouders en de daarop gebaseerde heffingsbeslissingen betwisten. Dit kan leiden tot bijkomende bezwaar- en beroepsprocedures, administratieve lasten en mogelijke verlies van heffingsinkomsten. De wijziging is daarom noodzakelijk om de rechtszekerheid te herstellen en een vlotte en correcte handhaving van de regelgeving te waarborgen.

Artikel 64 en artikel 68 tot 71

De voorgestelde wijzigingen zijn spoedeisend omdat de VMM sinds juni 2026 beschikt over de technische mogelijkheid om heffingsdocumenten digitaal te verzenden via de eBox, terwijl de huidige bepalingen van Titel IV van het DIWB nog grotendeels uitgaan van verzending per post. Hoewel het Bestuursdecreet van 7 december 2018 de administraties van de Vlaamse overheid de mogelijkheid laat om nu al gebruik te maken van elektronische platformen of eBox voor communicatie met heffingsplichtigen, zou de discrepantie tussen beide regelgevingen rechtsonzekerheid kunnen creëren over de geldigheid van elektronische verzendingen en de aanvang van termijnen.

Een snelle aanpassing van de regelgeving is noodzakelijk om de digitale uitwisseling van documenten juridisch duidelijk te verankeren, een uniforme behandeling van heffingsplichtigen te garanderen en betwistingen over de rechtsgeldigheid van kennisgevingen en termijnen te vermijden. Door de wijzigingen tijdig door te voeren, worden onnodige bezwaar- en beroepsprocedures voorkomen en kan de verdere digitalisering van de heffingsprocessen op een rechtszekere en efficiënte wijze worden gerealiseerd.

Artikel 65

De voorgestelde wijziging is spoedeisend omdat de nieuwe lozingsrubriek 3.8 reeds van toepassing is en de bestaande vrijstellingsregeling voor bemalingswater hierop onvoldoende is afgestemd. Zonder snelle decretale verduidelijking dreigen exploitanten die bij bemalingswerken worden geconfronteerd met historische verontreiniging die zij niet zelf hebben veroorzaakt, alsnog aan de heffing op waterverontreiniging te worden onderworpen. Dit leidt tot rechtsonzekerheid en een ongelijke behandeling ten opzichte van andere bronbemalingen die wel van de vrijstelling genieten. Een snelle inwerkingtreding voorkomt bovendien onbedoelde bijkomende financiële lasten.

Artikel 66

De voorgestelde wijziging is spoedeisend omdat de regelgeving dringend moet worden afgestemd op de gewijzigde organisatie van de aanrekening van het waterverbruik voor kleinverbruikers vanaf heffingsjaar 2026. Door de overdracht van een groot deel van deze heffingsplichtigen met een eigen waterwinning naar de drinkwatermaatschappijen stemt de inhoud van de huidige tekst van artikel 4.2.2.1.1, §2, 3°, niet langer overeen met de feitelijke uitvoering van de heffingsregelgeving. Hierdoor kan onduidelijkheid ontstaan over welke heffingsplichtigen nog een heffing en een heffingsbiljet van de Vlaamse Milieumaatschappij ontvangen.

Een snelle aanpassing van de bepaling is noodzakelijk om verwarring bij heffingsplichtigen te voorkomen en de rechtszekerheid te waarborgen. De voorgestelde wijziging zorgt ervoor dat de regelgeving opnieuw aansluit bij de huidige praktijk en biedt zowel de betrokken heffingsplichtigen als de VMM een duidelijk en correct juridisch kader.

Artikel 71 en 72 en artikel 74

De voorgestelde wijziging is spoedeisend omdat zij een onmiddellijke administratieve vereenvoudiging mogelijk maakt voor een duidelijk afgebakende groep heffingsplichtigen waarvoor de bestaande aangifteverplichting in de praktijk weinig of geen meerwaarde

biedt. In de betrokken dossiers leidt de huidige procedure doorgaans tot een nulheffing, terwijl zowel de heffingsplichtige als de VMM toch de volledige administratieve aangifte- en behandelingsprocedure moeten doorlopen. Dit veroorzaakt onnodige administratieve lasten en kosten.

Een snelle invoering van de vrijstelling is daarom wenselijk om de regelgeving beter af te stemmen op de feitelijke (heffings)situatie en op de vergelijkbare regeling voor de heffingsplichtigen die onder sector 56 vallen. De wijziging verhoogt de duidelijkheid voor de betrokken instellingen, laat een keuze voor de heffingsplichtige, vermindert de administratieve belasting voor alle betrokken partijen en laat toe om de beschikbare middelen efficiënter in te zetten zonder impact op de heffingsinkomsten of de begroting.

Artikel 76

De voorgestelde wijziging is spoedeisend omdat de huidige tekst van artikel 4.2.3.2 van het DIWB nog niet aangepast is aan de sinds 1 juli 2025 aangepaste meetverplichting die opgenomen is in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna "Titel II van het VLAREM"). Vanaf die datum geldt de verplichting om een debietmeter te plaatsen op elke (nieuwe) grondwaterwinning, ook voor deze die voor louter huishoudelijk verbruik dienen, ongeacht het op jaarbasis onttrokken volume. De huidige tekst van artikel 4.2.3.2 verwijst uitsluitend naar de meetverplichting voor ingedeelde inrichtingen en grondwaterwinningen die heffingsplichtig zijn. Hierdoor ontstaat het risico dat heffingsplichtigen de indruk krijgen dat er verschillende of zelfs tegenstrijdige meetverplichtingen bestaan in het milieuregelgeving en de heffingsregelgeving.

Een snelle aanpassing van de regelgeving is noodzakelijk om deze rechtsonzekerheid weg te nemen en ervoor te zorgen dat de bepalingen van het DIWB opnieuw volledig aansluiten bij de geldende regelgeving van Titel II van het VLAREM. Zo wordt een eenduidige toepassing van de meetverplichting verzekerd, worden misverstanden bij grondwatergebruikers vermeden en kan worden voorkomen dat discussies ontstaan over de naleving van de verplichtingen inzake debietmeting. Daarmee draagt de wijziging bij aan een transparante, consistente en rechtszekere uitvoering van zowel de milieuregelgeving als de heffingsregelgeving.

Afdeling 4. Opheffing van het Grindfonds

Algemeen

Situering

In het kader van het project "Vereenvoudiging achterhaalde structuren van de Vlaamse overheid" komt het Grindfonds in aanmerking om te worden afgeschaft.

De huidige toestand

Langs de inkomstenzijde van het Grindfonds zijn er sinds 2018 geen inkomsten meer en langs de uitgavenzijde blijft enkel de financiering van de administratieve en technische ondersteuning van het Projectgrindwinningscomité over (Art. 3 §4 6° van het Grinddecreet). In 2026 bedraagt het resterende saldo van het Grindfonds 379 keuro dat conform het Grinddecreet a rato van 60 keuro/jaar aan het Projectgrindwinningscomité zou worden uitbetaald.

Knelpunten en opportuniteiten

Het structureel voortzetten van de jaarlijkse betalingen vanuit het Grindfonds tot in 2032 biedt geen meerwaarde en veroorzaaktodeloze complexiteit. Het is efficiënter om de resterende betalingen binnen het Grindfonds in één beweging te doen na overname door de uitgavenbegroting en dat het Grindfonds derhalve op 1 januari 2027 wordt opgeheven.

Wijzigingen aan de huidige regeling

Opheffing van het Grindfonds door verwijzingen hiernaar in de hierboven vermelde decreten te schrappen.

Budgettaire impact

Er is in 2027 een beperkte budgettaire weerslag nl. een eenmalige VEK-behoefte van 319 keuro ipv 319 keuro verspreid over de periode 2027-2032.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 79

Het Grindfonds wordt genoemd in het opschrift van het decreet van 14 juli 1993 tot oprichting van het Grindfonds en tot regeling van de grindwinning (hierna "het Grinddecreet" te noemen). Aangezien het Grindfonds wordt opgeheven, is het aangewezen om het opschrift van het decreet hieraan aan te passen.

Artikel 80

In artikel 2 van het Grinddecreet worden enkele definities opgeheven/gewijzigd en wordt een nieuwe definitie toegevoegd:

- De definitie van fonds in punt 1° slaat op het Grindfonds en is dus, gelet op de opheffing van dit fonds, niet meer noodzakelijk;
- De punten 11° (grindheffing), 12° (productiequotum) en 13° (structuurvisie) kunnen worden opgeheven, aangezien deze begrippen niet meer voorkomen in het Grinddecreet.
- In punt 18° wordt de verwijzing naar de lijst van grindgemeenten, vastgesteld conform artikel 5, §4, van het Grinddecreet vervangen door het begrip "grindgemeente". Artikel 5, §4, van het Grinddecreet wordt namelijk opgeheven door artikel 82.
- Gelet op de wijziging in punt 18° wordt het begrip "grindgemeente" gedefinieerd in een nieuw punt 20°. Deze definitie stemt inhoudelijk overeen met wat in het op te heffen artikel 5, §4, was opgenomen.

Artikel 81

In een nieuw artikel 2bis wordt de Vlaamse Regering gedelegeerd om een lijst van grindgemeenten vast te stellen. Deze delegatie was voorheen opgenomen in artikel 5, §4, van het Grinddecreet, dat wordt opgeheven door artikel 82.

Artikel 82

Met deze bepaling wordt het Grindfonds, zoals voorzien in artikel 3 van het Grinddecreet, opgeheven. Het Grindcomité, dat was opgericht binnen het Grindfonds, heeft zijn werkzaamheden beëindigd en wordt dus eveneens opgeheven. De artikelen 4 tot en met 8 van het Grinddecreet kunnen dus ook worden geschrapt, wat impliceert dat het volledige hoofdstuk II van het Grinddecreet opgeheven wordt.

Artikel 83 en 84

Artikel 14bis en artikel 20bis van het Grinddecreet verwijzen naar artikelen die met voorliggend decreet worden opgeheven. Deze verwijzingen worden geschrapt.

Artikel 85

In artikel 20sexies wordt de verwijzing naar de lijst van grindgemeenten, vastgesteld conform artikel 5, §4, van het Grinddecreet opgeheven. Artikel 5, §4, van het Grinddecreet wordt namelijk opgeheven door artikel 82.

Artikel 86

Omdat er geen productiequotum meer wordt toegewezen, wordt de sanctionering bij overschrijding ervan geschrapt uit artikel 24 van het Grinddecreet.

Artikel 87 en 88

De verwijzingen naar het Grinddecreet in het decreet van 4 april 2003 betreffende de oppervlaktedelfstoffen en in het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 worden aangepast aan het gewijzigde opschrift van het Grinddecreet.

Artikel 89

Het Grindfonds wordt vermeld in de definitie van de Vlaamse openbare instellingen die niet behoren tot de Vlaamse administratie in artikel I.3 van het Bestuursdecreet. Daar dit fonds wordt opgeheven, moet de verwijzing hiernaar eveneens worden opgeheven.

Artikel 90

Gelet op de opheffing van het Grindfonds, wordt het saldo dat beschikbaar is als over te dragen saldo bij de afsluiting van de jaarrekening 2026, uiterlijk op 1 juli 2027 gedesaffecteerd ten gunste van de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap.

Daarnaast wordt vastgelegd dat deze middelen aangewend worden voor het doel waarvoor ze bestemd waren, namelijk de financiering van de administratieve en technische ondersteuning van het projectgrindwinningscomité. Het beschikbare saldo zal daartoe in één maal worden overgedragen naar het projectgrindwinningscomité.

Band met de begroting

De voorliggende wijzigingen in het kader van de BO2027 zorgt voor een eenmalige VEK-behoefte van 319 keuro ipv dat dit gespreid wordt over de periode 2027-2032.

Afdeling 5. Prijsaanpassing visverlof

Artikel 91

De prijzen van het visverlof zijn in het verleden slechts zelden gewijzigd. De vorige prijsstijging van het visverlof, die beperkt was in omvang, dateert van 2019: toen werd de prijs van het jeugdvisverlof aangepast van 3,72 naar 5 euro, de prijs van het gewone visverlof werd aangepast van 11,16 naar 13 euro en de prijs van het grote visverlof werd aangepast van 45,86 naar 48 euro. De voorlaatste prijsverhoging van het visverlof dateert echter reeds van 1995.

Met de opbrengst van de verkoop van de visverloven worden diverse projecten gefinancierd ten bate van de openbare visserij en het visstandbeheer. Zo worden projecten gerealiseerd ten behoeve van de hengelaars, onder meer visuitzettingen, ondersteuning van de werking van de provinciale visserijcommissies, de jaarlijkse informatiebrochure 'Vislijn', ondersteuning aan hengelerverenigingen voor stewardwerking en het huren van visrechten. Het Visserijfonds financiert ook wetenschappelijk onderzoek en maatregelen ten behoeve van de kweek, de bescherming en het herstel van zeldzame vissoorten en maatregelen in uitvoering van het Palingbeheerplan. Tevens worden in samenwerking met waterbeheerders waterbouwkundige projecten uitgevoerd zoals bijv. de aanleg van vistrappen, hengelsteigers, paaiplaatsen en hermeandering.

De voorgestelde aanpassing van de prijs van het visverlof is noodzakelijk om tegemoet te komen aan de stijging van de levensduurte en zo voldoende werkmiddelen te

verzekeren voor het Visserijfonds om al deze projecten ten bate van de openbare visserij te kunnen blijven financieren.

De kosten van waterbouwkundige projecten zijn sinds de coronapandemie onder meer door de stijging van de brandstof- en grondstoffenprijzen aanzienlijk toegenomen; zonder verhoging van de prijs van het visverlof zouden in de toekomst minder projecten kunnen uitgevoerd worden.

De laatste jaren is er een positieve trend in de verjonging van het hengelpubliek. De provinciale visserijcommissies wensen daarom de prijs van het jeugdvisverlof niet te verhogen en ongewijzigd op 5 euro te behouden om de laagdrempeligheid voor jongeren voor de hengelsport te blijven garanderen.

De absolute prijsverhoging bedraagt 7 euro en is identiek voor zowel een gewoon als een groot visverlof. Relatief gezien echter, ten opzichte van de basisprijzen van 13 euro voor een gewoon visverlof en 48 euro voor een groot visverlof, is de prijsverhoging dus groter voor een gewoon visverlof dan voor een groot visverlof. De actuele prijs van 13 euro om een heel jaar te mogen vissen in alle openbare wateren in Vlaanderen met een gewoon visverlof is momenteel zeer laag, vandaar dat de keuze is gemaakt om deze prijs relatief gezien meer te verhogen dan de prijs van een groot visverlof.

Band met de begroting

In 2025 werden 63.050 visverloven verkocht (waarvan 4.002 jeugdvisverloven, 32.085 gewone visverloven en 26.963 grote visverloven). In de periode van 2022-2025 is de verkoop van de visverloven toegenomen met 14%. Vermits er in het verleden maar zelden prijsverhogingen zijn geweest, is het moeilijk te voorspellen of de prijsverhoging een negatief effect zal hebben op de verkoop in 2027. In de veronderstelling dat er een toch een negatief effect optreedt en door de prijsverhoging de stijgende trend van de verkoop van de visverloven van de laatste 4 jaar zal stoppen in 2027 (dus een status quo in 2027 in vergelijking met 2025: zelfde aantallen gewoon en groot visverlof), dan zullen de ontvangsten van het Visserijfonds in 2027 toenemen met 413.336 euro (= 32.085×7 euro + 26.963×7 euro). Deze extra ontvangsten van het Visserijfonds zullen dan aangewend worden voor extra uitgaven ten bate van de openbare visserij.

Afdeling 6. Decreet Integraal Waterbeleid (decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018) wat de verhoging van het heffingstarief voor oppervlaktewaterlozers betreft

Artikel 92

Situering

Artikel 9 van de Kaderrichtlijn Water (Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid) bepaalt dat de lidstaten rekening houden met het beginsel van terugwinning van de kosten van waterdiensten, inclusief milieukosten en kosten van de hulpbronnen, en bij het uitvaardigen van een regeling voor deze kostenterugwinning ook rekening houden met het "de vervuiler betaalt"-beginsel. Het waterprijsbeleid moet adequate prikkels bevatten voor de gebruikers om de watervoorraden efficiënt te benutten en de verschillende categorieën heffingsplichtigen moeten een redelijke bijdrage leveren aan de terugwinning van de kosten van waterdiensten.

De heffing op de waterverontreiniging vormt een economisch instrument van het Vlaamse waterbeleid waarmee aan de veroorzaakte waterverontreiniging een financiële kost wordt

verbonden, dit in lijn met artikel 9 van de Kaderrichtlijn Water. Het bedrag van de heffing wordt berekend door de vuilvracht, uitgedrukt in vervuilingseenheden, te vermenigvuldigen met het toepasselijke eenheidstarief. Daardoor bestaat een rechtstreeks verband tussen de omvang van de belastbare vuilvracht en het bedrag dat de heffingsplichtige verschuldigd is. Het eenheidstarief valt uiteen in 2 luiken: het verlaagde eenheidstarief voor heffingsplichtigen die vergund zijn voor lozing op oppervlaktewater of normen vergund gekregen hebben voor lozing op oppervlaktewater, en het hogere eenheidstarief voor alle andere heffingsplichtigen. Het bestaande eenheidstarief voor de betrokken heffingsplichtigen wordt jaarlijks geïndexeerd.

De huidige toestand (probleemstelling)

Het onderscheid tussen enerzijds het "hogere" eenheidstarief en anderzijds het verlaagde eenheidstarief, werd ingevoerd bij decreet van 23 december 2005 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006. Andere tarieven werden reeds aangepast. Dit specifieke tarief voor oppervlaktewaterlozers bleef telkens ongewijzigd. De tarieven worden wel jaarlijks geïndexeerd, maar die indexering corrigeert het tarief evenwel uitsluitend in functie van de ontwikkeling van het indexcijfer van de consumptieprijzen. De huidige tarifiering weerspiegelt onvoldoende de evolutie van de maatschappelijke kosten die gepaard gaan met de bescherming van de waterkwaliteit, de monitoring van waterlopen en de uitvoering van de doelstellingen van het integraal waterbeleid. De Vlaamse overheid investeert aanzienlijke middelen in het realiseren en behouden van een goede toestand van oppervlaktewaterlichamen, zoals vereist door de Europese en Vlaamse regelgeving.

Wijzigingen aan de huidige regeling

Met deze bepaling wordt het (basis)eenheidstarief van de heffing op de waterverontreiniging voor de "oppervlaktewaterlozers" verhoogd naar 39,77 euro. De voorgestelde aanpassing versterkt de toepassing van het beginsel "de vervuiler betaalt", dat een fundamenteel uitgangspunt vormt van het Vlaamse milieubeleid. Een grotere bijdrage van lozers waarvan de resterende vuilvracht rechtstreeks in het oppervlaktewater en dus het milieu terechtkomt, zorgt ervoor dat de financiering van het waterbeleid nauwer aansluit bij de milieudruk die door deze activiteiten wordt veroorzaakt.

Daarnaast draagt de maatregel bij tot een evenwichtiger verdeling van de lasten tussen verschillende categorieën van heffingsplichtigen. Oppervlaktewaterlozers maken gebruik van het ontvangende watermilieu als finale receptor van hun effluent en veroorzaken hierdoor een blijvende impact op de kwaliteit van de Vlaamse waterlopen. Het is bijgevolg verantwoord dat deze categorie een proportionele bijdrage levert aan de maatschappelijke kosten die verbonden zijn aan het beheer en de bescherming van deze waterlichamen.

De tariefaanpassing versterkt tevens de economische prikkel om de vuilvracht van het geloosde afvalwater verder te beperken. Hierdoor worden investeringen in waterbesparing, procesoptimalisatie, hergebruik van water en aanvullende zuiveringstechnieken aangemoedigd.

Budgettaire impact

De heffingsinkomsten komen integraal toe aan het MINA-fonds. Voor begrotingsjaar 2027 heeft de verhoging van het heffingstarief voor oppervlaktewaterlozers, een geschatte verhoging van de inkomsten van het MINA-fonds tot gevolg van ongeveer 18 miljoen euro.

Hoofdstuk 6. Onderwijs en Vorming

Afdeling 1. Toekenning jaarlijkse aanvullende vte/leraarsuren/punten/werkingsmiddelen ten behoeve van de asielproblematiek

Algemeen

In begrotingsjaar 2027 worden opnieuw middelen toegekend aan de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie in het kader van de asielproblematiek. De verdeling van deze middelen houdt rekening met de inzet en de efficiëntie van die ingezette middelen.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 93

Bij het programmadecreet van 10 juli 2026 bij de aanpassing van de begroting 2026 werd het volume van deze asielmiddelen verminderd. Voor het begrotingsjaar 2027 worden dezelfde asielmiddelen uit begrotingsjaar 2026 toegekend.

Band met de begroting

De toevoeging laat toe dat de voorziene middelen opnieuw kunnen worden toegekend aan de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie.

Afdeling 2. Decretale verankering van de subsidie die diverse organisaties ontvangen voor het uitvoeren van opdrachten en initiatieven ter ondersteuning van de onderwijs- of leerloopbaanbegeleiding van lerenden en ter versterking van STEM in onderwijs en vorming.

Algemeen

Overeenkomstig het VCO-decreet is het niet aangewezen dat subsidies uitsluitend een rechtsgrond hebben in het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. De voorliggende bepalingen creëren daarom een decretale rechtsgrond voor subsidies aan organisaties die opdrachten en initiatieven uitvoeren ter ondersteuning van de onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding van lerenden of ter versterking van STEM in onderwijs en vorming. Deze initiatieven hebben hun meerwaarde aangetoond en overstijgen het karakter van tijdelijke projectwerking. De bepalingen bieden een duurzaam en voldoende algemeen kader voor de ondersteuning van bestaande initiatieven en, indien beleidsmatig aangewezen, van toekomstige initiatieven met een vergelijkbare doelstelling. De concrete draagwijdte van beide rechtsgronden wordt toegelicht in de artikelsgewijze bespreking.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 94

Dit artikel heft artikel IV.1 van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 op. Dit artikel bevat immers uitsluitend een beschrijvend overzicht van de onderwerpen die in deel IV worden behandeld.

Artikel 95 en 96

De bepaling machtigt de Vlaamse Regering om, binnen de beschikbare begrotingskredieten, subsidies toe te kennen aan organisaties voor opdrachten en initiatieven die de onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding van leerlingen, studenten en

cursisten ondersteunen. De rechtsgrond kan onder meer worden aangewend voor bestaande initiatieven zoals de Talentcenters en Columbus. Met de Vlaanderenbrede uitrol van de Talentcenters wil de Vlaamse Regering de studiekeuzebegeleiding versterken. Het exploratie-instrument Columbus ondersteunt jongeren bij de overgang van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs of de arbeidsmarkt. Deze initiatieven hebben hun meerwaarde aangetoond en overstijgen het karakter van tijdelijke projectwerking. Zij dragen bij tot de ondersteuning van lerenden bij het maken van weloverwogen onderwijs- en leerloopbaankeuzes en bieden een antwoord op blijvende beleidsuitdagingen binnen het onderwijs. Gelet op het structurele en duurzame karakter van deze uitdagingen is een duurzame ondersteuning van het onderwijsveld aangewezen. De voorliggende decretale rechtsgrond maakt het mogelijk deze initiatieven op een structurele wijze te subsidiëren en, waar aangewezen, ook andere, toekomstige initiatieven met een vergelijkbare doelstelling te ondersteunen.

Artikel 97 en 98

De bepaling creëert, binnen de beschikbare begrotingskredieten, een decretale rechtsgrond voor subsidies aan organisaties voor opdrachten en initiatieven ter versterking van STEM in onderwijs en vorming. De rechtsgrond sluit aan bij de beleidsdoelstellingen van de STEM-agenda 2030 en het Vlaamse STEM-beleid. Ze kan onder meer worden aangewend voor de ondersteuning van bestaande initiatieven zoals iSTEM en STEM voor de Basis, die scholen en onderwijsprofessionals ondersteunen bij de implementatie van kwaliteitsvol geïntegreerd STEM-onderwijs. Deze initiatieven hebben hun meerwaarde aangetoond en overstijgen het karakter van tijdelijke projectwerking. Zij dragen bij tot de professionalisering van onderwijsprofessionals en de verdere uitbouw van kwaliteitsvol STEM-onderwijs in Vlaanderen. Gelet op de blijvende nood aan een sterke STEM-basis, kwaliteitsvolle STEM-didactiek, voldoende instroom in STEM-opleidingen, doorstroom naar STEM-specialisaties en uitstroom naar STEM-beroepen, is een duurzame ondersteuning aangewezen. Daarnaast laat de rechtsgrond toe om ook toekomstige initiatieven ter versterking van STEM in onderwijs en vorming te ondersteunen. De voorliggende decretale verankering creëert daarmee de nodige rechtszekerheid voor een duurzame ondersteuning van dergelijke initiatieven.

JoKER

Context

De voorgestelde bepalingen creëren een decretale rechtsgrond voor subsidies aan organisaties die opdrachten en initiatieven uitvoeren ter ondersteuning van de onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding van leerlingen, studenten en cursisten en voor initiatieven ter versterking van STEM in onderwijs en vorming. De bepalingen regelen uitsluitend de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om, binnen de beschikbare begrotingskredieten, dergelijke initiatieven structureel te ondersteunen. Zij leggen geen rechtstreekse rechten, plichten of beperkingen op aan kinderen en jongeren.

Kinderen en jongeren vormen wel een belangrijke indirecte doelgroep, aangezien de ondersteunde initiatieven erop gericht zijn hun onderwijs- en leerloopbaankeuzes te ondersteunen en de kwaliteit en aantrekkelijkheid van STEM-onderwijs te versterken.

Impactanalyse

Effecten bij invoering

De maatregel draagt bij aan een duurzame ondersteuning van initiatieven die kinderen en jongeren begeleiden bij hun onderwijs- en leerloopbaankeuze en die de kwaliteit van STEM-onderwijs versterken. Een versterkte onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding kan kinderen en jongeren ondersteunen bij het maken van geïnformeerde keuzes over hun onderwijs- en leerloopbaan. De ondersteuning van STEM-initiatieven kan bijdragen aan krachtige leeromgevingen en aan de ontwikkeling van STEM-competenties.

De decretale bepalingen hebben geen negatieve rechtstreekse effecten op kinderen en jongeren, aangezien zij geen nieuwe verplichtingen, sancties of beperkingen invoeren. De bepalingen creëren uitsluitend een rechtsgrond voor subsidiëring.

Effecten bij niet-invoering

Bij niet-invoering ontbreekt een duurzame decretale rechtsgrond voor de ondersteuning van initiatieven inzake onderwijs- en leerloopbaanbegeleiding en STEM. Dit kan de continuïteit en verdere ontwikkeling van dergelijke initiatieven bemoeilijken. Daardoor zouden de positieve effecten die deze initiatieven beogen voor kinderen en jongeren minder sterk kunnen worden gerealiseerd.

Band met de begroting

Aan het ontwerp van artikelen die worden toegevoegd, is geen meerkost verbonden. Er wordt vanaf begrotingsjaar 2027 een algemeen kader gecreëerd voor de structurele ondersteuning van wat tot nu ad hoc werd gesubsidieerd, zodat de betreffende subsidies verder kunnen uitbetaald worden.

Afdeling 3. Rechtsgrond toekenning subsidies aan het tewerkstellingsfonds-VOV

Algemeen

Na overleg met de inspecteur van Financiën en ten gevolge zijn advies 2025003847bis van 21 oktober 2025, moeten de subsidies voor MVDP+ uit de cao's, VIII, IX, X en XIbis die momenteel nominatim opgesomd staan in het uitgavendecreet worden opgenomen in de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, conform de werkwijze in 2022 voor de subsidies naar aanleiding van cao XII.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 99

Volgende cao-subsidies worden toegevoegd aan de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016:

- Uitvoering van punt 4.7.2.2. van cao VIII van 5 oktober 2006: er wordt een subsidie verleend aan de vzw Katholiek Onderwijs Vlaanderen met het oog op het verbeteren van de arbeidsomstandigheden van het contractueel MVD – en onderhoudspersoneel en meer bepaald het toekennen van VAP-dagen;
- Uitvoering van punt 10.4 van cao IX van 10 december 2010: er wordt een subsidie verleend aan de vzw Katholiek Onderwijs Vlaanderen met het oog op het verbeteren van de arbeidsomstandigheden van het contractueel MVD – en onderhoudspersoneel en meer bepaald het toekennen van VAP-dagen;
- Uitvoering van cao X van 13 december 2013:
 - o punt 6.2.: optrekken van de eindejaarstoelage voor het contractueel onderhoudspersoneel en de contractuele busbegeleiders van het gesubsidieerd vrij onderwijs;
 - o punt 6.3.: voorzien van een vormingsbudget voor vorming van het contractueel onderhoudspersoneel en de contractuele busbegeleiders;
- Uitvoering van punt 1 van cao XIbis van 13 juli 2018: er wordt een subsidie verleend aan de vzw Katholiek Onderwijs Vlaanderen met het oog op de uitbreiding van de VAP-dagen.

De subsidies uit cao's VIII, IX en XIbis die toegekend worden voor de VAP-dagen worden samengeteld en opgenomen in het nieuwe punt 13° van artikel IV.55, §3.

De subsidie voor de eindejaarstoelage uit cao X wordt opgeteld bij de subsidie voor de eindejaarstoelage uit cao XII in punt 5° van artikel IV.55, §3, dat in die zin gewijzigd wordt.

De subsidie uit cao X voor het voorzien van vormingsbudget voor vorming van het onderhoudspersoneel en de busbegeleiders wordt opgenomen in het nieuwe punt 12° van artikel IV.55, §3.

Alle bedragen opgenomen in §3 worden aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex.

Band met de begroting

De subsidies voor MVDP+ uit de cao's, VIII, IX, X en Xibis staan momenteel nominatief opgesomd in het uitgavendecreet. Deze decreetsbepaling is nodig om de desbetreffende subsidies vanaf 1 januari 2027 verder te kunnen uitbetalen.

Afdeling 4. Wijziging middelen engagementsverklaring lerarenopleiding hogescholen en universiteiten

Artikel 100

Via artikel III.25/4 wordt een bedrag van 15.000.000 euro toegevoegd aan de werkingsuitkering van de hogescholen en universiteiten ter versterking van de lerarenopleiding.

In het begrotingsjaar 2027 wordt het bedrag dat via artikel III.25/4 aan de hogescholen wordt toegekend, met 372.000 euro verminderd. De vermindering wordt evenredig verdeeld over de hogescholen door in begrotingsjaar 2027 de sokkel van elke desbetreffende hogeschool te verminderen met een bedrag van 24.800 euro. Het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen zal die middelen aanwenden voor de toetsontwikkeling van de nieuwe Vlaamse lerarentoetsen en voor het bouwen van een faciliterend IT-platform voor die lerarentoetsen. De Vlaamse lerarentoetsen worden vanaf het academiejaar 2027-2028 georganiseerd voor studenten die ingeschreven zijn in een educatieve bacheloropleiding. Deze toetsen worden centraal door de overheid georganiseerd en vervangen de huidige starttoetsen voor de educatieve bacheloropleidingen.

JoKER

Context

De wijziging van het artikel past een vermindering toe op het bedrag dat de hogescholen ontvangen in kader van de versterking van de lerarenopleiding. De middelen worden ingezet voor de toetsontwikkeling van de Vlaamse lerarentoets en het bijhorend IT-platform. Deze aanpassing houdt geen rechtstreekse verplichtingen of beperkingen in voor jongeren. De middelen die in mindering worden gebracht worden via de invoering van de Vlaamse Lerarentoetsen ingezet ter versterking van de lerarenopleidingen, wat ook in het belang van de student is.

De primaire doelgroep zijn instellingen hoger onderwijs, aangezien zij begunstigen zijn van de financieringsenveloppe hoger onderwijs, met het oog op het organiseren van onderwijs voor studenten.

Impactanalyse

Effecten bij invoering

De voorliggende maatregel is noodzakelijk voor de uitvoering van het beleid. De nieuwe Vlaamse lerarentoets vereist een financiële bijdrage voor de toetsontwikkeling, het IT-platform en procesbeheer.

De decretale bepaling heeft geen negatieve rechtstreekse effecten op jongeren, aangezien zij geen nieuwe rechten of verplichtingen creëert.

Effecten bij niet-invoering

Zonder deze correctie kan de Vlaamse lerarentoets in 2028 niet georganiseerd worden. Dit heeft een impact op de kwaliteit van de lerarenopleidingen in Vlaanderen.

Band met de begroting

De Vlaamse lerarentoetsen zullen vanaf academiejaar 2027-2028 worden georganiseerd. Om dit mogelijk te maken, moet er voordien werk gemaakt worden van de toetsontwikkeling van de nieuwe Vlaamse lerarentoetsen en van de bouw van een faciliterend IT-platform. De middelen die met deze decreetswijziging worden vrijgemaakt, zullen hiervoor dienen.

Afdeling 5. Budgetverhoging materiaalintensieve studierichtingen en aanpassing voor zevende leerjaren

Algemeen

Het budget voor materiaalintensieve studierichtingen wordt verhoogd naar 15.000.000 euro vanaf 2027. Scholen krijgen op deze manier meer ruimte om materiaalintensieve opleidingen met hedendaagse materialen, technologieën en machines te organiseren. Zo draagt de maatregel bij aan betaalbaar onderwijs en aan een sterkere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Door de volledige uitrol van de modernisering is een aanpassing van het artikel over extra werkingsbudget in het secundair onderwijs voor materiaalintensief studieaanbod vereist om te vermijden dat de zevende jaren gericht op instroom arbeidsmarkt niet langer in aanmerking zouden komen voor deze middelen.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 101

In dit artikel wordt het budget voor materiaalintensieve studierichtingen verhoogd naar 15.000.000 euro vanaf 2027. Daarmee blijft de Vlaamse overheid bewust investeren in sterk en toekomstgericht onderwijs. Voor kwalitatieve praktijklessen hebben scholen nood aan voldoende middelen om leerlingen te laten werken met hedendaagse materialen, technologieën en machines die aansluiten bij de realiteit op de werkvloer. Het extra werkingsbudget geeft scholen daarvoor de nodige ademruimte en ondersteunt hen om hun opleidingen kwaliteitsvol, veilig en eigentijds te blijven organiseren. De maatregel past bovendien binnen de bredere ambitie om kosten beheersbaar te houden. Het is immers belangrijk om scholen de ruimte te geven om materiaalintensieve opleidingen op een kwaliteitsvolle manier aan te bieden, en niet alleen om de kostprijs op de schoolfactuur voor ouders te drukken. Door scholen bijkomend te ondersteunen, wordt de kwaliteit van het onderwijs versterkt en verbetert tegelijk de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De gemoderniseerde zevende leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt zijn niet aan finaliteiten en onderwijsvormen gekoppeld maar wel aan studiedomeinen (cf. matrix). In de huidige versie van het artikel over de toekenning van extra werkingsbudget voor materiaalintensief studieaanbod, gebaseerd op finaliteiten en studiedomeinen, worden ze bijgevolg niet meegenomen. Dit gebeurt alsnog in deze wijziging en dat volgens de wegingsprincipes die worden gehanteerd voor de onderliggende leerjaren en met onderscheid tussen de zevende leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt na OK4 die

aansluiten op de dubbele finaliteit respectievelijk de zevende leerjaren na OK 3 die aansluiten op de arbeidsmarktfinaliteit.

JoKER

De maatregel heeft een positieve impact op leerlingen in materiaalintensieve studierichtingen, waaronder de zevende leerjaren gericht op instroom arbeidsmarkt. Door de verhoging van het extra werkingsbudget kunnen scholen praktijklessen kwaliteitsvol en met hedendaags materiaal blijven organiseren. Dat ondersteunt de kwaliteit van het onderwijs en versterkt tegelijk de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De maatregel wijzigt niets aan de rechten of plichten van leerlingen en houdt geen bijkomende verplichtingen of negatieve effecten voor kinderen en jongeren in.

Band met de begroting

Er is een budgetverhoging vanaf 2027 voor materiaalintensieve studierichtingen in het secundair onderwijs.

Afdeling 6. Schrappen van het subsidiebedrag voor rijdende kleuterschool Vlaanderen

Algemeen

De huidige regelgeving vermeldt het maximale subsidiebedrag dat wordt toegekend voor de organisatie van de rijdende kleuterschool Vlaanderen, nl. 28 keuro. Door het concrete bedrag weg te schrijven uit het artikel, kan voortaan, en dit vanaf 2027, een subsidie toegekend worden die rekening houdt met de actuele kosten verbonden aan de organisatie van de rijdende kleuterschool, op basis van o.m. de nodige materialen, de evoluerende brandstof- en onderhoudskosten van de woonwagen. Gezien het beperkte bedrag van de subsidie, lijkt een decretale verankering een te zware procedure.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 102

In dit artikel wordt het subsidiebedrag voor de rijdende kleuterschool Vlaanderen geschrapt. Daarmee is er meer de mogelijkheid om voortaan bij de toekenning rekening te houden met de fluctuerende werkingskosten voor de kleuterschool van de vzw.

JoKER

De maatregel heeft een positieve impact op kleuters die schoollopen in de rijdende kleuterschool Vlaanderen. Door de subsidie niet in de regelgeving te plafonneren, kan rekening gehouden worden met de reële kosten die de vzw heeft om de kleuterschool met hedendaags materiaal te organiseren en de evoluerende kosten te dekken voor de verplaatsing en het onderhoud van de woonwagen. De maatregel wijzigt niets aan de rechten en plichten van de leerlingen.

Band met de begroting

Een eventuele meerkost wordt opgevangen binnen de beschikbare begrotingskredieten.

Hoofdstuk 7. Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Afdeling 1. Wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij

Artikel 103

De naam van het begrotingsfonds "Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet" wordt gewijzigd naar "Fonds controle, toezicht en handhaving landbouw en visserij". Deze naam dekt meer de lading gelet op de mogelijke inkomsten en uitgaven. Deze kunnen immers niet enkel betrekking hebben op toezicht en handhaving maar ook op controleactiviteiten die niet onder het begrip toezicht vallen. Ook andere landbouwregelgeving naast het landbouwdecreet bevat controle-, toezichts- en handhavingsbepalingen.

De retributies die betrekking hebben op de taken van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij inzake controle, toezicht en handhaving en die ingevoerd worden na 1 januari 2027 en de ontvangen rechtsplegingsvergoedingen in gerechtelijke dossiers inzake controle, toezicht en handhaving worden geïnd via dit Fonds.

De voormelde retributies en ontvangen rechtsplegingsvergoedingen betreffen middelen die zullen worden ingezet om het beleid en de werking van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij rond controle, toezicht en handhaving hierrond te kunnen uitvoeren.

De retributies die verband houden met het beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen blijven verder geïnd worden via het Fonds voor Landbouw en Visserij.

Wat betreft de rechtsplegingsvergoedingen gaat het om deze die aan het Vlaams Gewest, FIVA of aan het VLIF zijn toegekend in de gerechtelijke procedures met betrekking tot landbouw- en visserijmateries waarin het Vlaams Gewest, FIVA of het VLIF zijn opgetreden als partij.

Er was reeds opgenomen dat de middelen van het Fonds kunnen aangewend worden voor specifieke werkingskosten in uitvoering van hoofdstuk 3. Controle- en sanctiebepalingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid. Dit wordt uitgebreid. Ook andere landbouwregelgeving naast het landbouwdecreet bevat immers controle-, toezichts- en handhavingsbepalingen waaraan werkingskosten verbonden zijn.

Afdeling 2. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018

Artikel 104

De naam van het begrotingsfonds "Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet" wordt gewijzigd naar "Fonds controle, toezicht en handhaving landbouw en visserij". Deze naam dekt meer de lading gelet op de mogelijke inkomsten en uitgaven. Deze kunnen immers niet enkel betrekking hebben op toezicht en handhaving maar ook op controleactiviteiten die niet onder het begrip toezicht vallen. Ook andere landbouwregelgeving naast het landbouwdecreet bevat controle-, toezichts- en handhavingsbepalingen.

De retributies die betrekking hebben op de taken van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij inzake controle, toezicht en handhaving en die ingevoerd worden na 1 januari 2027 en de ontvangen rechtsplegingsvergoedingen in gerechtelijke dossiers inzake controle, toezicht en handhaving worden geïnd via dit Fonds.

De voormelde retributies en ontvangen rechtsplegingsvergoedingen betreffen middelen die zullen worden ingezet om het beleid en de werking van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij rond controle, toezicht en handhaving hierrond te kunnen uitvoeren.

De retributies die verband houden met het beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen blijven verder geïnd worden via het Fonds voor Landbouw en Visserij.

Wat betreft de rechtsplegingsvergoedingen gaat het om deze die aan het Vlaams Gewest, FIVA of aan het VLIF zijn toegekend in de gerechtelijke procedures met betrekking tot landbouw- en visserijmateries waarin het Vlaams Gewest, FIVA of het VLIF zijn opgetreden als partij.

Er was reeds opgenomen dat de middelen van het Fonds kunnen aangewend worden voor specifieke werkingskosten in uitvoering van hoofdstuk 3. Controle- en sanctiebepalingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid. Dit wordt uitgebreid. Ook andere landbouwregelgeving naast het landbouwdecreet bevat immers controle-, toezichts- en handhavingsbepalingen waaraan werkingskosten verbonden zijn.

Afdeling 3. Opheffing van de vermindering van de sociale zekerheidsbijdragen voor de onthaalouders

Algemeen

In het Vlaams regeerakkoord 2024-2029 werd de volgende ambitie opgenomen: "We evalueren de diverse arbeidsmarktmaatregelen en structuren en houden daarbij rekening met de noden van de arbeidsmarkt. Waar nodig worden ze hervormd of stopgezet, zoals een aantal projectsubsidies en premies. Tegelijk ambieert het regeerakkoord een performante overheid te zijn die zich focust op haar kerntaken. Ze engageert zich om het afbouwen of stopzetten van bepaalde activiteiten na te gaan."

Deze Vlaamse Regering heeft de beleidsambitie om het werknemersstatuut voor onthaalouders verder uit te bouwen. Door de doelgroepvermindering voor werkgevers die onthaalouders tewerkstellen via het sui-generis statuut op te heffen, versnellen we de overstap naar het nieuwe statuut.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 105

Dit artikel regelt de opheffing van de doelgroepvermindering voor werkgevers die als erkende dienst voor opvanggezinnen personen tewerkstellen die instaan voor dagopvang van kinderen via het sui-generisstatuut.

Band met de begroting

Bij BO 2027 werd een bedrag van 8.388 keuro geraamd voor deze sectorale korting. Als deze korting met ingang van 1 april 2027 volledig uitdooft, bedraagt het geraamd budget voor 2027 2.097 keuro. Dit betekent een besparing van 6.213 euro.

Vanaf 2028 wordt het volledige budget van 8.388 keuro bespaard.

Afdeling 4. Stopzetting doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring

Algemeen

De doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring wordt op 1 april 2027 stopgezet. Er zijn geen overgangsbepalingen.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 106 en 107

De doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring wordt op 1 april 2027 stopgezet. Tot die datum kunnen werkgevers beroep doen op de doelgroepvermindering voor personen die de afgelopen twee jaar onvoldoende hebben gewerkt. Vanaf 1 april 2027 zal de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) als federale operator van de maatregel de toekenning van de maatregel stopzetten. Er zijn geen overgangsbepalingen.

De bepalingen in de Programmawet van 24 december 2002 en het Koninklijk Besluit van 16 mei 2003 die de basis vormen voor het toekennen van de doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring worden opgeheven op 1 april 2027.

Band met de begroting

Bij het begrotingsvoorstel BO 2027 voor de RSZ doelgroepverminderingen werd 22.502 keuro voorzien voor de doelgroepvermindering voor personen zonder recente, duurzame werkervaring op begrotingsartikel TB0-1TDE2QA-WT. Voor de stopzetting op 1 april 2027 ramen we de behoefte van 7.089 keuro voor doelgroepverminderingen toegekend voor tewerkstelling in Q1 2027. De besparing voor 2027 bedraagt dan 15.413 keuro.

Vanaf 2028 wordt het volledige bedrag van 22.502 keuro bespaard.

Motivatatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst

De RSZ werd in de bijzondere wet van de zesde staatshervorming aangeduid als de federale operator voor het toekennen van de doelgroepverminderingen. Deze overheidsdienst zal zijn applicaties moeten aanpassen om deze bepalingen uit te voeren en hanteert hiervoor een doorlooptermijn van 6 maanden. RSZ communiceert ook naar de sociale secretariaten en werkgevers die hun software moeten aanpassen aan de nieuwe regeling en hier ook de nodige aanpassingen moeten doen. Deze doorlooptermijn rechtvaardigt de inwerkingtreding in de toekomst.

Afdeling 5. Opheffing van het stelsel van de opleidingscheques voor werknemers

Algemeen

Artikel 110 tot en met 112 regelen de opheffing van het stelsel van de opleidingscheques voor werknemers.

In de conceptnota 'Vlaanderen Leert! Krachtlijnen voor een arbeidsmarktgericht opleidingsoffensief' kondigde de Vlaamse Regering aan dat de opleidingscheques en het opleidingskrediet zullen worden geheroriënteerd naar een Vlaamse omscholingsmaatregel.

Met dit programmadecreet bij begrotingsopmaak 2027 wordt het Vlaams opleidingsverlof uitgefaseerd. Voor de opleidingscheques en het opleidingskrediet wordt gebruik gemaakt van de opleidingsdatabank van het Vlaams opleidingsverlof. Ook juridisch zijn de drie maatregelen met elkaar verbonden: de regelgeving van de opleidingscheques en het Vlaams opleidingskrediet verwijst naar de regelgeving van het Vlaams opleidingsverlof voor de in aanmerking komende opleidingen en de erkennings- en beroepsprocedure.

Omdat de opleidingscheques en het Vlaams opleidingskrediet op termijn al zouden worden stopgezet, is het niet aangewezen om de opleidingsdatabank te blijven actualiseren voor twee maatregelen met een beperkt bereik. Daarom worden ook deze maatregelen mee uitgefaseerd.

Joker

De doelgroep van de opleidingscheques zijn werknemers. De opleidingscheques worden het meest gebruikt door werknemers tussen 35 en 44 jaar. In schooljaar 2025-2026 maakten 8837 werknemers gebruik van de opleidingscheques. 649 werknemers waren jonger dan 25 jaar (7%) en 2682 werknemers waren tussen de 25 en 34 jaar (30%).

Kinderen maken geen gebruik van deze maatregel en ook jongeren die al aan het werk zijn maken er slechts beperkt gebruik van. De afschaffing van de opleidingscheques heeft dus een beperkt negatief effect op jonge werknemers.

De effecten op kinderen en jongeren zullen niet gemonitord worden

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 108

Het stelsel van de opleidingscheques voor werknemers wordt geregeld in hoofdstuk 2 van het decreet van 29 maart 2019 betreffende de opleidingscheques voor werknemers, de invoering van een registratieverplichting voor sportmakelaars en tot wijziging van diverse andere bepalingen inzake het beleidsdomein Werk en Sociale. Om de maatregel stop te zetten worden de artikelen van dat hoofdstuk opgeheven.

Artikel 109

Gelet op de opheffing van de rechtsgrond wordt het uitvoeringsbesluit voor de opleidingscheques voor werknemers, meer specifiek het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de opleidingscheques voor werknemers, opgeheven.

Artikel 110

Dit artikel bevat een overgangsregeling.

Er is geen recht meer op opleidingscheques voor werknemers voor opleidingen die aanvangen na 30 juni 2027.

Werknemers die vóór die datum met een opleiding zijn gestart, behouden hun bestaande rechten overeenkomstig de regelgeving die van toepassing was op de datum van aanvang van de opleiding. Voor deze opleidingen kunnen tot uiterlijk 30 september 2027 opleidingscheques aangevraagd worden. Het departement betaalt aan de opleidingsverstrekker de geregistreerde opleidingscheques voor deze opleidingen.

Er is een precisering van het aanvangsmoment: de eerste opleidingsdag geldt als aanvangsdatum van de opleiding.

Band met de begroting

De middelen voor de opleidingscheques worden ingeschreven op begrotingsartikel TB0-1TIE2VB-WT. Bij BO 2027 werd een budget van 1.973 keuro voorzien (stand van zaken na technische bilaterale BO 2027).

In begrotingsjaar 2027 zal door de afschaffing van de opleidingscheques een krediet van 1.534.803 euro vrijkomen. Dat budget is onderdeel van de afspraken 2027 met het oog op het realiseren van de besparingen.

Motivatatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst

De stopzetting van het stelsel van de opleidingscheques voor werknemers gebeurt op 1 juli 2027. Deze maatregel is schooljaar gebonden. We nemen de opheffing op in het programmadecreet omdat deze beslissing een effect heeft op de begroting van 2027. Op

deze manier worden werknemers ook op tijd op de hoogte gebracht van het verdwijnen van de opleidingscheques.

Afdeling 6. Aanpassing GDPR-bepalingen dienstencheques

Algemeen

Naar aanleiding van de beslissing van de Vlaamse Regering om de gebruikersprijs van de dienstencheques te verhogen en het jaarlijks gezinsplafond te verlagen, is een aanpassing van de decretale regeling inzake de verwerking van persoonsgegevens binnen het dienstenchequestelsel noodzakelijk.

De Vlaamse Regering heeft beslist om de prijs van een dienstencheque te verhogen van 10 euro naar 12 euro voor de eerste 175 aangekochte dienstencheques per gebruiker/gezin per kalenderjaar. Vanaf de 176ste aangekochte dienstencheque bedraagt de prijs 13 euro per dienstencheque. Daarnaast wordt het jaarlijks gezinsplafond verlaagd naar maximaal 300 aangekochte dienstencheques.

Om deze nieuwe regeling correct te kunnen toepassen en controleren, creëert voorliggend ontwerp van decreet een uitdrukkelijke rechtsgrond voor de verwerking van de noodzakelijke persoonsgegevens. Meer bepaald voorziet het ontwerp in een wettelijke basis voor de verwerking van gegevens met betrekking tot de gezinssamenstelling van de gebruiker, zodat de bevoegde overheid het gezinsplafond van 300 dienstencheques per kalenderjaar kan monitoren en handhaven.

In dat kader zal de bevoegde overheid via een geautomatiseerde raadpleging van authentieke gegevensbronnen, met tussenkomst van het MAGDA-platform, de gezinssamenstelling kunnen verifiëren. Deze verwerking is noodzakelijk om na te gaan op hoeveel dienstencheques een gezin op jaarbasis aanspraak maakt, om te voorkomen dat het jaarlijks gezinsplafond van 300 aangekochte dienstencheques wordt overschreden en om de correcte prijszetting toe te passen. Op die manier kan eveneens worden gecontroleerd dat vanaf de 176ste aangekochte dienstencheque binnen het gezin de prijs van 13 euro per dienstencheque wordt aangerekend.

Verantwoording per artikelnummer

Artikel 111

In dit artikel wordt de gezinssamenstelling toegevoegd aan de lijst persoonsgegevens van de gebruiker van dienstencheques die in het kader van de dienstenchequeregelgeving worden verwerkt.

Artikel 112

In dit artikel wordt de gezinssamenstelling toegevoegd aan de lijst persoonsgegevens van de gebruiker van dienstencheques die in het kader van de dienstenchequeregelgeving door de verwerkingsverantwoordelijke worden uitgewisseld met het uitgiftebedrijf van dienstencheques en met het Rijksregister.

Band met de begroting

De middelen voor de dienstencheques worden voorzien op begrotingsartikel TB0-1TDE2RA-WT.

De voorgestelde decretale wijziging houdt rechtstreeks verband met de uitvoering van de begrotingsmaatregelen die door de Vlaamse Regering werden beslist in het kader van de hervorming van het dienstenchequestelsel. De invoering van een jaarlijks gezinsplafond van 300 dienstencheques en van een gedifferentieerde prijsregeling vanaf de 176ste

aangekochte dienstencheque beogen onder meer een vermindering van de overheidsuitgaven binnen het dienstenchequestelsel. Om deze maatregelen daadwerkelijk te kunnen toepassen en handhaven, is het noodzakelijk dat de bevoegde overheid op gezinsniveau kan controleren hoeveel dienstencheques werden aangekocht. Daartoe moet een decretale rechtsgrond worden voorzien voor de verwerking van persoonsgegevens betreffende de gezinssamenstelling. Zonder deze rechtsgrond kunnen het gezinsplafond en de gedifferentieerde prijsregeling niet op een sluitende wijze worden uitgevoerd, waardoor de met deze maatregelen beoogde budgettaire effecten niet of slechts gedeeltelijk zouden kunnen worden gerealiseerd.

Het ontwerp van decreet heeft een indirecte financiële impact op de begroting. De wijziging maakt het mogelijk om het jaarlijks gezinsplafond van 300 aangekochte dienstencheques na te leven en om de correcte prijszetting toe te passen waardoor de besparing mogelijk wordt gemaakt.

Op basis van de beschikbare gegevens bedraagt de geraamde besparing 299.175.275 euro ten opzichte van de raming uit het begrotingsvoorstel van 2027.

Afdeling 7. Stopzetting overgangsmaatregel Vlaamse Ondersteuningspremie

Artikel 113

Dit artikel wijzigt artikel 87 van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling dat de overgangsmaatregel voor de Vlaamse Ondersteuningspremie (VOP) regelt.

Als overgangsmaatregel werd bepaald dat werkgevers en zelfstandigen die voor 1 juli 2023 beroep deden op de VOP deze premie konden blijven ontvangen tot de voorziene einddatum en volgens de voorwaarden van de VOP-regelgeving. Nieuwe werkgevers of zelfstandigen die beroep willen doen vanaf 1 juli 2023 op de ondersteuning voor het aanwerven of tewerkstellen van een persoon met een arbeidshandicap of voor de ondersteuning van hun zelfstandige activiteiten kunnen beroep doen op individueel maatwerk. Deze overgangsmaatregel betekende dat de maatregel tot uiterlijk 30 juni 2028 bleef bestaan aangezien de duurtijd van de subsidie maximaal vijf jaar is. Met dit artikel in het programmadecreet wijzigen we de voorziene einddatum van de overgangsmaatregel voor de VOP naar 31 december 2026.

Er zijn 4.773 dossiers met een voorziene einddatum in de periode 1 januari 2027 – 30 juni 2028. De voorziene einddatum is de einddatum die werkgevers en zelfstandigen bij de beslissing van de VOP hebben ontvangen.

Werkgevers en zelfstandigen van wie de VOP wordt beëindigd kunnen, indien er nog behoefte is aan ondersteuning, via individueel maatwerk een evaluatie van de werkondersteunende maatregelen aanvragen. Departement WEWIS bezorgt de gemotiveerde aanvragen aan VDAB die de evaluatie uitvoert, op basis waarvan Departement WEWIS een beslissing neemt over de toekenning van individueel maatwerk. Departement WEWIS houdt hierbij rekening met de criteria in de regelgeving van maatwerk bij individuele inschakeling, zoals voldoende bedrijfsactiviteiten van de zelfstandige, de woonplaats van de werknemer, de tewerkstelling, ...

De doelgroep van personen met een arbeidshandicap van de VOP maakt integraal deel uit van de doelgroep van personen met een arbeidsbeperking van individueel maatwerk. De personen kregen van VDAB bij de inwerkingtreding een automatische toekenning van een advies individueel maatwerk en hoeven dus geen nieuwe indicering te doorlopen.

Het Departement WEWIS verwerkt de gegevens van authentieke gegevensbronnen die beschikbaar zijn voor de periode tot uiterlijk 31 december 2027. Op basis van deze

gegevens kan de loonpremie voor werkgevers en de ondersteuningspremie voor zelfstandigen voor de periode tot de stopzetting op 31 december 2026 opnieuw berekend worden, wat kan leiden tot bijpassingen en terugvorderingen.

Band met de begroting

In het begrotingsvoorstel BO 2027 bedraagt de geraamde kredietbehoefte voor de Vlaamse Ondersteuningspremie 21.365 keuro. De middelen voor de VOP worden voorzien op begrotingsartikel TB0-1TDE2QB-WT.

Wijzigingen aan de DmfA en de aanslagbiljetten van de zelfstandigen worden verwerkt door het Departement WEWIS voor zover zij beschikbaar zijn uiterlijk 31 december 2027. Dit kan bijbetalingen of terugvorderingen met zich meebrengen voor de loonpremies voor werkgevers en ondersteuningspremies voor zelfstandigen die betrekking hebben op de periode tot uiterlijk 31 december 2026.

Ten gevolge van de beslissing tot stopzetting van de overgangsmaatregel VOP op 31 december 2026 voorzien we dus enkel nog uitgaven van 260 keuro in 2027 en 195 keuro in 2028. Deze kleine bedragen zullen intern op de middelen Werk gecompenseerd worden.

Afdeling 8. Aanpassing Tijdelijkewerkervaringsdecreet

Artikel 114

Artikel 9 van het Tijdelijkewerkervaringsdecreet van 9 december 2016 draagt de bepaling van de voorwaarden en modaliteiten van de subsidie en de compensatie die de VDAB aan de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW's) toekent, op aan de Vlaamse Regering. In haar streven naar een begroting in evenwicht heeft de Vlaamse Regering een besparingsoefening doorgevoerd binnen het beleidsdomein Werk, waarbij onder meer werd beslist de begeleidingspremie (subsidie en compensatie) die aan de OCMW's wordt toegekend voor hun begeleiding van de art. 60§7-werknemer, stop te zetten.

Dit artikel voert die beleidsbeslissing door in artikel 9 zelf: voor trajecten tijdelijke werkervaring die worden opgestart vanaf 1 januari 2027, ontvangen de OCMW's niet langer de subsidie. De trajecten zelf kunnen ook na die datum nog worden opgestart, maar zonder dat daarvoor nog een begeleidingssubsidie wordt toegekend. Voor trajecten die reeds lopen, blijft de subsidie voor 2027 toegekend overeenkomstig artikel 9, eerste lid, maar binnen het maximumbudget en volgens de verdeelsleutel die het nieuwe artikel 9/1 vastlegt. Vanaf 1 januari 2028 worden zowel de subsidie als de compensatie volledig stopgezet. De tussenkomst in het loon van de art. 60§7-werknemer wordt door deze besparingsoefening niet geraakt en blijft ongewijzigd behouden.

Artikel 115

Dit artikel voegt een artikel 9/1 in dat voorziet in een overgangsregeling voor het jaar 2027. 2027 wordt beschouwd als een overgangsjaar waarin een maximumbudget van 21 miljoen euro geldt voor de subsidie aan alle openbare centra voor maatschappelijk welzijn samen, in de plaats van de open, ongeplafondeerde financiering van artikel 9, eerste lid. Dat maximumbudget kan niet worden overschreden.

Met het oog op budgetneutraliteit voor de VDAB, bepaalt artikel 9/1 dat het maximumbudget vermeld in het eerste lid, wordt verdeeld over de openbare centra voor maatschappelijk welzijn op basis van het aantal begeleidingen dat het desbetreffende openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn in de periode januari 2024 – juni 2026 heeft uitgevoerd, ten opzichte van het totaal aantal begeleidingen dat in die periode is uitgevoerd door alle openbare centra voor maatschappelijk welzijn samen. Deze verdeelsleutel verdeelt het maximumbudget van 21 miljoen euro zelf tussen de openbare

centra voor maatschappelijk welzijn, zodat de som van de op grond daarvan toegekende bedragen dat maximumbudget niet kan overschrijden.

Artikel 116

Dit artikel heft artikel 30 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2016 betreffende de tijdelijke werkervaring op.

Het kasvoorschot dient ter voorfinanciering van de begeleidingsvergoeding voor trajecten tijdelijke werkervaring. Omdat er vanaf 1 januari 2027, overeenkomstig artikel 9, zoals gewijzigd bij artikel 116, geen nieuwe trajecten tijdelijke werkervaring meer subsidiabel zijn voor de begeleidingsvergoeding, dient er ook geen kasvoorschot meer te worden uitbetaald voor die vergoeding. De opheffing van artikel 30 is dan ook het rechtstreekse gevolg van het wegvallen van de subsidiabiliteit van nieuwe trajecten vanaf die datum.

Band met de begroting

De voorgestelde wijziging kadert in de begrotingsopmaak voor begrotingsjaar 2027. De huidige financiering van de begeleidingspremie (subsidie en compensatie) wordt voor het overgangsjaar 2027 vervangen door een maximaal beschikbaar budget van 21 miljoen euro, en nadien, vanaf 2028, volledig stopgezet. De maatregel heeft dus een begrotingsbesparend effect vanaf 2027 (beperking tot de gesloten enveloppe) en een bijkomend besparingseffect vanaf 2028 (volledige stopzetting). Aan de federale tussenkomst in het loon van de art. 60§7-werknemer wordt niet geraakt door deze maatregel en heeft geen invloed op de Vlaamse begroting.

Afdeling 9. Opheffing van het stelsel Vlaams opleidingsverlof

Algemeen

Het Vlaams opleidingsverlof wordt afgeschaft omdat de maatregel onvoldoende zijn doel bereikt. Recente onderzoeken tonen aan dat de maatregel fraudegevoelig is. In een besparingscontext is het daarom niet langer verantwoord om aanzienlijke publieke middelen te besteden aan een maatregel die onvoldoende doeltreffend en bovendien fraudegevoelig is.

Verantwoording per artikelnummer:

Artikel 117

Het Vlaams opleidingsverlof wordt geregeld in de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen. Om de maatregel te beëindigen wordt deze regelgeving opgeheven. De artikelen die een federale bevoegdheid bevatten worden onverlet gelaten.

Artikel 118

Het uitvoeringsbesluit Vlaams opleidingsverlof, meer specifiek het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2018 tot uitvoering van afdeling 6 – toekenning van betaald educatief verlof in het kader van voortdurende vorming van werknemers – van hoofdstuk IV van de herstelwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen en tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, wordt opgeheven.

Artikel 119

Vanaf 1 januari 2027 worden geen nieuwe opleidingen meer geregistreerd in de opleidingsdatabank zoals geregeld in de wetgeving van het Vlaams opleidingsverlof. Daardoor kunnen geen nieuwe opleidingen meer instromen in het stelsel.

Aanvragen tot registratie die uiterlijk op 31 december 2026 ontvankelijk zijn ingediend, worden verder afgehandeld overeenkomstig de regelgeving die van kracht was op de datum van indiening.

Artikel 120

Er is geen recht meer op Vlaams opleidingsverlof voor opleidingen die aanvangen na 31 maart 2027. Werknemers die gestart zijn met hun opleiding ten laatste op 31 maart 2027, kunnen nog tot 30 juni 2027 uren Vlaams opleidingsverlof opnemen voor deze opleiding.

Er is een precisering van het aanvangsmoment: de eerste opleidingsdag geldt als aanvangsdatum van de opleiding.

Artikel 121

Dit artikel bevat een overgangsregeling.

Werkgevers behouden na 30 juni 2027 nog het recht op terugbetaling voor de uren Vlaams opleidingsverlof die werden opgenomen voor 30 juni 2027.

Band met de begroting

In 2027 zal nog 24.723.873 euro worden uitgegeven aan het Vlaams opleidingsverlof. Dit is 25.977.127 euro minder dan het budget dat voorzien was bij BO 2026, namelijk 50.701.000 euro.

De middelen die vrijkomen zullen enerzijds ingebracht worden als besparing: 8.076 keuro in 2027, 14.701 keuro in 2028 en 20.701 keuro in 2029.

Anderzijds zal er met de overige middelen een nieuwe maatregel opgestart worden: Vlaams Leerkrediet. 30.000 keuro van de VOV middelen zal mettertijd naar deze nieuwe maatregel gaan.

Motivatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst

Op 1 juli 2027 wordt het stelsel van het Vlaams opleidingsverlof opgeheven.

Om te verzekeren dat geen nieuwe opleidingen meer instromen in een stelsel dat vanaf 1 juli 2027 stopgezet wordt, wordt de registratie van nieuwe arbeidsmarktgerichte opleidingen in de opleidingsdatabank vanaf 1 januari 2027 stopgezet. Die bepaling treedt bijgevolg vroeger in werking.

Om te verzekeren dat werknemers geen nieuwe opleidingen meer starten in een stelsel dat vanaf 1 juli 2027 stopgezet wordt, wordt het recht op Vlaams opleidingsverlof beperkt tot opleidingen die aangevangen zijn voor 1 april 2027. Die bepaling treedt bijgevolg vroeger in werking.

Deze maatregel is schooljaar gebonden. We nemen de opheffing op in het programmadecreet omdat deze beslissing een effect heeft op de begroting van 2027. Op deze manier worden werknemers ook op tijd op de hoogte gebracht van het verdwijnen van het Vlaams opleidingsverlof.

Hoofdstuk 8. Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Afdeling 1. Wijzigingen aan het Groeipakketdecreet van 2018

Algemeen: standstill

De maatregelen die een impact hebben op de gezinsbijslagen dienen beoordeeld te worden in het licht van **het standstill-beginsel** dat voortvloeit uit artikel 23 van de Grondwet.

De standstill-verplichting impliceert dat twee elkaar in de tijd opvolgende algemene rechtsnormen globaal bekeken een gelijkwaardig niveau van bescherming moeten bieden, waarbij de nieuwe rechtsnorm het bestaande beschermingsniveau niet aanzienlijk kan doen dalen zonder dat redenen van algemeen belang dit zouden verantwoorden. Dit principe verbiedt de overheid om maatregelen aan te nemen die een aanzienlijke achteruitgang zouden betekenen van het in art 23 GW gewaarborgde recht zonder dat daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang, maar zij ontzegt hun niet de bevoegdheid om te oordelen hoe dat recht op de meest adequate wijze wordt gewaarborgd.

De voorgestelde maatregelen tot aanpassing van het Groeipakket passen binnen een bredere hervorming die erop gericht is het begrotingsevenwicht te herstellen. De Vlaamse overheid wordt geconfronteerd met aanzienlijke budgettaire uitdagingen die nopen tot een efficiënte aanwending van de beschikbare overheidsmiddelen: in 2027 moet er €1,7 miljard bespaard worden op een totaalbudget van 69 miljard euro, wat neerkomt op 2,5% van het overheidsbudget. Binnen het Groeipakket bedraagt de besparing in 2027 137,75 miljoen euro ten opzichte van het totale budget van 5,09 miljard euro, gelijk aan 2,7%, van het totale Groeipakketbudget. Het Groeipakket neemt een proportioneel deel op binnen de besparingen, want het algemeen belang vereist een inspanning over het hele Vlaamse budget.

Om de financiële houdbaarheid van het stelsel van het Groeipakket op lange termijn te waarborgen, is het noodzakelijk bepaalde uitgaven te heroriënteren en te rationaliseren.

Voorliggende maatregelen zijn verenigbaar met het standstillbeginsel wanneer zij worden verantwoord door redenen van algemeen belang en niet leiden tot een onevenredige aantasting van het beschermingsniveau. De maatregelen zijn zo gespreid dat ze een bijdrage vragen van alle leeftijdscategorieën van het Groeipakket: geboorte (startbedrag), 0-2j (kinderopvangtoeslag), 6-18j (bevriezing leeftijdstoeslag) en 18+ (schoolverlater en verlaging leeftijd).

De voorliggende maatregelen beantwoorden aan een legitieme doelstelling van algemeen belang, namelijk het verzekeren van de financiële duurzaamheid van de overheidsfinanciën en het herstel van een gezond begrotingsevenwicht. Budgettaire overwegingen kunnen op zich een relevante rechtvaardigingsgrond vormen wanneer zij kaderen binnen een coherent begrotingsbeleid en wanneer de decreetgever een redelijke afweging maakt tussen de nagestreefde besparing en de bescherming van de betrokken sociale rechten.

Bovendien wordt een afweging gemaakt tussen de noodzaak om de begrotingsdoelstellingen te realiseren enerzijds en de bescherming van gezinnen anderzijds. De maatregel blijft daardoor beperkt tot hetgeen noodzakelijk is om de beoogde budgettaire doelstelling te verwezenlijken.

Gelet op het voorgaande vormt de voorgestelde aanpassing geen schending van het standstillbeginsel. De eventuele vermindering van het bestaande beschermingsniveau wordt gerechtvaardigd door dwingende redenen van algemeen belang, met name de noodzaak om het herstel van het begrotingsevenwicht te verzekeren, en is niet onevenredig in verhouding tot deze doelstellingen.

Algemene toelichting

1. Aanpassing maximumleeftijd gezinsbijslagen

a. Algemene toelichting

Artikel 8, §2, van het Groeipakketdecreet van 2018 bepaalt de periode waarin een kind recht geeft op de gezinsbijslagen. Tot en met de maand waarin het kind 18 jaar wordt is er een onvoorwaardelijk recht. Als het kind na de leeftijd van 18 jaar nog leerling, student of stagiair is en aan de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden voldoet, heeft dit kind vandaag recht tot en met de maand waarin het 25 jaar wordt.

Met dit ontwerp van decreet wordt de maximumleeftijd voor het recht op de gezinsbijslagen gefaseerd verlaagd van 25 jaar naar 23 jaar. Op 1 januari 2027 wordt de maximumleeftijd verlaagd naar 24 jaar en op 1 januari 2029 wordt deze maximumleeftijd verlaagd naar 23 jaar.

De jongeren hebben hun studiekeuzes, opleidingsloopbaan en financiële planning gemaakt op basis van de bestaande regelgeving, waarbij zij erop konden vertrouwen dat zij, mits naleving van de toepasselijke voorwaarden, hun recht konden behouden op gezinsbijslag tot de leeftijd van 25 jaar. De onmiddellijke toepassing van de nieuwe maximumleeftijd van 23 jaar op deze groep zou een ingrijpende wijziging van hun bestaande situatie met zich meebrengen, daarom dat er wordt voorzien in een gefaseerde verlaging.

De gefaseerde verlaging heeft tot doel de disproportionele gevolgen voor bestaande rechtgevende kinderen te vermijden en de impact van de hervorming op een evenwichtige wijze te spreiden. Aangezien er in zware budgettaire tijden beslissingen moeten worden genomen, wordt ervoor geopteerd om de maximumleeftijd meteen te verlagen naar 24 jaar.

Daarnaast voorziet het ontwerp in een uitzondering voor jongeren die zich in een **behartenswaardige situatie** bevinden. Bepaalde kinderen kunnen door uitzonderlijke omstandigheden hun opleiding niet binnen het gebruikelijke traject afronden. Het betreft jongeren die wegens bijzondere omstandigheden een verhoogde kwetsbaarheid vertonen of studievertraging hebben opgelopen en/of voor wie een vroegtijdig verlies van de gezinsbijslag ernstige gevolgen kan hebben. Het betreft bijgevolg jongeren die zich objectief onderscheid van de algemene doelgroep waarop de verlaging van de maximumleeftijd betrekking heeft. Een strikte toepassing van de leeftijdsgrens van 24 of 23 jaar zou voor deze groep tot onevenredige gevolgen kunnen leiden. Daarom wordt voorzien dat leerlingen, studenten en stagiairs die zich in een behartenswaardige situatie bevinden aanspraak kunnen blijven geven op gezinsbijslagen tot uiterlijk de maand waarin zij de leeftijd van 25 jaar bereiken.

De Vlaamse Regering zal in een nieuw besluit bepalen wat als behartenswaardige situatie kan worden beschouwd.

Door deze uitzondering wordt een evenwicht tot stand gebracht tussen de doelstelling van de hervorming enerzijds en de vereisten van rechtszekerheid en voorzienbaarheid voor de betrokken gezinnen in een behartenswaardige situatie anderzijds.

De leeftijdsgrens van 24 jaar heeft bovendien voorrang op het statuut van schoolverlater. Dit betekent dat een kind dat op grond van de overgangsregeling inzake de schoolverlater nog aanspraak zou kunnen maken op de gezinsbijslagen, dat recht behoudt tot en met de maand waarin het de leeftijd van 24 jaar bereikt. Zodra het kind de leeftijd van 24 jaar heeft bereikt, kan het geen recht meer geven op basis van artikel 8, §2, 3° of 3°/1. Het recht op gezinsbijslagen eindigt dan, ongeacht het aantal maanden onder het statuut van schoolverlater dat op dat ogenblik nog niet is opgebruikt.

Wanneer een kind voldoet aan de voorwaarden om als leerling, student of stagiair recht te geven op gezinsbijslagen, wordt het recht echter beoordeeld overeenkomstig de bepalingen die op die hoedanigheid van toepassing zijn. De overgangsregeling voor schoolverlaters is enkel relevant voor kinderen die niet langer voldoen aan de voorwaarden om als leerling, student of stagiair recht te geven. Wanneer een kind dat onder de

overgangsregeling voor schoolverlaters valt opnieuw voldoet aan de voorwaarden om als leerling, student of stagiair recht te geven, wordt het recht beoordeeld op basis van die hoedanigheid.

Voorliggende maatregel schendt het standstill-beginsel niet gelet op de legitieme doelstelling van algemeen belang. Zie hiervoor de algemene toelichting over het standstill-beginsel.

b. Joker:

Nuloptie:

Jongeren hebben tot de leeftijd van 25 jaar recht op Groeipakket als ze na de leeftijd van 18 jaar nog leerling, student of stagiair zijn en aan de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden voldoen.

Gekozen optie:

Het Groeipakket kan nog worden toegekend tot de maand waarin de jongere 23 jaar wordt. Om de verlaging van de leeftijd toe te passen wordt een gefaseerde inwerkingtreding toegepast. Vanaf 1/1/2027 verlaagt de leeftijdsgrens naar 24 jaar, dus nog maximaal recht op Groeipakket tot de maand waarin de jongere 24 jaar wordt. Dit zal dus een directe impact hebben op jongeren die momenteel al 24 jaar zijn en nog een academiejaar aan het volgen zijn. Dit is te verantwoorden gezien de budgettaire omstandigheden én het feit dat deze jongeren normaal een opleidingstraject hebben kunnen afronden. Voor jongeren die in een behartenswaardige situatie zitten wordt de maximumleeftijd niet verlaagd.

Vanaf 1/1/2029 verlaagt de leeftijdsgrens verder naar 23 jaar. Afhankelijk van het feit of er gekozen wordt voor een professionele of academische bachelor, of een master, zal de leeftijd waarop een kind afstudeert, boven of onder de 23 jaar liggen. Door de overgangsregeling kunnen gezinnen zich hier al stuk op voorbereiden. Het is immers niet aangewezen om dit vroeger in te voeren, aangezien deze jongeren hun studiekeuzes, opleidingsloopbaan en financiële planning gemaakt hebben op basis van de bestaande regelgeving, waarbij zij erop konden vertrouwen dat zij, mits naleving van de toepasselijke voorwaarden, recht konden behouden op gezinsbijslag.

Analyse

De gefaseerde verlaging van de maximumleeftijd voor gezinsbijslagen van 25 naar 24 jaar in 2027 en vervolgens naar 23 jaar in 2029 leidt ertoe dat het Groeipakket sterker wordt geconcentreerd op de jongere studie jaren. Voor een groot deel van de jongeren die een opleiding binnen een regulier traject doorlopen, zal de impact beperkt zijn, aangezien zij hun opleiding doorgaans vóór de leeftijd van 23 jaar afronden.

De overgangsregeling zorgt ervoor dat gezinnen en jongeren voldoende tijd krijgen om zich aan de gewijzigde leeftijdsgrenzen aan te passen en hun studiekeuzes en financiële planning hierop af te stemmen. Hierdoor wordt een abrupte wijziging van het bestaande systeem vermeden en wordt de rechtszekerheid voor huidige studenten zoveel mogelijk gerespecteerd.

Voor jongeren uit gezinnen met een laag inkomen, zelfstandig wonende studenten en jongeren die weinig familiale ondersteuning ontvangen, verlaagt het verlies van de gezinsbijslag het beschikbare bedrag voor het levensonderhoud. Dit kan gevolgen hebben voor de betaalbaarheid van studiekosten, huisvesting, vervoer en voeding. . De maatregel kan daardoor bestaande sociale ongelijkheden versterken en de toegankelijkheid van langere onderwijs- en opleidingstrajecten onder druk zetten. Het risico is immers reëel dat zij meer drempels ervaren om een hogere studie aan te vatten.

De uitzondering voor jongeren in een behartenswaardige situatie kan evenwel de negatieve gevolgen voor kwetsbare jongeren beperken. De doeltreffendheid daarvan hangt evenwel af van een voldoende ruime, duidelijke en toegankelijke afbakening, een eenvoudige procedure en tijdige informatie. Wanneer de voorwaarden te strikt zijn of jongeren de

uitzondering niet kennen of moeilijk kunnen aantonen dat zij eraan voldoen, bestaat het risico dat kwetsbare jongeren alsnog uit de bescherming vallen.

Conclusie

De maatregel heroriënteert de ondersteuning naar de jongere studiejaren en wordt gefaseerd ingevoerd, waardoor gezinnen en jongeren zich geleidelijk kunnen aanpassen aan de nieuwe leeftijdsgrenzen. Daarnaast beperkt de uitzondering voor jongeren in een behartenswaardige situatie de impact voor een deel van de meest kwetsbare jongeren. Tegelijkertijd vermindert de maatregel de financiële ondersteuning voor jongeren die op latere leeftijd nog een opleiding volgen. Vooral jongeren met studievertraging, een heroriëntering, een onderbroken onderwijsloopbaan of een beperkte financiële draagkracht kunnen hierdoor eerder hun recht op gezinsbijslag verliezen. Hoewel de overgangsregeling en uitzonderingsmaatregelen de gevolgen temperen, blijft er een risico bestaan op inkomensverlies voor bepaalde groepen jongeren en op een minder sterke ondersteuning van langere onderwijs- en opleidingstrajecten. De uiteindelijke impact zal mede afhangen van de concrete afbakening en toegankelijkheid van de uitzondering voor behartenswaardige situaties.

2. Afschaffing schoolverlater

a. Algemene toelichting

Artikel 8, §2, van het Groeipakketdecreet van 2018 bepaalt de periode waarin een kind recht geeft op gezinsbijslagen. Tot en met de maand waarin het kind 18 jaar wordt is er een onvoorwaardelijk recht. Als het kind na de leeftijd van 18 jaar nog leerling, student of stagiair is en aan de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden voldoet, heeft het kind (op dit moment) recht tot en met de maand waarin het 25 jaar wordt. Wanneer de jongere niet meer aan de voorwaarden van leerling, student of stagiair voldoet, bestaat er een opvangnet van 12 maanden als schoolverlater. Gedurende 12 maanden kan de jongere nog recht geven op gezinsbijslagen indien een aantal voorwaarden m.b.t. o.a. winstgevende activiteiten voldaan zijn. Dit kan gaan over een periode nadat een 18-jarige geen verdere studies aanvat na het secundair onderwijs, een periode tussen het stopzetten van een studie en de heropstart van een nieuwe studie, ...

Met deze hervorming beoogt de decreetgever het recht op gezinsbijslagen na de leeftijd van 18 jaar in beginsel gefaseerd te beperken tot de maand waarin het rechtgevende kind de leeftijd van 23 jaar bereikt. Daarbij gelden evenwel specifieke regels voor kinderen die vandaag reeds schoolverlater zijn.

Met dit ontwerp van decreet wordt het recht als schoolverlater opgeheven. Met de opheffing van het statuut van schoolverlater kunnen vanaf 1 januari 2027 geen nieuwe rechten als schoolverlater meer ontstaan. Kinderen die hun studies beëindigen vanaf die datum kunnen bijgevolg geen aanspraak meer maken op gezinsbijslagen op grond van de regeling voor schoolverlaters. De onmiddellijke afschaffing van de regeling zou echter gevolgen hebben voor kinderen die op 31 december 2026 reeds voldoen aan de voorwaarden om als schoolverlater recht te geven op gezinsbijslagen en die op grond van de geldende regelgeving een recht hebben geopend. Omwille van de rechtszekerheid en de bescherming van gerechtvaardigde verwachtingen wordt daarom voorzien in een overgangsmaatregel. De overgangsbepaling bepaalt dat de regels inzake de schoolverlater van toepassing blijven op kinderen die op 31 december 2026 reeds een recht als schoolverlater hebben geopend. Zij behouden hun recht onder dezelfde voorwaarden en voor de resterende duur waarop zij overeenkomstig de op 31 december 2026 geldende regelgeving aanspraak konden maken. En dit tot en met de maand waarin ze 24 jaar worden. De bepaling heeft aldus een uitdovend karakter. Zij waarborgt dat lopende rechten volledig kunnen worden uitgeoefend, terwijl tegelijkertijd wordt uitgesloten dat vanaf 1 januari 2027 nieuwe rechten als schoolverlater ontstaan.

De leeftijdsgrens van 24 jaar heeft echter voorrang op het statuut van schoolverlater. Dit betekent dat een kind dat op grond van de overgangsregeling inzake de schoolverlater nog

aanspraak zou kunnen maken op de gezinsbijslagen, dat recht behoudt tot en met de maand waarin het de leeftijd van 24 jaar bereikt.

Wanneer een kind voldoet aan de voorwaarden om als leerling, student of stagiair recht te geven op gezinsbijslagen, wordt het recht beoordeeld overeenkomstig de bepalingen die op die hoedanigheid van toepassing zijn. De overgangsregeling voor schoolverlaters is enkel relevant voor kinderen die niet langer voldoen aan de voorwaarden om als leerling, student of stagiair recht te geven. Wanneer een kind dat onder de overgangsregeling voor schoolverlaters valt opnieuw voldoet aan de voorwaarden om als leerling, student of stagiair recht te geven, wordt het recht beoordeeld op basis van die hoedanigheid.

Voorliggende maatregel schendt het standstill-beginsel niet gelet op de legitieme doelstelling van algemeen belang. Zie hiervoor de algemene toelichting over het standstill-beginsel.

b. Joker:

Nuloptie:

Jongeren die 18 jaar worden en niet ingeschreven zijn in erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs, kunnen nog 12 maanden recht hebben op het Groeipakket. Het statuut van schoolverlater is in wezen bedoeld als een tijdelijk sociaal en financieel opvangnet tijdens de overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt. Het voorkomt dat het recht op gezinsbijslagen onmiddellijk wegvalt zodra een jongere afstudeert, stopt met studeren of tijdelijk niet meer voldoet aan de voorwaarden van leerling, student of stagiair. Het biedt bescherming zonder dat het bedoeld is als langdurig alternatief en eindigt wanneer de jongere duurzaam economisch actief wordt of de maximale periode heeft opgebruikt. Momenteel is het statuut schoolverlater vooral van toepassing op 18- of 19-jarigen.

Gekozen optie:

Het recht op het Groeipakket als schoolverlater wordt afgeschaft. Vanaf de leeftijd van 18 jaar verliezen jongeren hun onvoorwaardelijk recht op het basisbedrag van het Groeipakket. Jongeren ontvangen enkel nog Groeipakket indien zij leerling, student of stagiair zijn en aan de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden voldoen.

Analyse

Vanaf 1 januari 2027 behouden jongeren vanaf 18 jaar alleen nog een recht wanneer zij voldoen aan de voorwaarden als leerling, student of stagiair. Daardoor kan het Groeipakket wegvallen op een moment waarop de overgang naar de arbeidsmarkt nog onzeker is en de kosten voor levensonderhoud en ondersteuning door het gezin blijven doorlopen.

De impact zal verschillen naargelang de positie van de jongere. Voor jongeren die snel werk en een voldoende inkomen vinden, kan de financiële impact beperkt blijven. Voor jongeren die niet onmiddellijk aansluiting vinden bij onderwijs, opleiding of werk, betekent de maatregel echter een directe vermindering van het beschikbare gezinsinkomen of van hun eigen bestaansmiddelen. Dit kan de druk verhogen om snel werk of een opleiding te aanvaarden, ook wanneer die keuze onvoldoende aansluit bij hun mogelijkheden, interesses of ondersteuningsbehoeften.

Voor jongeren met een kwetsbare uitgangspositie lopen een groter risico. Jongeren met gezondheids- of psychische problemen, een arbeidsbeperking, beperkte kwalificaties, een instabiele thuissituatie of weinig familiale ondersteuning hebben doorgaans meer tijd nodig om de overgang naar zelfstandigheid en werk te maken. Ook jongeren die uitstromen uit jeugdhulp of pleegzorg kunnen worden getroffen, omdat zij vaak niet over een financieel of familiaal vangnet beschikken. Het verlies van de gezinsbijslag kan voor hen het risico op armoede, woononzekerheid, schulden, afhankelijkheid van OCMW-steun en maatschappelijke uitval vergroten.

De overgangsregeling beschermt jongeren die op 31 december 2026 al een recht als schoolverlater hebben geopend. Zij kunnen hun resterende recht onder de bestaande voorwaarden behouden, uiterlijk tot en met de maand waarin zij 24 jaar worden. Dit bevordert de rechtszekerheid en voorkomt een abrupte beëindiging van lopende rechten,

maar biedt geen bescherming aan jongeren die vanaf 1 januari 2027 schoolverlater worden. Hierdoor ontstaat een verschil in behandeling op basis van het moment waarop de jongere zijn studies beëindigt.

Conclusie

De afschaffing van het schoolverlatersstatuut heeft vooral een negatieve impact op jongeren die na hun studies niet onmiddellijk werk vinden of opnieuw onderwijs of opleiding volgen. De overgangsregeling beperkt de gevolgen voor bestaande rechthebbenden, maar neemt voor nieuwe schoolverlaters een belangrijk financieel opvangnet weg. De maatregel kan daardoor bestaande ongelijkheden versterken en houdt een aanzienlijk risico in voor jongeren met weinig familiale draagkracht, een grotere afstand tot de arbeidsmarkt of een kwetsbare leefsituatie.

3. Wijziging startbedrag geboorte en startbedrag adoptie

a. Algemene toelichting

De geboorte of adoptie van een rechtgevend kind geeft aanleiding tot de uitbetaling van een eenmalige toeslag, startbedrag geboorte of startbedrag adoptie.

Deze toeslagen hebben als doel ondersteuning te bieden bij de eenmalige en uitzonderlijke kosten die gepaard gaan met de komst van een kind. De noodzakelijke aankopen situeren zich vooral bij de geboorte of adoptie van het eerste kind.

Het ontwerp van decreet voorziet dan ook in de opheffing van het startbedrag geboorte en het startbedrag adoptie voor tweede en volgende kinderen.

Bij de geboorte of adoptie van een tweede en volgend kind blijven er uiteraard kosten bestaan, maar deze zijn gemiddeld lager aangezien een aanzienlijk deel van de kosten werden gemaakt bij de geboorte of adoptie van het eerste kind en de kinderuitrusting hergebruikt kan worden. Bij binnenlandse adopties worden er vaak meerdere broers en zussen samen geadopteerd. Als dit het geval is, zal er dus maar voor 1 kind een startbedrag adoptie kunnen toegekend worden.

Ook de geboorte van een stilgeboren kind geeft aanleiding tot het startbedrag geboorte. In deze paragraaf 2 wordt echter verduidelijkt dat dit stilgeboren kind slechts recht geeft op een startbedrag geboorte voor zover het overeenkomstig paragraaf 1 het eerste rechtgevend kind van de begunstigde of begunstigten samen is. Hierdoor wordt de gelijkheid in behandeling tussen levend en stilgeboren kinderen verzekerd.

Aangezien de geboorte of adoptie van meerlingen extra kosten met zich meebrengen, omdat de aankoop van extra kinderuitrusting nodig is aangezien je ze op hetzelfde moment voor meerdere kinderen nodig hebt, wordt er in een uitzondering voorzien voor meerlingen. Deze uitzondering heeft betrekking op elke geboren meerling, ongeacht of de begunstigde of begunstigten samen reeds rechtgevende kinderen heeft of hebben.

Wanneer een gezin met kinderen verhuist vanuit het buitenland of andere deelentiteit naar Vlaanderen zal er voor een nieuw kind, dat geboren wordt in Vlaanderen, geen recht op een startbedrag ontstaan, aangezien dit niet het eerste rechtgevend kind is voor deze begunstigde of begunstigten samen.

De keuze voor de eerste geboorte of adoptie binnen eenzelfde samenstelling van begunstigten berust op een objectief, eenvoudig controleerbaar en administratief uitvoerbaar criterium. Een systeem dat zou vereisen dat per individueel gezin wordt onderzocht welke goederen nog beschikbaar zijn, welke uitrusting kan worden hergebruikt of welke kosten reeds eerder werden gemaakt, zou aanzienlijk complexer zijn en aanleiding geven tot rechtsonzekerheid en ongelijke toepassing. De decreetgever mag daarom werken met algemene categorieën en forfaitaire regels.

Het verschil in behandeling berust dus op een objectief criterium, namelijk de samenstelling van de begunstigdenkern. De decreetgever kiest ervoor het startbedrag te koppelen aan de eerste geboorte of adoptie binnen eenzelfde samenstelling van begunstigten. Het sluit aan bij de structuur van het Groeipakket waarbij rechten en

uitbetalingen in belangrijke mate worden georganiseerd op niveau van de begunstigdenkern.

Het centrale argument is dat de vorming van een nieuwe begunstigdenkern een nieuwe juridische en socio-economische gezinscontext doet ontstaan waarvoor opnieuw een startbedrag kan worden toegekend.

De decreetgever kan daarom redelijkerwijze oordelen dat deze situatie verschilt van die van ouders die reeds samen een kind hebben en voor wie een belangrijk deel van de noodzakelijke uitrusting reeds aanwezig is. De decreetgever mag daarbij werken met een algemene en administratief eenvoudig toepasbare afbakening, zonder rekening te moeten houden met de concrete beschikbaarheid van kinderuitrusting of de feitelijke kosten in elk individueel gezin. Het onderscheid is pertinent in het licht van de doelstelling van de maatregel en niet kennelijk onredelijk. Om terugvorderingen te vermijden wordt er in een uitzondering voorzien voor gezinnen die reeds voor 1 januari 2027 een voorafbetaling hebben aangevraagd voor een geboorte die uiteindelijk pas op of vanaf 1 januari 2027 zal plaatsvinden. Dit kan zowel gaan om geboortes die einde 2026 waren uitgerekend, maar waarbij het kind later werd geboren dan oorspronkelijk voorzien of voor geboortes die reeds op of vanaf 1 januari 2027 werden uitgerekend, maar waarvoor het gezin reeds in aanmerking kwam van een voorafbetaling.

De overgangsregeling die het recht op een startbedrag behoudt voor aanvragen die uiterlijk op 31 december 2026 werden ingediend en waarbij op dat ogenblik aan de voorwaarden voor voorafbetaling was voldaan, berust op een objectief en controleerbaar criterium, namelijk het tijdstip waarop het recht op voorafbetaling is ontstaan.

Het onderscheid tussen gezinnen die vóór en na 1 januari 2027 aan die voorwaarden voldoen, is redelijk verantwoord door de noodzaak om de hervorming op een rechtszekere wijze in werking te laten treden. Zonder overgangsregeling zouden startbedragen die reeds rechtmatig werden aangevraagd en eventueel reeds uitbetaald, moeten worden teruggevorderd louter omdat de geboorte plaatsvindt na de inwerkingtreding van de nieuwe regeling. Dat zou afbreuk doen aan de bescherming van het vertrouwen in de regelgeving van gezinnen die hun aanvraag hebben ingediend overeenkomstig de op dat moment geldende regelgeving.

Bovendien geldt de overgangsregeling voor alle gezinnen die zich in dezelfde juridische situatie bevinden, namelijk gezinnen die uiterlijk op 31 december 2026 voldeden aan de voorwaarden voor voorafbetaling. De regeling is daardoor algemeen, objectief en niet-discriminerend. Een soortgelijke redenering werd ook gehanteerd bij de opstart van het Groeipakket in 2019 en werd ook door het Grondwettelijk hof aanvaard.

Het standstillbeginsel verbiedt maatregelen die zonder redelijke verantwoording leiden tot een aanzienlijke vermindering van het bestaande beschermingsniveau.

De beperking van het startbedrag geboorte tot het eerste kind in een gezin houdt geen aanzienlijke achteruitgang van de sociale bescherming in. Het betreft immers uitsluitend een eenmalige tegemoetkoming die specifiek gericht is op de opvang van bepaalde aanvangskosten. De overige componenten van de gezinsbijslagen voor jonge kinderen blijven onverminderd bestaan. Gezinnen behouden onder meer aanspraak op het basisbedrag en, afhankelijk van hun situatie, op sociale toeslagen en andere aanvullende tegemoetkomingen.

Door het startbedrag te beperken tot de geboorte of adoptie van het eerste kind wordt de maatregel afgestemd op het oorspronkelijke doel van de tegemoetkoming.

Voorliggende maatregel schendt het standstill-beginsel niet gelet op de legitieme doelstelling van algemeen belang. Zie hiervoor de algemene toelichting over het standstill-beginsel.

b. Joker:

Nuloptie:

Elk rechtgevend kind krijgt momenteel een startbedrag geboorte of adoptie. Het gelijke startbedrag concretiseert het uitgangspunt dat ieder kind bij de start van zijn leven recht heeft op dezelfde basisondersteuning. Het bedrag compenseert een deel van de eenmalige kosten die met iedere geboorte of adoptie gepaard gaan en draagt bij aan een eenvoudig,

transparant en kindgericht Groeipakket. Het startbedrag zorgt ervoor dat kinderen van bij het start van het leven ondersteund worden, aangezien dit een cruciale fase is voor de kansen die volgen in het leven.

Gekozen optie:

Het huidige startbedrag geboorte wordt beperkt tot het eerste kind in een gezin en tot meerlingen. Voor de geboorte van een tweede of volgende kinderen in hetzelfde gezin (dezelfde ouders) wordt geen startbedrag meer toegekend, tenzij het een meerling is. Wanneer een kind geboren wordt in een gezin met een andere begunstigenkern (dus nieuwe partners), waar voor een ander kind (uit een vorige relatie) al wel een startbedrag werd toegekend, wordt dit nieuwe kind wel gezien als eerste kind van dit (nieuwe) koppel en kan een startbedrag worden toegekend.

Analyse

De beperking van het startbedrag geboorte en adoptie tot het eerste rechtgevend kind vermindert de financiële ondersteuning voor kinderen die als tweede of volgend kind in een gezin worden geboren of geadopteerd. Hoewel een deel van de kinderuitrusting kan worden hergebruikt, brengt de komst van ieder kind bijkomende kosten mee, zoals verzorgingsproducten, kleding, voeding, huisvesting en opvang. De maatregel verkleint daardoor de beschikbare financiële ruimte tijdens een belangrijke eerste levensfase.

De impact is niet voor alle kinderen gelijk. Vooral kinderen in gezinnen met een laag inkomen en in grotere gezinnen kunnen sterker worden getroffen, omdat het startbedrag daar een belangrijkere financiële buffer vormt en de kosten zich over meerdere kinderen opstapelen. Hierdoor kan de maatregel bestaande verschillen in materiële levensomstandigheden vergroten. Ook bij adoptie kan hergebruik van uitrusting minder vanzelfsprekend zijn, bijvoorbeeld door de leeftijd of specifieke behoeften van het geadopteerde kind.

De maatregel koppelt het recht op het startbedrag niet uitsluitend aan de plaats van het kind in de geboorterang, maar aan de samenstelling van het gezin. Daardoor ontstaat een verschil tussen kinderen die als tweede of volgend kind bij dezelfde ouders worden geboren en kinderen die het eerste gemeenschappelijke kind zijn binnen een nieuw samengesteld gezin. Een tweede kind van ouders die samenblijven, ontvangt geen startbedrag, terwijl een kind dat wordt geboren na een relatiebreuk bij één ouder alleen of bij een ouder met een nieuwe partner wél recht kan geven op het startbedrag. Het recht wordt dus niet meer alleen bepaald door de kosten die met de komst van het kind gepaard gaan, maar ook door relatievorming en -breuken bij de ouders.

De uitzonderingen voor meerlingen en voor startbedragen die vóór 1 januari 2027 al vooraf werden betaald, beperken bepaalde negatieve gevolgen. De meerlingenregeling houdt rekening met gelijktijdige extra kosten, terwijl de overgangsregeling terugvorderingen en aantasting van verworven verwachtingen voorkomt. Deze uitzonderingen nemen echter niet weg dat de meeste tweede en volgende kinderen vanaf 2027 zonder startbedrag worden geboren of geadopteerd.

Voor binnenlandse adopties worden er vaak meerdere broers en zussen op eenzelfde moment geadopteerd, waardoor een gerichte ondersteuning wegvalt, terwijl daar wel nood aan is op dat moment.

Conclusie

De maatregel heeft een negatieve financiële impact op tweede en volgende kinderen en treft vooral kinderen in grotere en financieel kwetsbare gezinnen. De uitzonderingen voor meerlingen en voorafbetalingen verzachten specifieke gevolgen, maar voorkomen niet dat de ondersteuning bij de start van het leven ongelijk wordt verdeeld. Die ongelijkheid hangt niet alleen samen met de plaats van het kind binnen het gezin, maar ook met de gezinsgeschiedenis en de samenstelling van de begunstigen: een eerste gemeenschappelijk kind in een nieuw samengesteld gezin kan wel recht geven op een

startbedrag, terwijl een tweede of volgend kind van dezelfde ouders daarvan wordt uitgesloten. Ook voor (binnenlandse) adopties waarbij meerdere broers en zussen worden geadopteerd heeft dit een negatieve financiële impact.

4. Aanpassing verjaring

a. Algemene toelichting

Artikel 95 van het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet momenteel in een verjaringstermijn van vijf jaar.

Voorliggende maatregel verlaagt deze termijn van vijf jaar naar drie jaar.

Concreet betekent dit dat gezinnen nog maximaal drie jaar terug kunnen gaan om rechten met betrekking tot de toelagen in het kader van het gezinsbeleid aan te vragen of te laten uitbetalen wanneer het recht niet eerder werd opgenomen. Na afloop van deze termijn gaat het recht definitief verloren.

Een termijn van drie jaar wordt nog als ruim voldoende geacht voor het vrijwaren van de rechten op de toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Mede door de automatische rechtentoekenning wordt er getracht zo veel mogelijk rechten tijdig toe te kennen.

Deze verlaging van de verjaringstermijn heeft geen betrekking op aanvragen die werden ingediend voor 1 januari 2027. Voor deze aanvragen blijft de verjaringstermijn van toepassing zoals deze gold op het moment van de aanvraag, zijnde vijf jaar.

Voorliggende maatregel schendt het standstill-beginsel niet gelet op de legitieme doelstelling van algemeen belang. Zie hiervoor de algemene toelichting over het standstill-beginsel.

b. Joker:

Nuloptie:

Binnen het Groeipakket geldt een verjaringstermijn van 5 jaar. Dit geeft zowel de overheid als de burger de ruimte om te garanderen dat het recht van het kind voor elk kind gevrijwaard wordt. Voor de aanvraag zorgtoeslag bijvoorbeeld is het voor ouders vaak het laatste van hun gedachten om administratieve zaken te regelen als hun kind een zware ondersteuningsnood heeft. Door een verjaringstermijn van 5 jaar zorgen we ervoor dat ook deze gezinnen hun rechten kunnen vrijwaren.

Gekozen optie:

De verjaringstermijn wordt teruggebracht naar 3 jaar.

De maatregel treft in hoofdzaak:

- kinderen met zorgtoeslag, waar nu nog wordt terugbetaald tot 5 jaar in het verleden;
- kinderen met basisbedrag die in uitzonderlijke gevallen nog tot 5 jaar in verleden worden toegekend;
- verschilbetalingen voor kinderen die in het buitenland worden opgevoed;

Analyse

De bestaande automatische rechtentoekenning beperkt het risico op niet-opname, maar sluit dit niet volledig uit. Niet alle toelagen kunnen volledig automatisch worden vastgesteld en bepaalde rechten blijven afhankelijk van informatie of een initiatief van het gezin. De maatregel kan daardoor de gevolgen van niet-tijdige informatie, administratieve fouten of een laattijdige aanvraag sterker bij het kind en het gezin leggen, ook wanneer zij niet zelf verantwoordelijk zijn voor de vertraging.

Voor gezinnen van wie de rechten automatisch en tijdig worden toegekend, zal de maatregel doorgaans weinig directe gevolgen hebben. De impact concentreert zich echter bij gezinnen voor wie automatische toekenning niet volstaat en die zelf informatie of bewijsstukken moeten aanbrengen. Wanneer dat niet binnen drie jaar lukt om administratieve, feitelijke of persoonlijke redenen, gaat een deel van de financiële ondersteuning voortaan echter twee jaar vroeger definitief verloren.

De impact is daarom groter voor gezinnen die meer tijd nodig hebben om hun rechten te kennen, de nodige bewijsstukken te verzamelen of een aanvraag in te dienen. Dit kan onder meer het geval zijn bij kinderen met een zorgnood. Bij een ernstige diagnose, langdurige behandeling, complexe ondersteuningsbehoefte of wijzigende medische situatie ligt de eerste prioriteit vaak bij gezinssituaties. Vooral wanneer ouders sterk belast zijn door de zorg en de moeilijkheden bij het dagelijks functioneren van het kind, hebben zij minder tijd en ruimte om administratieve procedures op te volgen. Het tijdrovende proces van verzamelen van medische en psychosociale documentatie voor de aanvraag tot evaluatie van de zorgnood kan het aanvraagmoment beïnvloeden. Een kortere verjaringstermijn vergroot daardoor het risico dat de zorgtoeslag waarop het kind inhoudelijk recht had, niet meer volledig retroactief kan worden toegekend.

Ook andere kwetsbare gezinnen kunnen de gevolgen sterker ondervinden, zoals gezinnen met een laag inkomen, beperkte administratieve of digitale vaardigheden, een instabiele woon- of gezinssituatie, een taalbarrière of een dossier met een buitenlands element. Zij vinden minder gemakkelijk toegang tot informatie en ondersteuning en zijn vaker afhankelijk van tussenpersonen om hun rechten te realiseren. Omdat de gemiste bedragen voor deze gezinnen een groter aandeel van het beschikbare inkomen vertegenwoordigen, kan het verlies van retroactieve rechten rechtstreeks doorwerken op de materiële leefomstandigheden en ontwikkelingskansen van het kind.

De automatische rechtentoekenning en de overgangsregeling beschermen aanvragen die vóór 1 januari 2027 werden ingediend. Ze beperken daardoor een deel van het risico dat samenhangt met de bestaande aanvraagtermijn, maar nemen dat risico voor kwetsbare gezinnen niet volledig weg. Dit bevordert de rechtszekerheid voor lopende dossiers en voorkomt dat reeds ingestelde aanvragen door de nieuwe termijn worden beperkt. Voor rechten waarvoor pas vanaf 1 januari 2027 een aanvraag wordt gedaan, geldt evenwel de kortere termijn. Proactieve detectie, tijdige informatie, laagdrempelige begeleiding, toegankelijke communicatie en een goede toeleiding door zorg- en welzijnsprofessionals worden dan nog belangrijker.

Conclusie

De verlaging van de verjaringstermijn heeft beperkte impact op gezinnen en in het bijzonder van wie de rechten automatisch en tijdig worden toegekend, maar houdt een groter risico in voor kinderen met een zorgnood, omdat hun rechten vaker afhankelijk zijn van complexe informatie, medische bewijsvoering en een tijdige aanvraag. Net in gezinnen waar de zorgbelasting, kwetsbare of complexe situaties, en administratieve drempels het hoogst zijn, kan een kortere termijn ertoe leiden dat ondersteuning waarop het kind recht had definitief verloren gaat.

5. Afschaffing kinderopvangtoeslag

a. Algemene toelichting

Het Groeipakketdecreet voorziet in een toeslag om de deelname te stimuleren van baby's en peuters aan kinderopvang in een niet-inkomengerelateerde opvangplaats in een vergunde kinderopvanglocatie tot ze naar de kleuterschool gaan.

Deze toeslag bedraagt op heden 3,78 euro per opvangdag.

Het ontwerp van decreet bepaalt de opheffing van deze toeslag vanaf 1 januari 2027.

In een context van zware budgettaire uitdagingen wordt geoordeeld dat een afzonderlijke financiële stimulans via het Groeipakket niet langer het meest aangewezen instrument vormt. Door de kinderopvangtoeslag op te heffen wordt ingegrepen op een specifieke participatietoeslag waarvan de financiële omvang beperkt is en die slechts betrekking heeft

op een beperkte en afgebakende doelgroep, nl. de gezinnen die deelnemen aan de niet-inkomensgerelateerde kinderopvang en waar dus een vrije prijszetting van toepassing is. Via het Plan Kinderopvang wordt sterk ingezet op de uitbreiding van het aantal opvangplaatsen met inkomenstarief. De Vlaamse Regering kiest daarbij voor een structurele benadering van toegankelijkheid en betaalbaarheid, waarbij middelen worden ingezet om het aanbod van betaalbare kinderopvang uit te breiden voor alle gezinnen. In dat kader wordt een afzonderlijke financiële compensatie via het Groeipakket voor gezinnen die gebruikmaken van niet-inkomensgerelateerde opvang minder aangewezen geacht. De Vlaamse Regering kiest expliciet om de beschikbare middelen prioritair te investeren in een Vlaanderenbreed toegankelijk aanbod, eerder dan in een individuele tegemoetkoming die enkel geldt voor een specifieke groep gebruikers van kinderopvang. Voorliggende maatregel schendt het standstill-beginsel niet gelet op de legitieme doelstelling van algemeen belang. Zie hiervoor de algemene toelichting over het standstill-beginsel.

b. Joker:

Nuloptie:

De kinderopvangtoeslag is een bedrag voor elke dag dat je kind naar een erkende kinderopvang gaat waarvan de prijs niet afhangt van je inkomen. Per opvangdag wordt 3,78 euro uitbetaald via het Groeipakket.

Gekozen optie:

De kinderopvangtoeslag binnen het Groeipakket wordt afgeschaft. Hierdoor ontvangen gezinnen niet langer een financiële tegemoetkoming gekoppeld aan het gebruik van niet-inkomensgerelateerde kinderopvang. De maatregel vermindert de financiële ondersteuning voor gezinnen met jonge kinderen die beroep doen op formele niet-inkomensgerelateerde kinderopvang.

Analyse

De afschaffing van de kinderopvangtoeslag vanaf 1 januari 2027 vermindert de financiële ondersteuning voor gezinnen die gebruikmaken van niet-inkomensgerelateerde kinderopvang. Hoewel het bedrag per opvangdag beperkt is, kan het op maandbasis een betekenisvolle tegemoetkoming vormen. Het wegvallen ervan verhoogt de nettokost van kinderopvang en kan gezinnen ertoe aanzetten minder opvangdagen op te nemen of geen gebruik meer te maken van formele kinderopvang.

Tegelijk is er een duidelijke visie om kinderopvangplaatsen inkomensgerelateerd te maken. De impact van de maatregel moet evenwel worden bekeken in samenhang met het Plan Kinderopvang, waarbij de Vlaamse Regering inzet op een verdere uitbreiding van het aantal opvangplaatsen met inkomenstarief. Daardoor zouden meer gezinnen toegang moeten krijgen tot betaalbare kinderopvang waarbij de ouderbijdrage wordt afgestemd op het gezinsinkomen. In de mate dat gezinnen kunnen doorstromen naar een inkomensgerelateerde opvangplaats, kan de impact van het wegvallen van de kinderopvangtoeslag worden beperkt. De impact is het grootst voor kwetsbare gezinnen die geen of onvoldoende toegang vinden tot een inkomensgerelateerde opvangplaats en daardoor aangewezen zijn op opvang met vrije prijszetting. Vooral gezinnen met een laag inkomen, alleenstaande ouders, gezinnen met meerdere jonge kinderen en ouders met onregelmatige werktijden beschikken vaak over weinig financiële marge om hogere opvangkosten op te vangen. Tegelijk heeft de uitbreiding van het aanbod aan inkomensgerelateerde kinderopvang net tot doel de betaalbaarheid en toegankelijkheid van kinderopvang te versterken. Voor gezinnen die van dat aanbod gebruik kunnen maken, kunnen de gevolgen van de afschaffing van de toeslag daardoor worden afgevlakt. De mate waarin de maatregel bestaande verschillen in de toegang tot betaalbare kinderopvang

beïnvloedt, zal dan ook mede afhangen van de snelheid waarmee bijkomende plaatsen met inkomenstarief beschikbaar komen en toegankelijk zijn voor deze gezinnen.

Kinderopvang is een belangrijke voorwaarde voor de arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid van ouders. Wanneer kinderopvang minder betaalbaar wordt, kan werken financieel minder lonend worden, vooral voor ouders met een laag loon of een deeltijdse betrekking. Ouders kunnen zich genoodzaakt zien minder uren te werken, een opleiding of activeringstraject stop te zetten of zich tijdelijk van de arbeidsmarkt terug te trekken. Dit risico is bijzonder groot voor alleenstaande ouders en voor de ouder die binnen het gezin het grootste deel van de zorgtaken opneemt.

Kwaliteitsvolle kinderopvang heeft daarnaast een belangrijke pedagogische en sociale functie. Ze biedt jonge kinderen een stimulerende omgeving waarin zij taalvaardigheden, sociale competenties, zelfstandigheid en emotionele vaardigheden kunnen ontwikkelen. Kinderopvang kan ontwikkelingsnoden vroegtijdig signaleren en kinderen voorbereiden op de overgang naar de kleuterschool. Vooral voor kinderen die thuis minder ontwikkelingskansen krijgen, kan regelmatige deelname aan kwaliteitsvolle kinderopvang bijdragen aan een sterkere start en het verkleinen van achterstanden.

Wanneer financiële drempels ertoe leiden dat kwetsbare kinderen minder of niet deelnemen aan kinderopvang, dreigt de maatregel bestaande ongelijkheden verder te versterken. Deze kinderen verliezen dan niet alleen toegang tot opvang, maar ook tot een omgeving die hun ontwikkeling, sociale participatie en groeikansen ondersteunt. De afschaffing kan zo een cumulatief effect hebben: een lagere arbeidsparticipatie vermindert het gezinsinkomen, terwijl een beperktere deelname aan kinderopvang tegelijk de ontwikkelingskansen van het kind onder druk zet.

Conclusie

De afschaffing van de kinderopvangtoeslag kan, zonder flankerende maatregelen, zowel de arbeidsparticipatie en economische zelfstandigheid van ouders verminderen als de toegang van jonge kinderen tot een stimulerende ontwikkelingsomgeving beperken.

Tegelijk wordt de betaalbaarheid en toegankelijkheid van kinderopvang ook via het kinderopvangbeleid ondersteund, onder meer door de geplande uitbreiding van het aanbod aan plaatsen met inkomenstarief. Deze initiatieven kunnen de impact van de maatregel beperken.

De uiteindelijke gevolgen zullen daarom verschillen naargelang de toegang die gezinnen hebben tot betaalbare kinderopvang. Voor kwetsbare gezinnen die geen gebruik kunnen maken van een plaats met inkomenstarief blijft er een risico op verminderde betaalbaarheid van kinderopvang, met mogelijke gevolgen voor zowel de arbeidsparticipatie van ouders als de ontwikkelingskansen van kinderen. De verdere uitbouw van een toegankelijk en betaalbaar kinderopvangaanbod vormt daarom een belangrijke randvoorwaarde om deze risico's te beperken.

6. Bevriezing leeftijdsbijslag

a. Algemene toelichting

Artikel 212 van het Groeipakketdecreet van 2018 kent een leeftijdsbijslag toe aan kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2019 en die recht hadden op kinderbijslag krachtens de federale kinderbijslagreglementering. Het bedrag van die leeftijdsbijslag varieert naargelang de leeftijdscategorie waartoe het rechtgevend kind behoort.

Met deze maatregel wordt bepaald dat voor de toepassing van de leeftijdsbijslag rekening wordt gehouden met de leeftijdscategorie waarin het rechtgevend kind zich bevindt op 31 december 2026. Vanaf 1 januari 2027 heeft het bereiken van een volgende leeftijdscategorie geen invloed meer op het bedrag van de leeftijdsbijslag waarop aanspraak kan worden gemaakt. Het bedrag van de leeftijdsbijslag wordt aldus bevroren op het niveau dat van toepassing is op 31 december 2026.

Deze wijziging heeft uitsluitend betrekking op de toekomstige evolutie van het bedrag van de leeftijdsbijslag. De bestaande voorwaarden voor de toekenning van de leeftijdsbijslag blijven ongewijzigd. Evenmin wordt afbreuk gedaan aan het systeem van de gehalveerde leeftijdsbijslag, zoals geregeld in artikel 212 van het Groeipakketdecreet van 2018. Dat systeem blijft integraal van toepassing.

Door de bevrozing van de leeftijdscategorieën wordt vermeden dat het bedrag van de leeftijdsbijslag nog verder stijgt na 31 december 2026 als gevolg van het bereiken van een hogere leeftijdscategorie.

Voorliggende maatregel schendt het standstill-beginsel niet gelet op de legitieme doelstelling van algemeen belang. Zie hiervoor de algemene toelichting over het standstill-beginsel.

b. Joker

Nuloptie:

Momenteel ontvangen kinderen die geboren zijn voor 1/1/2019 bovenop het rangbedrag ook een leeftijdsbijslag vanaf 6 jaar. Dit zijn de bedragen:

Leeftijdsbijslag

Leeftijd	Bedrag per maand
6 tot 11 jaar	34,52 euro
12 tot 17 jaar	52,76 euro
vanaf 18 jaar	67,08 euro

Leeftijdsbijslag voor oudste kind dat geen sociale toeslag of zorgtoeslag voor een kind met een ondersteuningsbehoefte ontvangt

Leeftijd	Bedrag per maand
6 tot 11 jaar	17,31 euro
12 tot 17 jaar	26,36 euro
vanaf 18 jaar	30,39 euro

Oudste kinderen die een toeslag ontvangen, krijgen de volledige maandelijkse leeftijdsbijslag. Voor deze kinderen wordt geen leeftijdsbijslag toegepast.

Gekozen optie:

De leeftijdsbijslag voor kinderen geboren vóór 1 januari 2019 wordt bevroren op de situatie zoals die bestaat op 31 december 2026. Vanaf 1 januari 2027 leidt het bereiken van een nieuwe leeftijdscategorie dus niet langer tot een verhoging van het bedrag van de leeftijdsbijslag. De maatregel vermindert daardoor de toekomstige groei van de financiële ondersteuning voor gezinnen met kinderen die nog onder de overgangsregeling van de vroegere kinderbijslag vallen.

Analyse

De impact is niet onmiddellijk zichtbaar voor gezinnen waarvan het kind op 31 december 2026 al in de hoogste toepasselijke leeftijdscategorie zit (dus minstens 18 jaar is). Voor jongere kinderen die na die datum een nieuwe leeftijdsdrempel bereiken, betekent de maatregel wel dat zij geen bijkomende leeftijdsbijslag meer opbouwen.

De impact neemt toe naarmate het kind op 31 december 2026 jonger is en nog meerdere leeftijdsdrempels moet bereiken. De weggeven verhoging doet zich voor op leeftijden waarop de kosten voor onderwijs, vervoer, kleding en vrije tijd doorgaans toenemen. Daardoor kan de financiële ondersteuning minder goed meegroeien met de veranderende behoeften van het kind.

De gevolgen wegen relatief zwaarder door voor kinderen in gezinnen met een laag inkomen of weinig financiële reserves. Voor deze gezinnen vormt de leeftijdsbijslag een belangrijker deel van het beschikbare inkomen en is er minder ruimte om stijgende kosten zelf op te vangen. Hoewel sociale toeslagen en zorgtoeslagen blijven bestaan, sluiten die niet noodzakelijk volledig aan bij het financiële verlies door het uitblijven van de leeftijdsverhoging.

Daarnaast vergroot de maatregel de verschillen tussen kinderen binnen het Groeipakket. Kinderen in het oude stelsel worden verschillend getroffen naargelang hun leeftijd op de ijkdatum, terwijl kinderen geboren vanaf 1 januari 2019 een vast basisbedrag ontvangen volgens het nieuwe stelsel. Vooral voor een enig kind met een lager rangbedrag binnen het oude stelsel kan het verschil met een enig kind in het nieuwe stelsel verder oplopen doordat de compenserende leeftijdsbijslag niet meer stijgt.

Conclusie

De maatregel beperkt de toekomstige groei van de ondersteuning voor een afgebakende groep kinderen en treft vooral jongere kinderen binnen het overgangsstelsel. Hoewel het bestaande bedrag behouden blijft, kan de bevrozing de ondersteuning minder laten aansluiten bij toenemende kosten naarmate kinderen ouder worden en de verschillen tussen kinderen in het oude en het nieuwe Groeipakketstelsel vergroten.

Verantwoording per artikelnummer:

Artikel 122

Voorliggend artikel voorziet in de opheffing van een aantal definities die betrekking hebben op de kinderopvangtoeslag. Gelet op de opheffing van de kinderopvangtoeslag dienen deze definities niet behouden te blijven in het Groeipakketdecreet van 2018.

Artikel 123

Voorliggend artikel geeft uitvoering aan de maatregel tot verlaging van de maximumleeftijd en de opheffing van het statuut als schoolverlater.

In het huidige punt 3° wordt de maximumleeftijd verlaagd naar de leeftijd van 24 jaar. (1°) en wordt het statuut van schoolverlater opgeheven (2°).

Het nieuwe punt 3°/1 voorziet in de invoering van een overgangperiode voor de kinderen die op 31 december 2026 reeds recht hebben op gezinsbijslagen omwille van het schoolverlatersstatuut.(3°)

In het nieuwe punt 3°/2 wordt de uitzondering op de maximumleeftijd van 23 jaar voorzien voor de jongeren die zich in een behartenswaardige situatie bevinden. Voor deze jongeren blijft ook de maximumleeftijd van 25 jaar van toepassing, voor zover ze blijven voldoen aan het statuut van leerling, student of stagiair. De Vlaamse Regering zal bepalen wat onder behartenswaardige situaties dient te worden begrepen.

Artikel 124

Voorliggend artikel bepaalt uitdrukkelijk dat het startbedrag geboorte enkel nog wordt uitbetaald voor het eerste rechtgevend kind.

Met deze wijziging wordt het startbedrag geboorte voortaan toegekend voor de geboorte van het eerste rechtgevende kind binnen de samenstelling van de begunstigde of begunstigten die het recht op het startbedrag openen.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt nagegaan of het kind waarvoor het startbedrag wordt aangevraagd het eerste rechtgevende kind is waarvoor dezelfde begunstigde of combinatie van begunstigten een recht op gezinsbijslagen opent. Indien dat niet het geval is, ontstaat geen recht op een startbedrag geboorte, behoudens de bijzondere regeling voor meerlingen.

De regeling heeft onder meer de volgende gevolgen.

Wanneer twee personen reeds samen een rechtgevend kind hebben en vervolgens een tweede kind krijgen terwijl zij nog steeds samen de begunstigden zijn, ontstaat geen recht op een nieuw startbedrag geboorte. Het nieuwe kind is immers niet het eerste rechtgevende kind binnen diezelfde samenstelling van begunstigden.

Wanneer twee personen die samen een kind hebben uit elkaar gaan en één van hen daarna alleen een kind krijgt, ontstaat wel een recht op een startbedrag geboorte. Het betrokken kind is dan het eerste rechtgevende kind waarvoor die persoon alleen als begunstigde wordt beschouwd.

Eenzelfde redenering geldt wanneer na een relatiebreuk een nieuw gezin ontstaat met een andere partner. Indien de nieuwe ouders gezamenlijk als begunstigden worden aangeduid voor hun eerste gemeenschappelijk kind, ontstaat een recht op een startbedrag geboorte. Daarbij is niet relevant of de nieuwe partner al dan niet reeds kinderen heeft uit een eerdere relatie. Doorslaggevend is dat het gaat om de eerste geboorte binnen die nieuwe samenstelling van begunstigden.

De wijziging heeft eveneens tot gevolg dat geen startbedrag geboorte verschuldigd is wanneer eenzelfde samenstelling van begunstigden reeds eerder een rechtgevend kind had en daarna een biologisch of geadopteerd kind krijgt. Het eerder bestaan van een rechtgevend kind binnen dezelfde samenstelling van begunstigden sluit een nieuw recht op een startbedrag uit.

Wanneer een eerste geboorte betrekking heeft op een meerling, behoudt elk kind recht op een individueel startbedrag geboorte. De bijzondere regeling voor meerlingen blijft zodoende behouden.

Ook wanneer een samenstelling van begunstigden reeds een rechtgevend kind heeft en daarna een meerling krijgt, heeft elk kind van die meerling recht op een individueel startbedrag geboorte.

In paragraaf 2 wordt verduidelijkt dat een stilgeboren kind recht geeft op een startbedrag voor zover het het eerste rechtgevend kind van de begunstigde of de begunstigden samen is.

Een nieuwe paragraaf 3 wordt toegevoegd om te vermijden dat het startbedrag geboorte wordt teruggevorderd bij de gezinnen die reeds een startbedrag geboorte hebben aangevraagd voor een voorafbetaling vóór 1 januari 2027, maar de geboorte pas zal plaatsvinden op of na 1 januari 2027.

Artikel 125

Voorliggend artikel bepaalt uitdrukkelijk dat het startbedrag adoptie enkel nog wordt uitbetaald voor het eerste rechtgevend kind.

Met deze wijziging wordt het startbedrag adoptie voortaan toegekend voor de adoptie van het eerste rechtgevende kind binnen de samenstelling van de begunstigde of begunstigden die het recht op het startbedrag openen.

Voor de toepassing van deze bepaling wordt nagegaan of het kind waarvoor het startbedrag wordt aangevraagd het eerste rechtgevende kind is waarvoor dezelfde begunstigde of combinatie van begunstigden een recht op gezinsbijslagen opent. Indien dat niet het geval is, ontstaat geen recht op een startbedrag adoptie, behoudens de bijzondere regeling voor meerlingen.

De regeling heeft onder meer de volgende gevolgen.

Wanneer twee personen reeds samen een rechtgevend kind hebben en vervolgens een tweede kind adopteren terwijl zij nog steeds samen de begunstigden zijn, ontstaat geen recht op een nieuw startbedrag adoptie. Het nieuwe kind is immers niet het eerste rechtgevende kind binnen diezelfde samenstelling van begunstigden.

Wanneer twee personen die samen een kind hebben uit elkaar gaan en één van hen daarna alleen een kind adopteert, ontstaat wel een recht op een startbedrag adoptie. Het betrokken kind is dan het eerste rechtgevende kind waarvoor die persoon alleen als begunstigde wordt beschouwd.

Eenzelfde redenering geldt wanneer na een relatiebreuk een nieuw gezin ontstaat met een andere partner. Indien de nieuwe ouders gezamenlijk als begunstigden worden aangeduid voor hun eerste gemeenschappelijk kind, ontstaat een recht op een startbedrag adoptie. Daarbij is niet relevant of de nieuwe partner al dan niet reeds kinderen heeft uit een eerdere relatie. Doorslaggevend is dat het gaat om het eerste kind binnen die nieuwe samenstelling van begunstigden.

De wijziging heeft eveneens tot gevolg dat geen startbedrag adoptie verschuldigd is wanneer eenzelfde samenstelling van begunstigden reeds eerder een rechtgevend kind had en daarna een kind adopteert. Het eerder bestaan van een rechtgevend kind binnen dezelfde samenstelling van begunstigden sluit een nieuw recht op een startbedrag uit.

Wanneer een eerste adoptie betrekking heeft op een meerling, behoudt elk kind recht op een individueel startbedrag adoptie. De bijzondere regeling voor meerlingen blijft zodoende behouden.

Ook wanneer een samenstelling van begunstigden reeds een rechtgevend kind heeft en daarna een meerling adopteert, heeft elk kind van die meerling recht op een individueel startbedrag adoptie.

Artikel 126 en 127

Voorliggend artikel voorziet in de aanpassing van de bepaling m.b.t. de universele participatietoeslag aan de gefaseerde verlaging van de maximumleeftijd van 25 jaar naar 23 jaar.

Artikel 128 en 129

Voorliggende artikelen voorzien in de toevoeging van een nieuw hoofdstuk en een nieuwe bepaling zodat de jongeren die recht kunnen geven op gezinsbijslagen tot en met de maand waarin ze 25 jaar worden en zich in een behartenswaardige situatie bevinden ook nog recht geven op een universele participatietoeslag, voor zover ze voldoen aan de andere voorwaarden van deze toeslag.

Artikel 130

Voorliggend artikel heft titel 1 van boek 2, deel 3, m.b.t. de kinderopvangtoeslag integraal op in uitvoering van de maatregel om de kinderopvangtoeslag af te schaffen.

Artikel 131

Artikel 75 van het Groeipakketdecreet van 2018 wordt aangepast in functie van de afschaffing van de kinderopvangtoeslag.

Artikel 132

Gelet op de wijziging van de verjaringstermijn wordt in artikel 95 van het Groeipakketdecreet van 2018 telkens de termijn van vijf jaar vervangen door de termijn van drie jaar.

Het derde lid wordt opgeheven omwille van de afschaffing van de kinderopvangtoeslag.

Artikel 133

Artikel 212 van het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet dat de kinderen geboren voor 1 januari 2019 en recht hadden op kinderbijslag op grond van de federale kinderbijslagreglementering recht geven op een leeftijdsbijslag.

Voorliggend artikel bevestigt de leeftijdsbijslag op de situatie op 31 december 2026. Deze "bevrozing" moet in die zin begrepen worden dat wanneer, vanaf 1 januari 2027, het kind een nieuwe leeftijdsspijl bereikt, deze nieuwe leeftijd geen invloed (meer) heeft op het bedrag van de leeftijdstoelag.

Het principe van de gehalveerde leeftijdsbijslag zoals voorzien in artikel 212 van het Groeipakketdecreet van 2018 blijft behouden.

Band met de begroting

Beleidsmiddelen

De aanpassingen leiden tot de volgende besparingen in de beleidskredieten Groeipakket (middelen die worden toegekend aan de gezinnen):

	2027	2028	2029	2030	2031
Beperking verjaringstermijn van 5 naar 3 jaar	0	0	6.000	6.000	6.000
Schrappen schoolverlatersregeling + verlaging leeftijd naar 23 jaar	65.190	118.320	194.092	194.092	194.092
Beperking startbedrag	48.800	48.800	48.800	48.800	48.800
Bevrozing leeftijdsbijslagen	10.180	32.500	54.680	76.560	107.730
Afschaffing kinderopvangtoeslag	7.400	7.400	7.400	7.400	7.400

De bedragen zijn uitgedrukt in keuro en zijn op prijsniveau 2027.

Er zal in een nauwgezette monitoring worden voorzien bij volgende begrotingsrondes.

Werkingsmiddelen

De investeringskost om de maatregelen te kunnen incorporeren binnen de Centrale Groeipakketapplicatie wordt geschat op 975K euro.

Deze middelen zijn op heden niet voorzien in de begroting van het VUTG.

De besparing die voorzien is door verlaging leeftijdsgrens naar 24 jaar en afschaffing schoolverlatersstatuut, werd becijferd op 65.185 keuro (44.530 keuro door verlaging leeftijd naar 24 jaar en 20.655 keuro door afschaffing schoolverlatersstatuut). Bij deze raming werd uitgegaan van het feit dat alle jongeren nog een schoolverlatersstatuut konden toepassen tot en met 30/09/2027, en er werd m.a.w. ook nog uitgegaan van de veronderstelling dat jongeren in het voorjaar van 2027 nieuw konden instromen in het statuut van schoolverlater. De regelgeving voorziet nu echter dat er geen nieuwe instroom meer mogelijk is vanaf 01.01.2027, waardoor het geraamde besparingsbedrag van 20.655 keuro dus een onderschatting is. Een voorzichtige raming leert ons dat er in het voorjaar 2027 minstens 3.000 jongeren nieuw instromen in het schoolverlatersstatuut met een bijhorende kost van 1.765 keuro. De invoering van het uitdovende karakter bij schoolverlaters doet deze kost wegvallen, terwijl deze nog wel voorzien is in de begroting.

Dit maakt dus dat er een marge zit op het geraamde budget van de beleidskredieten Groeipakket.
Het voorstel is om een deel van deze marge te gebruiken voor de financiering van de investeringskost.

Afdeling 2. Afschaffing forfaits toestelfinanciering ziekenhuizen

Artikel 134 en 135

Naar aanleiding van de budgettaire maatregelen wordt besloten om de toestelfinanciering van de ziekenhuizen vanaf 1 januari 2027 stop te zetten.

Band met de begroting

De bepaling heeft een rechtstreeks verband met de begroting 2027. Zonder wijziging blijven de forfaits toestelfinanciering in 2027 bestaan en wordt de besparing van 14 keuro op het deel toestelfinanciering van het instandhoudingsforfait niet gerealiseerd.

Brussel, # 2027.

De minister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie,
Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

Voor de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid,
Samenleven, Integratie en Inburgering,
Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand,
Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding,
Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport,

Annick DE RIDDER

De Vlaamse minister van Brussel en Media,

Cieltje VAN ACHTER

Vergadering van vrijdag 9 oktober 2026

VR PV 2026/44 - punt 0039

Betreft :

Programmadecreet begrotingsopmaak 2027

Voorontwerp van decreet Programmadecreet bij de begrotingsopmaak 2027

Principiële goedkeuring m.h.o. op onderhandelingen en adviesaanvragen

(VR 2026 0910 DOC.1079/1BIS, DOC.1079/2BIS, DOC.1079/3BIS, DOC.1079/4, DOC.1079/5, DOC.1079/6, DOC.1079/7, DOC.1079/8, DOC.1079/9, DOC.1079/10, DOC.1079/11, DOC.1079/12, DOC.1079/13, DOC.1079/14, DOC.1079/15, DOC.1079/16, DOC.1079/17, DOC.1079/18, DOC.1079/19, DOC.1079/20, DOC.1079/21, DOC.1079/22, DOC.1079/23, DOC.1079/24, DOC.1079/25, DOC.1079/26, DOC.1079/27, DOC.1079/28, DOC.1079/29, DOC.1079/30, DOC.1079/31, DOC.1079/32, DOC.1079/33, DOC.1079/34, DOC.1079/35, DOC.1079/36, DOC.1079/37, DOC.1079/38 en DOC.1079/39)

Beslissing :

Mits voldaan wordt aan de voorwaarden, geformuleerd in het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, beslist de Vlaamse Regering:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van programmadecreet en aan de bijbehorende memorie van toelichting,
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid:
 - 2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het spoedadvies in te winnen van:
 - 2.1.1. de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV),
 - 2.1.2. de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor),
 - 2.1.3. de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG),
 - 2.1.4. de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC),
 - 2.1.5. de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC),
 - 2.1.6. de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV),
 - 2.1.7. de Mobiliteitsraad (MORA),
 - 2.1.8. de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad),
 - 2.1.9. de Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO),

- 2.1.10. de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van ten hoogste vijf werkdagen, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gemotiveerd door de omstandigheid dat het programmadecreet wegens de nauwe band met de begrotingsdecreten en de gelijktijdige behandeling in het Vlaams Parlement in dezelfde periode ingediend moet worden,
- 2.2. de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voornoemd voorontwerp van programmadecreet op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten,
3. de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs en vorming, te gelasten voornoemd voorontwerp van programmadecreet op de agenda te plaatsen van een vergadering van:
- 3.1. het overkoepelend onderhandelingscomité van het gesubsidieerd vrij onderwijs,
- 3.2. het Vlaams Onderhandelingscomité voor de Basiseducatie, bedoeld in het decreet van 23 januari 2009 houdende oprichting van onderhandelingscomités voor de basiseducatie en voor het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs,
- 3.3. het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs, vermeld in het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Maarten VANHOLLE,
Secretaris.